

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ
ΕΚΔΟΣΗ
ΓΙΑ ΤΟΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

το

δόντι

ΤΕΥΧΟΣ 15 • 2 ΔΡΧ. • € 0.01

Φεστιβάλ και διακοπές πάνε μαζί!

Θεόφιλος Κάββουρας
Μια μουσική ιδιοφυΐα
που έφυγε νωρίς

Ανέκδοτη ποίηση
του Vittorino Curci

Συνεντεύξεις
Σαούλιους Σοντέσκis
Θεόδωρος Τερζόπουλος

Καινούριες προσφορές
για τους παλιούς και νέους
φίλους μας

Σελ. 14

Σελ. 20

Σελ. 50

Editorial 3

Οδόντα αντί Οδόντος 6

Θόδωρος Τερζόπουλος:
«Με τον "Άρλετ" κινδύνευσα να γίνω "της μόδας"..." 14

Σαούλιους Σοντέσκis: «Να γίνει συμφωνική η Ορχήστρα Πατρών » 20

Με το βλέμμα... απέναντι
Γενέθλια και Φεστιβάλ για τη Χορωδία Ναυπάκτου..... 25

Προσεχώς Εκδηλώσεις και φεστιβάλ που θα συναντήσετε στις διακοπές σας 27

Θεόφιλος Κάβουρας
Απρόσμενη κατάληξη για μια μουσική ιδιοφυΐα..... 39

Βιβλίο
Προτάσεις για το καλοκαίρι αλλά και ουσιαστικός ορθόδοξος λόγος 42

Ανέκδοτη-ποίηση του Vittorino Curci 46

Όταν ο Τσαρούχης ήταν σύμβουλος τράπεζας 48

Η όψη μιας πόλης που χάνεται..... 50

Αναρχία στην Πάτρα! 54

Μουσική Ο Σάκης Παπαδημητρίου από το Αίγιο και τρεις καινούριες κυκλοφορίες .. 56

Ελάτε στην παρέα μας! ... 59

Υστερόγραφο 62

Εκδότης - Διευθυντής
Ανδρέας Γ. Τσιλίρας
Τ.Θ. 3008, 26222 Πάτρα
τηλ. & fax (0610) 623669
www.todonti.gr
info@todonti.gr

Αρχισυντάκτης
Γιάννης Μουγγολιάς

Νομικός Σύμβουλος
Βασίλης Λαδάς

Δημόσιες Σχέσεις
Ρούλα Κωστακοπούλου

Σε αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν:
Ξενοφών Παπαευθυμίου
Ισιδώρος Σιδερόπουλος
Βαγγέλης Στουρνάρας
Μαρία Τσιλίρα
Παναγιώτης Φωτίου

Τεχνική Επιμέλεια
Τυπόραμα
www.typorama.gr

Εκτύπωση
Ταχύτυπο,
Μποζαϊτικά Πατρών,
Τηλ. (0610) 461780, 461790

Ήμουν κι εγώ εκεί...

«Θέλω να πάω κι εγώ στη Γένοβα», μου έλεγε ο Βαγγέλης πριν λίγες μέρες. «Ψυχανεμίζομαι ότι θα είναι κάτι σημαντικό. Κάτι για το οποίο μετά θα μπορώ να λέω ότι "ήμουν κι εγώ εκεί"». Είπαμε κι άλλα σε κείνη την κουβέντα μας. Για τη Γένοβα, τις αντιδράσεις στην παγκοσμιοποίηση και για' όλ' αυτά που βλέπουμε να συμβαίνουν γύρω μας. Κάναμε ακόμα και πλάκα ότι με τα τόσα λίγα χρήματα που κοστίζει αυτό το ταξίδι διαμαρτυρίας, θα μπορούσε να είναι και μια καλή ευκαιρία για διακοπές...

Όμως αυτό το «ήμουν κι εγώ εκεί», ήταν που μου έκανε περισσότερη εντύπωση. Είχα καιρό να το ακούσω και για να είμαι πιο ακριβής, δεν περίμενα ότι θα το ξανάκουγα από φίλους μιας ηλικίας λίγο πριν ή λίγο μετά τα τριάντα, συνομήλικους δηλαδή, με τους οποίους συχνά γκρινιάζουμε ότι τίποτα σημαντικό δε συμβαίνει γύρω που να αξίζει να το καταγράψει η ιστορία, με την ένταση τουλάχιστον που κατέγραφε περιστατικά, κινήματα και επαναστάσεις σε άλλες εποχές.

Έφτασε, λοιπόν, η στιγμή να ζησει και η δική μας γενιά κάτι τόσο σπουδαίο; Μάλλον όχι. Ή τουλάχιστον όχι ακόμα. Όμως και μόνο το γεγονός ότι αρχίζουν να αχνοφαίνονται ευκαιρίες για να συζητάμε τέτοιες προοπτικές είναι αν μη τι άλλο στοιχείο αισιοδοξίας. Μπορεί το κίνημα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση που

Ξεκίνησε από το Σιάτλ και ακολουθεί κατά πόδας τις διασκέψεις των ισχυρών της Γης να ξεφουσκώσει τελικά γρηγορότερα από ότι θα θέλαμε. Μπορεί να μην έχει ολοκληρωμένα ιδεολογικά ερείσματα και να μοιάζουν υπερβολικές ή ουτοπικές κάποιες από τις διεκδικήσεις του (εξάλλου δεν πρέπει να είναι στη φύση των νέων η ουτοπία;). Μπορεί τα μέλη του να παραιτηθούν και να πάνε σπίτι τους (τέτοιοι παραιτημένοι, άλλωστε, υπάρχουν τόσοι πολλοί τριγύρω...).

Όμως και μόνο το γεγονός ότι αυτό το κίνημα δίνει την ευκαιρία σε κάποιες χιλιάδες νέους απ' όλο τον κόσμο, να συναντηθούν σε μέρη άγνωστα και να διαμαρτυρηθούν με τραγούδια, συνθήματα, ίσως και με ολίγη βία, έχει τη δική του σημασία...

Τελικά ο Βαγγέλης το αποφάσισε και θα πάει στη Γένοβα. Κι όσο μπορώ να ξέρω δεν τον παρέσυρε ούτε η ευκαιρία για μια καλοκαιρινή εκδρομή, ούτε φυσικά το ξύλο που έφαγε ο Περικλής Κοροβέσης, στην προηγούμενη «στάση» του κινήματος, στο Γκέτεμποργκ.

Θα περιμένω να μου πει τα νέα και τις εμπειρίες του, ελπίζω πιο αντικειμενικά απ' ότι θα τα δω στις τηλεοράσεις ή θα τα διαβάσω στις εφημερίδες. Και μετά θα ξαναγυρίσουμε στα καθ' ημάς. Ίσως με λιγότερη γκρίνια πλέον...

Ανδρέας Γ. Τσιλίρας

Η Αλάμπρα έβαλε τα... παλιά της

Το αγαπημένο
καφενείο της Πάτρας,
με νέο... κλίμα.

Λαχταριστές ποικιλίες
υπέροχο καφέ, μοναδικά γλυκά,
τον αέρα, τη ζωντάνια
και την ατμόσφαιρα
της παλιάς καλής Αλάμπρας.

Αλάμπρα

Ψηλά Αλώνια, στις σκάλες.

Νέα έργα δίπλα από τον ΦΑΡΟ!

- Πεζόδρομος δίπλα στον Πατραϊκό
- Μίνι γήπεδο ποδοσφαίρου, πίστες πατινάζ και skating
- Εξι στρέμματα πράσινου
- Οργανωμένος χώρος στάθμευσης λεωφορείων και Ι.Χ.

ΛΙΜΕΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

οδόντα αντίοδόντος

Μπορούμε Μπορεί με τη φετινή φιλοσοφία του Διεθνούς Φεστιβάλ Πάτρας να έχουμε αρκετές και σοβαρές διαφωνίες, όμως η πρεμιέρα του ήταν χωρίς αμφιβολία μια ευχάριστη έκπληξη. Η Παγκόσμια Ημέρα της Μουσικής γιορτάστηκε στην Πάτρα για πρώτη φορά και οι κεντρικοί δρόμοι της πόλης γέμισαν νότες. Για δύο ώρες το βράδυ της 21ης Ιουνίου τα αυτοκίνητα δεν κυκλοφορούσαν στο κέντρο και τη θέση τους πήραν ορχήστρες και χορωδίες από μουσικά σχήματα της πόλης.

Η Δημοτική Μουσική, το Δημοτικό Ωδείο, η Πολυφωνική Χορωδία, η Πατραϊκή Μαντολινάτα, οι Σύλλογοι των Επτανησίων και η Ορχήστρα Νυκτών Εγχόρδων απέδειξαν ότι μπορούν να συνεργάζονται όταν το θέλουν τόσο μεταξύ τους όσο και με το Δήμο και πως μπορούν να πείσουν τον κόσμο να τους ανακαλύψει και να τους υποστηρίξει. Με αρκετά οργανωτικά προβλήματα, όπως ήταν φυσικό, αυτό που μας έμεινε από τη γιορτή ήταν η πρόσκληση για μια διαφορετική βόλτα στην Αγίου Νικολάου όπου είχαν στηθεί τρεις διαφορετικές μουσικές σκηνές, αλλά και η ανάσα που καταφέραμε να πάρουμε από την απαγόρευση της κυκλοφορίας των αυτοκινήτων.

Αχτίδα... Για αρκετά χρόνια γκρινιάζαμε έντονα για τα εκατοντάδες εκατομμύρια που παίρνει ετησίως ως προϋπολογισμό η Δημοτική Μουσική, χωρίς να αποδίδει κανένα αξιόλογο καλλιτεχνικό αποτέλεσμα. Τους τελευταίους έξι μήνες η κατάσταση άλλαξε ριζικά. Οχι τόσο στο καλλιτεχνικό αποτέλεσμα (αυτά δε γίνονται από τη μια μέρα στην άλλη), αλλά στη διάθεση που υπάρχει για δουλειά. Ο νέος

επικεφαλής της Δημοτικής Μουσικής φαίνεται να θέλει να δώσει έναν διαφορετικό αέρα. Έχει δημιουργήσει δέκα συνολικά σχήματα, έχει βάλει σε μια σειρά τους πισιστικάδες της Μουσικής και κυρίως μοιάζει να θέλει να διεκδικήσει την αλλαγή της στάσης όλων μας – κοινού και ειδικών – απέναντι στο Ίδρυμα της Δημοτικής Μουσικής. Καλό κουράγιο!

...Και υπερβολές Παρά ταύτα, όμως, αυτή η φαινομενική αλλαγή της πορείας της Δημοτικής Μουσικής δε σημαίνει ότι πρέπει να οδηγήσει σε υπερβολές που ίσως εμποδίσουν το τελικό αποτέλεσμα. Έτσι, η απόφαση να συνοδεύσει η Δημοτική Μουσική την, πολυμελή και φέτος, αποστολή του Δήμου της Πάτρας στο Καρναβάλι της Οζάκα, στην Ιαπωνία, είναι λίγο βιαστική. Όχι γιατί η Μουσική δεν είναι απαραίτητα αξία γι' αυτό το ταξίδι, αλλά γιατί προέχει πρώτα η καταξίωση της στην πόλη. Και στο κάτω κάτω αν περισσεύουν στο Δήμο τα χρήματα για την αποστολή και διαμονή των δεκάδων μελών της Μουσικής στην Ιαπωνία, τότε ας δαπανηθούν για την περαιτέρω καλύτερη υποδομή του Ιδρύματος. Αυτό θα είναι μια πραγματική επιβράβευση.

Καλαματιανό Μια διαπίστωση του Θέμη Μουμουλίδη όταν παρουσίαζε, στα τέλη Ιουνίου, τον προγραμματισμό της επόμενης διετίας για το ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας ήταν αρκετή για να μη χάνουμε το μέτρο σχετικά με τις κατά καιρούς διεκδικήσεις μας. «Η Καλαμάτα παίρνει ετησίως περισσότερα χρήματα από το υπουργείο Πολιτισμού σε σχέση με την Πάτρα για τις πολιτιστικές δραστηριότητες...». Κι όμως εκτός από το Διεθνές Φεστιβάλ

Χορού, θεσμός ο οποίος υπερέχει κατά πολύ σε καλλιτεχνικό αποτέλεσμα, πρωτοτυπία και συνέπεια από όλες τις προσπάθειες που γίνονται στην Πάτρα, η πρωτεύουσα της Μεσσηνίας δεν έχει άλλο αξιόλογο πολιτιστικό πρεσβευτή. Τότε; Μάλλον εκεί ξέρουν να διεκδικούν καλύτερα τα αιτήματά τους και δεν αρέσκονται να περιμένουν όπως εμείς χρονιές ορόσημα όπως το 2004, το 2006 ή το 2009.

Αεροδρόμιο Πώς θα σας φαινόταν αν διεκδικούσαμε ως βασικότερο αίτημα της Πάτρας ενόψει της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης την κατασκευή ενός αεροδρομίου; Κι όμως... Αυτό μας συνέστησε η υπεύθυνη του Δικτύου Πολιτιστικών Πρωτευουσών της Ευρώπης Simone Beck, λέγοντας ότι είναι απαραίτητη προϋπόθεση για μια πόλη που θέλει να διοργανώσει επιτυχημένα τις εκδηλώσεις της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας και να αυξήσει μέσω αυτών τον τουρισμό της, η ύπαρξη ενός αεροδρομίου. Τι λέτε; Αξίζει τον κόπο; Ή είναι καλύτερο να επιμένουμε να διαφωνούμε για το αν το θέατρο που θα κατασκευαστεί για το 2006 θα έχει χωρητικότητα 700 ή 5000 θέσεων;

Ίντερνετ Βαλθήκαμε κάποια μέρα χαμένοι στις λεωφόρους του Διαδικτύου, να ψάξουμε να βρούμε αν αληθεύει το παράπονο αρκετών ότι η Πάτρα έχει ελάχιστη παρουσία στο Διαδίκτυο. Ε, λοιπόν έτσι ακριβώς είναι! Αν κάποιος δε μένει στην Πάτρα και επιθυμεί να την επισκεφθεί, έχει ελάχιστες πιθανότητες να βρει πολλές και αξιόπιστες πληροφορίες στο Ίντερνετ. Πολύ περισσότερο όταν αυτός

ο κάποιος είναι αλλοδαπός, που σημαίνει ότι θα περιμένει να βρει τις απαραίτητες πληροφορίες τουλάχιστον στα Αγγλικά. Όσο για τις πολιτιστικές εκδηλώσεις και τη δραστηριότητα δημοτικών και ιδιωτικών φορέων, η κατάσταση είναι ακόμα πιο τραγική. Κάτι περισσότερο σε ό,τι αφορά στο Ίντερνετ θα έχουμε στο επόμενο τεύχος μας...

Ψυχραιμία Θεσμό έκανε κιάλας τη διοργάνωση μιας καλοκαιρινής εκδήλωσης για την Κύπρο ο Σύνδεσμος Αχαιάς – Κύπρου «Αχαιών Ακτή». Έτσι και φέτος παρουσίασε στις 6 Ιουλίου στο θεατρικό του Λιμενικού Ταμείου μια εκδήλωση για την Αμμόχωστο, με τη συμμετοχή του Δημάρχου της κατεχόμενης πόλης Ανδρέα Πούγιουρου, του πρέσβη ε.τ. και πρώην πρεσβευτή της Ελλάδας στην Κύπρο Θέμου Στοφορόπουλου και του αντιστράτηγου ε.α., διοικητή του τάγματος της Πράσινης Γραμμής το 1974 Δημήτρη Αλευρομάγειρου.

Ξεχώρισαν αρκετές αναφορές στην Κύπρο και την επίμαχη περίοδο της τουρκικής εισβολής κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης. Εντύπωση, όμως, πιο πολύ μας έκαναν κάποιες αναφορές του κ. Πούγιουρου, που μιλώντας στους δημοσιογράφους πριν την εκδήλωση έδειχνε αρκετά ψύχραιμος και μακριά από εθνικιστικές και ακραίες κορώνες που ακούγονται κατά καιρούς.

Είπε, λοιπόν, πως δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι από την εισβολή στο νησί υπέφεραν πολύ και οι Τουρκοκύπριοι και πως οι Ελληνοκύπριοι που εξορίστηκαν από την Αμμόχωστο θα είναι οι πρώτοι που θα γιορτάσουν μαζί με τους Τουρκοκύπριους

ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ & ΗΦΑΙΣΤΟΥ - ΠΑΤΡΑ

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ 2001

Πέμπτη 21 Ιουνίου.
Ιστορικό κέντρο πόλης.
Ορχήστρες και χορωδίες της πόλης μας, θα δώσουν τη δική τους νότα στο 1ο Αφιέρωμα στην παγκόσμια ημέρα Μουσικής.

Παρασκευή & Σάββατο 22 & 23 Ιουνίου
Ρωμαϊκό Ωδείο.
Θεατρική Διαδρομή, Αριστοφάνη «ΙΠΠΗΣ», με τους Γιώργο Παρτσαλάκη και Τάσο Χαλκιά. Σκηνοθεσία, Κώστας Μπάκας.

Πέμπτη & Παρασκευή 28 & 29 Ιουνίου Ρωμαϊκό Ωδείο.
Συναυλία της Χάρης Αλεξίου.

Κυριακή 1 Ιουλίου Ρωμαϊκό Ωδείο.
Συναυλία fados με την MISIA και συμμετοχή Ορχήστρας βιττουόζων Πορτογάλων μουσικών

Δευτέρα 2 Ιουλίου Ρωμαϊκό Ωδείο.
«Αρχαία Υδραυλίες». Παρουσίαση, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Δελφών.

Δευτέρα 2 Ιουλίου Σταφυδοποθήκες Μπάρου «Κέντρο Τεχνών» Έκθεση με θέμα: «ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΟΙ - ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟ ΔΡΑΜΑ», σε συνεργασία με το ΥΠ.ΠΟ και το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Τρίτη 3 Ιουλίου Αίθουσα Σεμιναρίων Π.Δ. Νοσοκομείου.
Σεμινάριο από την Alan Demitona «Από την Ηλέκτρα στον Αμλετ» (ώρα 10.00 - 14.00)

Τετάρτη 4 Ιουλίου Ρωμαϊκό Ωδείο. Θέατρο «Αττις».
«ΑΜΛΕΤ μια μαθητεία» με την Alan Demitona

Πέμπτη 5 Ιουλίου Αίθουσα Σεμιναρίων Π.Δ.Ν.
Σεμινάριο από το Θεόδωρο Τερζόπουλο «Φωνή και σώμα στο Αρχαίο Ελληνικό Δράμα» (ώρα 10.00 - 14.00)

Παρασκευή 6 Ιουλίου Ρωμαϊκό Ωδείο. Θέατρο «Αττις»
«ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ». Σκηνοθεσία Θεόδωρος Τερζόπουλος

Δευτέρα & Τρίτη 9 & 10 Ιουλίου
Ρωμαϊκό Ωδείο. Θεσσαλικό Θέατρο. Ευριπίδη «ΒΑΚΧΕΣ» με τον Μάριο Φραγκούλη «Διόνυσος». Σκηνοθεσία: Βασίλης Νικολαΐδης

Τετάρτη 11 Ιουλίου Ρωμαϊκό Ωδείο.
Συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Ελληνικής Μουσικής «Ο Ήλιος της Νύχτας» με τον Διονύση Σαββόπουλο και την Νατάσα Φλουρή.

Πέμπτη 12,13,14,15,16 & 17 Ιουλίου.
Θέατρο Κάστρου. ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Πάτρας. «ΟΡΕΣΤΗΣ». Σκηνοθεσία: Θέμις Μουμουλιδής

Τρίτη & Τετάρτη 17 & 18 Ιουλίου
«Συμπόσιο πάνω στο Αρχαίο Ελληνικό Δράμα. Ευριπίδη «ΤΡΩΑΔΕΣ», «Ανάλυση-Ενημέρωση. σε συνεργασία με το FUNTATENEO FESTIVAL CARACAS και του Θέατρο «Επί τάπητος».

Πέμπτη 19 Ιουλίου. Ρωμαϊκό Ωδείο.
Συναυλία με την Άλκηστης Πρωτοψάλτη.

Παρασκευή 20 Ιουλίου Ρωμαϊκό Ωδείο.
Καλλιτεχνικός Οργανισμός «Εκφραση». Σοφοκλή «ΗΛΕΚΤΡΑ» Σκηνοθεσία, Θωμάς Κινδύνης.

Κυριακή 22 Ιουλίου. Ρωμαϊκό Ωδείο.
Συναυλία των αδελφών Κατσιμήχα.

Δευτέρα 23 Ιουλίου. Ρωμαϊκό Ωδείο. Αφιέρωμα στην Κύπρο.
Συναυλία με την «ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ»

Τετάρτη 25 Ιουλίου Ρωμαϊκό Ωδείο.
Συναυλία της Ορχήστρας Πατρών. «Εισαγωγές και άριες από όπερες Εμπνευσμένες από την Αρχαία Ελλάδα»
Σολίστ : Άρης Χριστοφέλλης, Τζούλια Σουγλάκου, Βαγγέλης Χατζίσμος
Διεύθυνση Ορχήστρας : Saulius Sondeckis

Πέμπτη & Παρασκευή 26 & 27 Ιουλίου Ρωμαϊκό Ωδείο.
Εταιρία Θεάτρου COMMEDIA.
«ΜΙΚΡΟΣ ΗΡΩΣ», με τον Δημήτρη Πιατά

Δευτέρα & Τρίτη 30 & 31 Ιουλίου
Ρωμαϊκό Ωδείο. Οργανισμός Ελληνικού Θέατρου. Αριστοφάνη «ΝΕΦΕΛΕΣ» με τον Θύμιο Καρακατσάνη

Δευτέρα & Τρίτη 20 & 21 Αυγούστου
Ρωμαϊκό Ωδείο. Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου Αισχύλου, «ΕΠΤΑ ΕΠΙ ΘΗΒΑΣ» με τον Γιάννη Βούρο Σκηνοθεσία : Βαρνάβας Κυριαζής

Τετάρτη 23 Αυγούστου Κινηματογράφος ΑΕΛΛΩ.
«ΗΛΕΚΤΡΑ» σε σκηνοθεσία Μ. Κακογιάννη

Πέμπτη 24 Αυγούστου «ΑΝΤΙΓΟΝΗ» σε σκηνοθεσία Γ. Τζαβέλλα

Παρασκευή 25 Αυγούστου
«ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ» σε σκηνοθεσία Μ. Κακογιάννη

Σάββατο 26 Αυγούστου
«ΜΗΔΕΙΑ» σε σκηνοθεσία Pier Paolo Pasolini

Δευτέρα 27 Αυγούστου. Ρωμαϊκό Ωδείο.
Αμφιθέατρο Σπ. Ευαγγελάτου. Ευριπίδη «ΜΗΔΕΙΑ» με τη Λήδα Τασοπούλου. Σκηνοθεσία : Σπύρος Α. Ευαγγελάτος

Τετάρτη 29 Αυγούστου Ρωμαϊκό Ωδείο. Συναυλία με την Ορχήστρα Νυκτιών Εγχόρδων. Συμμετέχει ο Πέτρος Γαϊτάνος.

Πέμπτη & Παρασκευή 30 & 31 Αυγούστου. Ρωμαϊκό Ωδείο. Θέατρο Τέχνης Κάρολος Κουν». Αριστοφάνη «ΦΛΟΥΤΟΣ» με τον Ευγένιο Σπαθάρη και την Σ. Φιλιππίδου

Δευτέρα 3 Σεπτεμβρίου. Ρωμαϊκό Ωδείο.
Απλό Θέατρο. Ευριπίδη «ΤΡΩΑΔΕΣ». Σκηνοθεσία : Αντώνης Αντύπας - Μουσική Ελένη Καραϊνδρου

Πέμπτη, Παρασκευή & Σάββατο 5,6 & 7 Σεπτεμβρίου
Ρωμαϊκό Ωδείο. Θεατροκίνηση. Χορόδραμα «ΤΡΩΑΔΕΣ» βασισμένο στο ομώνυμο έργο του Ευριπίδη. Σκηνοθεσία : Ισιδώρος Σιδέρης

Παρασκευή 14 Σεπτεμβρίου
Κάστρο Πάτρας. Συναυλία με τους ΞΥΛΙΝΑ ΣΠΑΘΙΑ- ΕΝΔΕΛΕΧΕΙΑ.

οδόντα αντί οδόντος

τη μέρα που βρεθεί μια ουσιαστική λύση στο πρόβλημα της Μεγαλονήσου. Μακάρι να κέρδιζαν τέτοιες απόψεις σε προβολή και απήχηση...

Εκδόσεις... Πληθαίνουν τα τελευταία χρόνια οι εκδόσεις που αφορούν την Πάτρα και το πρόσφατο ή λίγο πιο μακρινό παρελθόν της. Μόνο τους τελευταίους μήνες διαβάσαμε το λεύκωμα «Η Πάτρα στις αρχές του 20ού αιώνα μέσα από γυάλινες φωτογραφικές πλάκες» («Τυπόραμα»), την έκδοση του Λιμενικού Ταμείου για το λιμάνι της Πάτρας από το 1828 ως το 1945 με συγγραφέα τον Κώστα Κοκκοβίκα, το βιβλίο του Χρήστου Μούλια για το λιμάνι και το εμπόριο της σταφίδας («Αχαϊκές Εκδόσεις»), καθώς και το βιβλίο του κ. Ανδρέα Μουγγολιά για την ιστορία του Α' Γυμνασίου. Να που σιγά σιγά η πόλη αρχίζει να γράφει τη δική της ιστορία μέσα από έγκυρες μελέτες και σημαντικό αρχειακό υλικό. Διαβάζει το παρελθόν της, μαθαίνει για τις εποχές της ακμής και της παρακμής της και προσφέρει υλικό σε ερευνητές εντός ή εκτός των τειχών. Κι απ' ό,τι μαθαίνουμε υπάρχουν κι άλλες εκδόσεις που βρίσκονται στα σκαριά και που θα δώσουν ακόμα μεγαλύτερη ώθηση. Κι ένα στοιχείο που ίσως κάτι σημαίνει: Οι πιο πολλές από αυτές τις εκδόσεις αποτελούν πρωτοβουλίες ιδιωτικών εκδοτικών φορέων ή προσώπων και πάντως όχι αποτέλεσμα δημοτικής ή κρατικής στήριξης.

...**Και αναπόληση** Μαζί με τις εκδόσεις που προαναφέραμε, συνεχίζονται και οι εκδηλώσεις για τις παλιότερες δεκαετίες της Πάτρας. Μέσα στον Ιούνιο διοργανώθηκαν δύο από τις πιο πετυχημένες που εξασφάλισαν και πολύ ικανοποιητική προσέλευση κοινού. Το βιβλιοπωλείο Μεθενίτη παρουσίασε τόσο το λεύκωμα από το «Τυπόραμα» όσο και ένα ντοκιμαντέρ με συνεντεύξεις από γνωστούς Πατριούς που

έχουν αρκετές αναμνήσεις και εμπειρίες από την παλιά εικόνα της πόλης. Από τη δική του πλευρά το Λιμενικό Ταμείο παρουσίασε επίσημα τη νέα θέση του Φάρου μαζί με τη δική του έκδοση για το λιμάνι. Και οι δύο εκδηλώσεις συνοδεύτηκαν από μουσικοθεατρικά δρώμενα που πήγαν τους θεατές αρκετά πίσω στο χρόνο.

Ένας φόβος υπάρχει μόνο: Μήπως μένουμε υπερβολικά προσκολλημένοι στην παλιά καλή εικόνα της Πάτρας; Μήπως είμαστε υπέρ του δέοντος αφοσιωμένοι στο παρελθόν και «ξεχνάμε» να αναφερθούμε στο σήμερα; Μήπως είμαστε ελαφρώς φοβισμένοι όταν χρειάζεται να επικεντρωθούμε στη σημερινή ζωή και τη δημιουργία της πόλης; Όχι πώς θα έπρεπε απαραίτητα να κάνουμε συγκρίσεις ανάμεσα στο τότε και στο τώρα, όμως δε μας ανησυχεί καθόλου τι θα βρουν οι μελετητές των επόμενων δεκαετιών από μας;

Αλλαγή Οι προβλέψεις λένε πως θα αποδειχτεί σύντομα ο πιο ενδιαφέρων δρόμος της Πάτρας. Για την Ακτή Δυμαίων ο λόγος, που τους επόμενους μήνες αναμένεται να έχει αλλάξει ραγδαία σε σχέση με την εικόνα που παρουσίαζε τα προηγούμενα χρόνια. Το νέο πολυσινομά, η καινούρια πολύπλευρη χρήση των Σφαγείων, το κτίριο του Λαδόπουλου που σε... κάτι θα μετατραπεί όταν το αποφασίσει ο Δήμος, αλλά και το Κέντρο απεξάρτησης εφήβων από τα ναρκωτικά που πιθανότατα θα δημιουργηθεί από το ΚΕΘΕΑ σε συνεργασία με το Δήμο, δείχνει πως μια περιοχή της πόλης μόλις τώρα παίρνει μια νέα όψη. Κι επειδή παραπονοιάστε τακτικά για την εικόνα της Πάτρας, ας μη χρειαστεί να κάνουμε το ίδιο και για την Ακτή Δυμαίων, που μάλιστα θα αποτελέσει και την αφετηρία του νέου λιμανιού. Είναι απόλυτα στο χέρι των υπευθύνων να προσέξουν, τώρα που βρίσκεται υπό διαμόρφωση. Θα το κάνουν;

Βιβλιοθήκη Την πρόθεσή του να δημιουργήσει βιβλιοθήκη Αχαιών συγγραφέων, αλλά και σχετικό αρχείο εκδήλωσε η Νομαρχία Αχαΐας, αναζητώντας συμπαραστάτες. Μέχρι έδω καλά. Όμως μια τέτοια ιδέα δεν μπορεί να υλοποιηθεί σωστά αν την εμπιστευτούν στα χέρια υπηρεσιακών παραγόντων. Γιατί εμείς τουλάχιστον αυτό καταλάβαμε διαβάζοντας την ανακοίνωση της Νομαρχίας, σύμφωνα με την οποία οι κατάλογοι των Αχαιών συγγραφέων αλλά και το «είδος της πνευματικής τους προσφοράς» θα καθοριστούν από τους Δήμους του Νομού Αχαΐας. Διαβάσαμε επίσης ότι η Νομαρχία θέλει ανάμεσα σε άλλα να προχωρήσει αυτή την προσπάθεια για να τιμήσει τους εν ζωή Αχαιούς συγγραφείς.

Όμως δε γίνονται έτσι οι βιβλιοθήκες. Η συγχρονη βιβλιοθηκονομία, που αποτελεί πια ολόκληρη επιστήμη, απαιτεί ειδικούς συνεργάτες κι όχι στελέχη των Δήμων ή της Νομαρχίας. Απαιτεί τη σύσταση ερευνητικών επιτροπών, όχι από διορισμένους εκπροσώπους του λαού, αλλά από αξιόπιστους συμβούλους. Και φυσικά το «είδος της πνευματικής προσφοράς» δεν αξιολογείται από τους συμπατριώτες των συγγραφέων αλλά από αντικειμενικούς παρατηρητές που έχουν εμπειρία και κρίση.

Ακόμα όμως κι αν τηρηθούν όλ' αυτά, τότε μια τέτοια προσπάθεια δεν μπορεί να έχει μόνο τη θεσμική κάλυψη μιας Νομαρχίας, που στο κάτω κάτω δε διεκδικεί εκφύσεως δάφνες προϋπηρεσίας στον πολιτισμό. Χρειάζεται την ομπρέλα ενός καταλληλότερου φορέα, όπως ας πούμε το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου ή το Πανεπιστήμιο, ώστε το εγχείρημα να μην αμφισβητηθεί από πουθενά. Όσο για την πρόθεση να τιμηθούν οι εν ζωή Αχαιοί συγγραφείς, τι στ' αλήθεια εξυπηρετεί; Αν πρόκειται να τιμηθούν παράλληλα δεκάδες συγγραφείς (ή και εκατοντάδες αν επιλεχθεί η λύ-

ση να τιμηθούν και οι... συγγενείς των θανόντων), χωρίς καμία αξιολόγηση, τότε τι θα προσφέρει; Μάλλον τίποτα, εκτός από ικανοποίηση προσωπικών φιλοδοξιών ή ματαιοδοξιών για μια μικρή μειοψηφία από τους τιμώμενους...

Καραγκιόζης Και ξαφνικά ενέσκυψε στην Πάτρα μια μικρή τρέλα με το θέατρο σκιών και την πατρότητα του Καραγκιόζη την οποία ως πόλη διεκδικούμε και μάλλον δικαιούμαστε. Διοργανώθηκε ένα πρώτο Διεθνές Φεστιβάλ, που κράτησε τόσο πολύ μέχρι που «κάηκε» αν και είχε πάρα πολύ καλές στιγμές, έγινε κι ένα συμπόσιο στο οποίο ατυχώς οι ακροατές ήταν... λιγότεροι από τους ομιλητές, κι έπειτα όλοι άρχιζαν να διεκδικούν επιχορηγήσεις και διοργανώσεις από το υπουργείο Πολιτισμού, από την Πολιτιστική Ολυμπιάδα ή από οπουδήποτε αλλού.

Φτάσαμε μάλιστα στο σημείο οι βουλευτές του Νομού να καταθέτουν ερωτήσεις στη Βουλή προκειμένου να απολογηθεί ο υπουργός γιατί αποφάσισε τη διοργάνωση συνεδρίου και εκδηλώσεων σχετικών με τον Καραγκιόζη στην Αθήνα και σε άλλες πόλεις. Επίσης ζητείται ολοένα κι από περισσότερους η δημιουργία Σπιτιού του Καραγκιόζη στην Πάτρα, με χρήματα φυσικά της Πολιτείας.

Μήπως είμαστε λίγο υπερβολικοί; Το ότι δηλαδή είμαστε η γεννέτειρα του Καραγκιόζη, σημαίνει ότι κανείς άλλος δεν έχει το δικαίωμα να τιμά το θέατρο σκιών; Μήπως επίσης πρέπει πρώτα να αποδείξουμε ότι μπορούμε στην πράξη να στηρίξουμε (με χρήματα αλλά και κοινό) εκδηλώσεις και δράσεις σχετικές με τον Καραγκιόζη και μετά να διεκδικούμε τα υπόλοιπα από την Πολιτεία;

Web Site? Creator

Φτιάξτο Μόνος σου!

Ενημερωθείτε για τις Υπηρεσίες
και τα Προϊόντα της West Net

Πρόσβαση στο Internet

Μόνιμες Συνδέσεις

Υπηρεσίες WWW

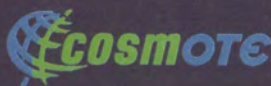
Ανάπτυξη εφαρμογών στο Internet

Υπηρεσίες On-line

Κινητή Τηλεφωνία

Ο Creator:

- ▶ Επιτρέπει στον καθένα να δημιουργεί, να δημοσιεύει, να τροποποιεί και να ενημερώνει ένα Web Site εύκολα και γρήγορα.
- ▶ Αποτελεί μια άμεση και ολοκληρωμένη λύση εταιρικής παρουσίας στο Internet, χωρίς κόστος κατασκευής ιστοσελίδων.

WESTNET A.E.

Γεροκωστοπούλου 17 • 262 21 Πάτρα • τηλ.: (061) 624070 • fax: (061) 623955 • e-mail: info@westnet.gr

www.westnet.gr

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΝΕΟΛΑΙΑΣ
& ΑΘΛΗΣΗΣ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΝΕΟΛΑΙΑΣ
&
ΑΘΛΗΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΜΑΖΙΚΟΥ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΚΕΝΤΡΟ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΝΕΩΝ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΗΣ 20
&
ΡΗΓΑ ΦΕΡΡΑΙΟΥ
ΤΗΛ: 061 - 966.289
FAX: 061 - 275.457
e-mail: ona-p@hol.gr

ΠΑΤΡΑ

ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΠΟΛΗ

Η Πάτρα εντάχθηκε στο επίσημο Δίκτυο
Ολυμπιακών Πόλεων.

Έτοιμη και Όριμη, διεκδικεί την έδρα
του Δικτύου, και πρωταγωνιστικό ρόλο.

*Η Πάτρα διεκδικεί...
και επιτυγχάνει!*

Σαλαμάνκα, 1987.
Ο Θόδωρος Τερζόπουλος
μετά τις «Βάκχες»
(Φωτό: Λόττα Σίτζεκ)

Θόδωρος Τερζόπουλος

«Κινδύνευσα να γίνω “της μόδας” με τον Άμλετ»

Ο ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ «ΑΤΤΙΣ» ΕΤΟΙΜΑΖΕΤΑΙ ΝΑ ΙΔΡΥΣΕΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΔΙΕΘΝΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ, ΣΧΕΔΙΑΖΕΙ ΣΤΑΘΕΡΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΤΡΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΕΙ ΤΟ ΔΙΚΟ ΤΟΥ «ΔΕΚΑΛΟΓΟ» ΤΟΥ ΣΩΣΤΟΥ ΗΘΟΠΟΙΟΥ.

Ο σκηνοθέτης Θόδωρος Τερζόπουλος δεν έχει τη φήμη εύκολου ανθρώπου. Αυτό ήταν το κοινό σημείο, όλων όσων είχα ακούσει πριν τον συναντήσω γι' αυτή τη συνέντευξη. Τώρα μπορώ με βεβαιότητα να πω ότι αν κάτι τέτοιο ισχύει, θα πρέπει να αφορά μόνο τη δουλειά του με τους ηθοποιούς. Γιατί κατά τ' άλλα μόνο την εικόνα ενός «δύσκολου» και «ιδιότροπου» δεν μας έδωσε, τόσο προσωπικά όσο και κατά τη διάρκεια της παρουσίας του στην Πάτρα, το τετραήμερο που βρέθηκε μαζί με το θέατρο «Αττις» και την Άλα Ντεμίντοβα για δύο παραστάσεις και δύο σεμινάρια, στο πλαίσιο του Διεθνούς Φεστιβάλ.

Του Ανδρέα Τσιλίρα

Ο ίδιος πάντως δε διστάζει να αυτοσαρκαστεί χαρακτηρίζοντας τον εαυτό του «δικτάτορα», όμως λίγο αργότερο μιλώντας πια σοβαρά λέει πως ζητάει τα πάντα από τους συνεργάτες του, γιατί μόνο έτσι μπορεί να βγει σε πέρα αυτό που κάθε φορά έχει στο μυαλό του. Αλλά και γιατί, στο κάτω κάτω, κι αυτός δίνει τα πάντα μέσα στη δουλειά...

Συναντηθήκαμε στην Αθήνα, στο θέατρο «Αττις». Μπροστά του μια ατέλειωτη λίστα από παραστάσεις, πρόβες και σεμινάρια που περιλαμβάνει το πρόγραμμά του για αυτό το καλοκαίρι. Αθήνα, Πάτρα, Όλυμπος, Μόσχα... Ένα ατέλειωτο ταξίδι σε όλο τον κόσμο με αποσκευές την αφοσίωση των συντελεστών του «Αττις» στο θεατρικό είδος που πρεσβεύει ο Τερζόπουλος.

«Θέλω τους ηθοποιούς να είναι απόλυτα δοσμένοι σε αυτό που κάνουμε όταν δουλεύουμε, είτε είναι πρόβα είτε είναι παράσταση. Είναι απαραίτητος κανόνας για κάποιον που ανήκει στο θέατρο, από τη στιγμή που έρχεται μέχρι τη στιγμή που τον αποχαιρετώ είτε με καλό τρόπο είτε όταν του δίνω μια κλωτσιά. Γι' αυτό και λένε πως είμαι σκληρός. Το πρώτο κριτήριο για την επιλογή που κάνω είναι η αντοχή. Πέρασαν 700 άτομα από εδώ και κράτησα μόνο τους οκτώ γιατί αυτοί απέδειξαν ότι άντεξαν, σωματικά και ψυχικά...».

Στην αντοχή και την πειθαρχία ο Τερζόπουλος περιλαμβάνει και τη συμμετοχή των ηθοποιών στις —όπως λέει— «κοινόχρηστες δουλειές», αφού δεν πιστεύει ότι ο ηθοποιός είναι μόνο για τις πρόβες και τις παραστάσεις. «Από τη στιγμή που κάποιος αδιαφορήσει για πράγματα όπως τα σκηνικά ή η καθαριότητα, έχει τελειώσει η συνεργασία μας...».

Αντοχή, πειθαρχία και αυτοσυγκράτηση... Τρεις κανόνες, κάτι σαν «δεκάλογος», που μοιάζουν φυσιολογικοί, ανάλογα βέβαια με το πόσο απόλυτος είναι κανείς. «Ο ηθοποιός πρέπει να μάθει να αυτοσυγκρατείται. Δεν μπορεί την ίδια στιγμή που έχουμε πρόβες, να πετάγεται για ένα γύρισμα στην τηλεόραση, να έχει το νου του στην ταινία που γυρίζει ή να σκέφτεται πότε θα πάει στο μπαρ. Χρειάζεται απόλυτη αυτοσυγκέντρωση, όπως άλλωστε γίνεται και πριν από κάθε παράσταση. Όταν οι ηθοποιοί φεύγουν από το «Άτις» και πηγαίνουν σε έναν άλλο θίασο, πηγαίνουν στο θέατρο δύο ώρες πριν, όταν ακόμα δεν έχει ανοίξει, γιατί έχουν μάθει πως πρέπει να αυτοσυγκεντρώνονται. Κάποια ηθοποιός λέγεται πως αυτοσυγκεντρώθηκε σε τέτοιο βαθμό σε άλλο θίασο, ώστε... ξέχασε να βγει στην παράσταση!».

Επιμένουμε λίγο στο θέμα της τηλεόρασης. «Δεν υπάρχει καλή δουλειά που να γίνεται στην τηλεόραση. Εκεί ο ηθοποιός χάνει τα εσωτερικά στοιχεία που βγάζει στο θέατρο, δεν κινητοποιείται, ενισχύεται ο

ναρκισσισμός του. Μαθαίνει να λειτουργεί μόνο με το πάνω μέρος του σώματός του κι αυτό του κάνει πολύ κακό σε όλη του την καριέρα. Ακόμα και ηθοποιοί που πέρασαν από το "Άτις" και τώρα είναι τηλεοπτικά αστέρια, έχουν χάσει πολλές από τις δυνατότητες που είχαν παλιότερα...».

Και το οικονομικό; Οι περισσότεροι από τους ηθοποιούς παραδέχονται ότι κάνουν τηλεόραση κυρίως για βιοποριστικούς λόγους. «Δεν συμφωνώ. Όταν ένας ηθοποιός είναι εδώ και παίρνει το βασικό μισθό ή κάτι παραπάνω και εξασφαλίζεται για έναν ολόκληρο χρόνο, δεν μπορεί να κυνηγά κι άλλα πράγματα. Γιατί αν είναι σπάταλος ή θέλει να σκορπίζει τα χρήματά δεξιά κι αριστερά, τότε δεν κάνει για το θέατρο. Πρέπει να μάθει να ζει με έναν τρόπο λιτό...».

Δεκαπέντε χρόνια συμπληρώνει φέτος το θέατρο «Άτις» και ο Τερζόπουλος θεωρεί πλέον πως είναι καιρός να λειτουργήσει μέσα σε αυτό και μια δραματική σχολή. Όχι σαν και τις δεκάδες σχολές ή εργαστήρια που λειτουργούν κυρίως στην Αθήνα, γιατί πιστεύει πως δεν προσφέρουν στους σπουδαστές τα απαραίτητα εφόδια. «Δεν κάνουν ούτε καν το ελάχιστο, να δημιουργούν δηλαδή καλούς θεατές. Βασιλεύει και σε αυτό τον τομέα η προχειρότητα...».

Η σχολή του «Άτις» θα είναι μια διεθνής θεατρική σχολή που θα φιλοξενεί σκηνοθέτες και ηθοποιούς από όλο τον κόσμο, θα διοργανώνει εργαστήρια και θα μεταδίδει στους ηθοποιούς εικόνες της σύγχρονης θεατρικής αντίληψης από όλο τον κόσμο. Άλλωστε η σχετική εμπειρία υπάρχει άφθονη. Τριακόσια περίπου είναι τα εργαστήρια και τα σεμινάρια στα οποία έχει διδάξει ο Θόδωρος Τερζόπουλος σε όλο τον κόσμο και διατηρεί ακόμα την επαφή με κάποιους από τους μαθητές του. Έχει μάλιστα δει με χαρά κάποιες ομάδες να συνεχίζουν πάνω στη δική του μέθοδο και να τον καλούν σε πολύ ενδιαφέρουσες παραστάσεις, για την προετοι-

μασία των οποίων βοηθούν και ηθοποιοί από το «Άτις». Μας λέει για μια ερασιτεχνική ομάδα στην Πρέβεζα που παρουσίασε πρόσφατα μια εντυπωσιακή δουλειά πάνω στα δικά του βήματα, ενώ ανάλογες εμπειρίες υπάρχουν από περιοχές όπως η Κωνσταντινούπολη, ή η Μπογκοτά όπου μάλιστα υπάρχει και θεατρική ομάδα με το όνομά του.

Τον περασμένο χειμώνα το «Άτις» έκανε ίσως τη μεγαλύτερη εμπορική επιτυχία των τελευταίων χρόνων, για τα δεδομένα τουλάχιστον του πειραματικού ή του πρωτοποριακού θεάτρου. Τόσο ο «Ηρακλής Μαινόμενος» όσο και ο μονόλογος της Άλα Ντεμίντοβα με την παράταση «Άμλετ, μια μαθητεία» πάνω στο κείμενο του Μπόρις Πάστερνακ δημιούργησαν το αδιαχώρητο στο θέατρο με τις θέσεις να κλείνονται μόλις δύο ώρες μετά την ανακοίνωση κάποιας παράτασης. Λόγω αυτής της ζήτησης ο «Άμλετ» θα ανέβει για μερικές παραστάσεις και στην αρχή της προσεχούς περιόδου.

Ρωτάμε το Θόδωρο Τερζόπουλο αν ένιωθε κάπως «εμπορικός» με αυτή την επιτυχία. Η απάντησή του είναι άκρως ρεαλιστική. «Κινδύνευσα φέτος να γίνω λίγο "της

μόδας" κι αυτό με δυσκόλεψε λίγο γιατί ξέρω πως αν κάτι τέτοιο συνέβαινε τα δεδομένα μετά θα ήταν τελείως διαφορετικά... Δε γίναμε εμπορικοί. Το κοινό που ήρθε στις παραστάσεις είναι το συγκεκριμένο κοινό της Αθήνας που ψάχνει τα θεατρικά πράγματα. Είναι το κοινό των 10000 χιλιάδων ατόμων που θα δει και τις παραστάσεις του Βογιατζή και που γενικά κινητοποιείται όταν υπάρχει κάποια νέα πρόταση. Αυτό που έγινε με το «Άτις» φέτος είναι ότι διευρύνθηκε το δικό μας σταθερό κοινό και ότι αποκτήσαμε νέους φίλους».

«Δεν το κρύβω, είμαι στυλίστας», μας λέει όταν αναφερόμαστε στον τρόπο που βλέπει το σύγχρονο θέατρο. Όσο για το αν την ώρα που ετοιμάζει μια παράσταση έχει στο μυαλό του το κοινό που αυτή θα συναντήσει, το αρνείται κατηγορηματικά. Εξίσου κατηγορηματικά αρνείται και την ανησυχία ότι μπορεί ένα μεγάλο μέρος των θεατών να μην αντιλαμβάνεται πολλές από τις λεπτομέρειες που ο ίδιος περνάει μέσα από τις παραστάσεις του. «Απευθύνομαι σε ένα κοινό που ευαισθητοποιείται με αυτά που κάνω, γι' αυτό και ποτέ δεν έγινα "της μόδας"...».

Το φανατικό κοινό του Τερζόπουλου και

Ο Θόδωρος Τερζόπουλος με τους ηθοποιούς του «Άτις» μετά τους «Πέρσες» (φωτό: Ρος Ρίμπας)

του «Άτις» βλέπει το Θέατρο όλα αυτά τα χρόνια να ανήκει στην πρώτη γραμμή όχι απαραίτητα της πρωτοπορίας αλλά τουλάχιστον της θεατρικής πρότασης στον ελληνικό χώρο. Από την πρώτη παράσταση με τις «Βάκχες» (1986) που θεωρήθηκαν ριζοσπαστικές και «ασεβείς» για το αρχαίο ελληνικό δράμα (μέχρι και επερωτήσεις στη Βουλή έγιναν τότε!), αλλά και ακόμα πιο παλιά όταν ο Τερζόπουλος ήταν διευθυντής του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος και παρουσίασε την προκλητικότερη για εκείνη την εποχή διασκευή του πάνω στη «Γέρμα» του Λόρκα («είχαν ζητήσει να φέρουν ακόμα και την αστυνομία να σταματήσει τις παραστάσεις», θυμάται τώρα), οι προτάσεις ήταν καταγιγιστικές, είτε αφορούσαν αρχαία τραγωδία είτε κλασικά θεατρικά κείμενα, είτε σύγχρονα έργα.

«Υπήρχαν και παλιότερα ριζοσπαστικές θεατρικές προτάσεις στην Ελλάδα. Ο Κάρολος Κουν ήταν ένας άνθρωπος που οι παραστάσεις του ήταν μια διαρκής πρόταση. Το ίδιο συνέβαινε και με την υποκριτική ικανότητα της Κατίνας Παξινού. Μόνο τα τελευταία χρόνια δε φαίνεται κάτι ανάλογο. Οι περισσότερες παραστάσεις και θεατρικές σχολές είναι προσανατολισμένες στη λογική του ψυχολογικού ρεαλισμού και της ευκολίας. Κι από την άλλη υπάρχουν κι αυτοί που αντιγράφουν ή που δανείζονται στοιχεία από εμάς ή από άλλες προτάσεις προκειμένου να παρουσιάσουν μια νέα δουλειά. Κάποιοι ας πούμε αντέγραψαν την "Αντιγόνη" και την παρουσίασαν ως μια άλλη τραγωδία. Δυστυχώς στην Ελλάδα έχουμε ένα πρόβλημα στο να αναγνωρίσουμε ότι επηρεαζόμαστε από κάποιους ανθρώπους...».

Ο ίδιος, πάντως, δε διστάζει να αναφέρεται με την κάθε ευκαιρία στις επιρροές του και στους ανθρώπους που του έδειξαν το δρόμο που τώρα ακολουθεί. Ολ' αυτά φαίνονται με τον πιο χαρακτηριστικό τρόπο στο βιβλίο που κυκλοφόρησε πριν λίγους μήνες από τις εκδόσεις «Άγρα», έχει τίτλο «Ο Θόδωρος Τερζόπουλος και το θέατρο "Άτις"» και περιλαμβάνει κείμενα γνωστών θεατρικών ανθρώπων από όλο τον κόσμο, φωτογραφίες από την ιστορία του «Άτις», αλλά και ένα εκτενές κείμενο του Τερζόπουλου για τη θεατρική του φιλοσοφία και πρακτική.

Όχι τυχαία συζητήσαμε ελάχιστα για τη Θεατρική Ολυμπιάδα, που διοργανώνεται κάθε τέσσερα χρόνια με την ευθύνη του Τερζόπουλου, και με τη διοργάνωση μιας διεθνούς επιτροπής φημισμένων σκηνοθε-

τών που ιδρύθηκε με πρωτοβουλία του ίδιου και τη συμμετοχή ανθρώπων του θεάτρου από όλο τον κόσμο, όπως του Ιάκωβα Σουζούκι και αρκετών άλλων. Η τρίτη Θεατρική Ολυμπιάδα διοργανώθηκε φέτος στη Μόσχα και αποτέλεσε το κορυφαίο πολιτιστικό γεγονός της Ρωσίας τα τελευταία χρόνια.

Η υπόσχεση που μας έδωσε ο Θόδωρος Τερζόπουλος φεύγοντας από την Πάτρα ότι θα συνεργάζεται πια περισσότερο με το Διεθνές Φεστιβάλ προετοιμάζοντας από του χρόνου τη διοργάνωση ενός ετήσιου διεθνούς θεατρικού εργαστηρίου, μας κάνει να πιστεύουμε ότι σύντομα θα τον ξανασυναντήσουμε. Κι ας έχει κάποιες όχι ιδιαίτερα καλές εμπειρίες από την πόλη. Πριν λίγα χρόνια είχε επιχειρήσει να γίνει εδώ η έδρα του Ινστιτούτου Μεσογειακού Θεάτρου, όμως εμείς την αφήσαμε ανεκμετάλλευτη. Το Ινστιτούτο έγινε κάπου αλλού και η Πάτρα έχασε μια ακόμα μεγάλη ευκαιρία. «Μάλλον ούτε ο Δήμος ούτε κάποιοι άλλοι κατάλαβαν τι μπορούσε να γίνει στην Πάτρα», λέει τώρα ο σκηνοθέτης που πάντως δεν πτοείται από τέτοιες αρνήσεις. Περσασμένα ξεχασμένα; Ας ελπίσουμε πως ναι...

Οι φωτογραφίες του κειμένου προέρχονται από το βιβλίο των Εκδόσεων «Άγρα»: «Θόδωρος Τερζόπουλος και Θέατρο "Άτις", Αναδρομή, Μέθοδος, Σχόλια», Αθήνα 2000

Η Όλια Λαζαρίδου και ο Άκης Σακελλαρίου στο «Κουαρτέτο», θέατρο Παλλάς, Θεσσαλονίκη, 1993 (φωτό: Γιοχάνα Βέμπερ)

Saulius Sodeckis:

Ένας θρύλος στην Πάτρα

«Η Ορχήστρα Πατρών πρέπει να γίνει συμφωνική»

Με τον Μενουχίν στην Όπερα του Κάιρο το 1996

Του Γιάννη Μουγγολιά

Τον ερχόμενο Σεπτέμβριο συμπληρώνονται δύο χρόνια από την αρχική εμπλοκή του διάσημου Λιθουανού διευθυντή ορχήστρας Σαούλιους Σοντέσκis με τα μουσικά πράγματα της πόλης μας. Δύο χρόνια στο τιμόνι του κορυφαίου μουσικού συνόλου της πόλης, της Ορχήστρας Πατρών που σηματοδότησαν το άνοιγμα νέων οριζώντων και μιας ιδιαίτερης προοπτικής στην πορεία της.

Ανανέωση ρεπερτορίου, εξαιρετικές ερμηνείες, θαυμάσια καθοδήγηση από το πόντιο, συνεργασίες με διακεκριμένους σολίστες, ηχογράφηση ψηφιακών δίσκων, αξιοποίηση του μουσικού δυναμικού του Δημοτικού Ωδείου, δυναμική αντιπροσώπευση στα διεθνή μουσικά δρώμενα, νέοι θεσμοί που συνοδεύουν τη

λειτουργία της Ορχήστρας και εντυπωσιακή ενίσχυση του κύρους της, ήταν τα οφέλη που αποκόμισε η Ορχήστρα Πατρών στο χρονικό αυτό διάστημα της συνεργασίας της με ένα από τα μεγαλύτερα κεφάλαια της σύγχρονης ρωσικής σχολής και ένα από πιο ηχηρά ονόματα της παγκόσμιας μουσικής. Μια συνεργασία, που

και λόγω κοινών ριζών και συγγενικής προέλευσης –αφού ο Σοντέσκis και τα μέλη της ορχήστρας προέρχονται από την ευρύτερη περιοχή της πρώην Σοβιετικής Ένωσης– αντικατοπτρίστηκε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα.

Ο Σαούλιους Σοντέσκis λοιπόν, έδωσε αυτό τον άλλον αέρα που χρειαζόταν το σύνολο για να περάσει στα μεγάλα σαλόνια.

Με ένα ζηλευτό βιογραφικό που ξεχειλίζει από την καθοδήγηση δύο κορυφαίων ορχηστρών, της Ορχήστρας Δωματίου της Λιθουανίας και της μικρής Συμφωνικής ορχήστρας της Αγίας Πετρούπολης, συνεργασίες με διάσημες ορχήστρες και σπουδαίους σολίστες όλου του κόσμου, πλήθος ηχογραφήσεων και συμμετοχή στο ευρύ φάσμα της σύγχρονης δημιουργίας, που συμπορεύεται με τη στήριξη της τεράστιας παράδοσης της κλασικής μουσικής.

Περνώντας από όλες τις σάλες του κόσμου όπου φιλοξενήθηκε η κλασική μουσική και συνεργαζόμενος με μουσικούς ογκόλιθους όπως ο Σνίτκε, ο Σεντρίν, ο Ροστρόπόβιτς, ο Καγκάν, ο Ντενίσοβ, ο Παρτ, ο Ισαάκ Στερν, ο Γίντον Κρέμερ, η Παλισιέσκαγια, η Ομπράτσοβα, ο Μάισκι, η Νικολάγιεβα και πολλούς άλλους, άφησε παντού ανεξάντλητη τη σφραγίδα του.

Ο Σαούλιους Σοντέσκis, στην παρακάτω συνομιλία μας αποκαλύπτει τό όραμά του για την Ορχήστρα Πατρών και αναφέρεται με έναν απρόσμενο ενθουσιασμό στα όσα πρέπει να γίνουν στο μουσικό σύνολο, υποστηρίζοντάς τα με το πάθος ενός νεοφώτιστου οραματιστή και τη βαθιά πείρα και γνώση ενός μεγάλου μαέστρου.

Οφείλω να ευχαριστήσω τον καθηγητή του Δημοτικού Ωδείου και διακεκριμένο δεξιόστέχνη των κρουστών Μαξιμί Μανκόφσκι για την υπομονή του και το ενδιαφέρον του, αφού χωρίς αυτόν η μετάφραση από τα ρώσικα στα ελληνικά και αντίστροφα θα ήταν αδύνατη.

Ερ.: Ποια η πρόκληση που νιώσατε όταν αναλάβατε την Ορχήστρα Πατρών και πώς βλέπετε την πορεία της στη μέχρι σήμερα συνεργασία σας;

Απ.: Για τη δημιουργία μιας καλής ορχήστρας σίγουρα χρειάζονται σημαντικοί μουσικοί και κυρίως υψηλού επιπέδου επαγγελματίες μουσικοί. Όμως για να λειτουργήσει μια ορχήστρα δεν χρειάζεται μόνο αυτό. Είναι σαν μια ποδοσφαιρική ομάδα, όπου το άθροισμα καλών ποδοσφαιριστών δεν κάνει την καλή ομάδα.

Η δουλειά που γίνεται στην ορχήστρα και όχι μόνο αυ-

τή που αφορά στην καλλιτεχνική διεύθυνσή της, αλλά και στις πρόβες δεν πρέπει να έχει σαν μοναδικό σκοπό να παίζει καλά η ορχήστρα.

Οι πρόβες πρέπει να γίνονται και με άλλες επιδιώξεις, π.χ. το μελλοντικό ρεπερτόριο, τις συναυλίες που θα παιχτούν τη συγκεκριμένη περίοδο και γενικά όλα τα μελλοντικά σχέδια και όχι μόνο τα βρυχοπρόθεσμα. Αν το πλαίσιο της ορχήστρας δεν βάλει αυτούς τους μελλοντικούς στόχους, η ορχήστρα απλά θα κινείται. Η μία συναυλία θα είναι καλύτερη, η άλλη χειρότερη, αλλά θα λείπει το όραμα.

Έτσι όταν πρωτοήλθα στην Πάτρα έβαλα σαν στόχο η ορχήστρα να γίνει άλλου επιπέδου. Σε αυτό με βοήθησε πολύ η ύπαρξη του Δημοτικού Ωδείου, που υπάρχει πίσω από την Ορχήστρα.

Η λειτουργία του ιδρύματος βασίζεται σε μελλοντικούς στόχους. Οι αποδείξεις γι αυτό που σας λέω, είναι τα έντυπα σχετικά με διαγωνισμούς, σεμινάρια, συναυλίες και κάθε δραστηριότητα του ωδείου.

Στο δυναμικό της Ορχήστρας Πατρών υπάρχουν μουσικοί υψηλού επιπέδου και η πρόκληση για μένα ήταν να ρυθμίσω το σχήμα αυτό και να θέσω τους μελλοντικούς στόχους.

Στις 14 Απριλίου είχα μια σπουδαία συναυλία με την ορχήστρα δωματίου του Παρισίου Interfrance. Η συναυλία αυτή έγινε σε μια αίθουσα όπου γίνονται συναυλίες μόνο την άνοιξη και το καλοκαίρι.

Η ορχήστρα αυτή έχει διακεκριμένους μουσικούς, αλλά η εμφάνισή μου μαζί τους με έκανε να καταλάβω ότι η Ορχήστρα Πατρών σε συνολικό επίπεδο είναι ισότιμη, ίσως και ανώτερη. Δεν θεωρώ πάντως, ότι το επίπεδο στο οποίο έχουμε φθάσει είναι το τελικό και το υψηλότερο.

Ερ.: Επί των ημερών σας συντελέστηκε η έξοδος και η εμφάνιση της ορχήστρας στο εξωτερικό. Πιστεύετε ότι η εμπειρία που αποκτήθηκε βοήθησε το σχήμα;

Απ.: Σε κάθε περίπτωση ότι και να κάνουμε σε καλλιτεχνικό επίπεδο, αν περιοριστούμε στα σύνορα της Πάτρας, θα έχουμε μόνο τις ανάγκες της πόλης να μας οδηγούν. Για να έχουμε καλό όνομα σαν ορχήστρα, πρέπει να βγούμε έξω από την Πάτρα. Η περιοδεία που κάναμε πέρυσι στο εξωτερικό είχε τρομερή επιτυχία και είχε την υποστήριξη –κυρίως οικονομική– της πόλης και του ωδείου.

Και όπως θυμάστε οι κριτικές με τις οποίες γυρίσαμε

από την περιοδεία ήταν εγκωμιαστικές και μας ανέβασαν στην εκτίμησή τους. Μάλιστα η συμμετοχή μας στο Σάλτσμπουργκ με πέντε συναυλίες σε ένα σπουδαίο φεστιβάλ, ήταν μεγάλη επιτυχία. Κάτι ανάλογο έγινε και με τις συμμετοχές μας στην Ιταλία, στο Μόναχο στη Γερμανία κ.ά. και σε φεστιβάλ πρώτου επιπέδου.

Η αφορμή μιας τέτοιας περιοδείας, και το γεγονός ότι το σύνολο θα ακούγεται και από ξενόγλωσσο κοινό υπαγόρευσε την αλλαγή της ονομασίας της ορχήστρας.

Ερ.: Η επιλογή σας για την αλλαγή του ονόματος σηματοδότησε απλά μια αλλαγή από την προηγούμενη περίοδο ή βασίστηκε σε κάποια συγκεκριμένα κριτήρια;

Απ.: Το προηγούμενο όνομα, «Σολίστ της Πάτρας» μόνο ηχηρό γέλιο θα μπορούσε να προκαλέσει. Σκεφτείτε το κοινό του εξωτερικού που ακούγοντας Πάτρα, δεν έχει ιδέα που βρίσκεται η πόλη και ψάχνει στο χάρτη για να τη βρει. Φανταστείτε πόσο πομπώδες και υπερποπτικό λοιπόν μπορεί να ηχεί ένα όνομα όπως «Σολίστ της Πάτρας». Αντιθέτως η ονομασία «Hellas – Orchestra of Patras» δίνει πλήρως τη φυσιογνωμία του σχήματος, αφού δηλώνει την Ελλάδα, τη χώρα που για πολλούς Ευρωπαίους συνδέεται με τον σπουδαίο αρχαίο πολιτισμό, αλλά και την Πάτρα, δηλαδή την πόλη της χώρας απ' όπου προέρχεται το σχήμα. Με το όνομα αυτό μπορούμε άφοβα να τους καλέσουμε να μας ακούσουν στις συναυλίες του εξωτερικού.

Ερ.: Η πολιτική των συναυλιών στο εξωτερικό θα συνεχιστεί;

Απ.: Για φέτος δεν ήθελα να προγραμματίσουμε μια ανάλογη μεγάλη περιοδεία, γιατί φέτος ειδικά υπήρξαν κάποιες οικονομικές δυσκολίες. Πρέπει να είμαστε ρεαλιστές και να μη βιαζόμαστε. Πρέπει να ξέρουμε, ότι όταν δεν υπάρχει σχετική οικονομική άνεση για εμφανίσεις στο εξωτερικό, δεν μπορούμε να τις πραγματοποιήσουμε. Καμιά ορχήστρα, χωρίς ξεχωριστή επιχορήγηση για περιοδεία δεν κάνει συναυλίες στο εξωτερικό. Ακόμα και μεγάλες ορχήστρες όπως του Βερολίνου κ.λ.π. Σε κάθε περίπτωση αυτή η περιοδεία είχε πολλά θετικά και για το επίπεδο της ορχήστρας, αλλά και για τις δημόσιες σχέσεις και πρέπει η αρχή αυτή να αξιοποιηθεί και να μην εγκαταλειφθεί.

Πάντως θα ήταν καλό όταν γυρίζουμε από μια περιοδεία στο εξωτερικό, να το γνωρίζει και να το εκτιμά ανάλογα η πόλη.

Ερ.: Πώς κρίνετε το γεγονός ότι η ορχήστρα έχει πύ-

σω της το Δημοτικό Ωδείο να τη στηρίζει και ότι η ύπαρξή της είναι συνυφασμένη με τη λειτουργία του ιδρύματος; Έχετε εντοπίσει θετικά μηνύματα από αυτή τη συνύπαρξη;

Απ.: Θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό ότι ορχήστρα και ωδείο είναι ένα πράγμα. Ακόμα και οικονομικά. Οι μουσικοί της ορχήστρας είναι καθηγητές του ωδείου. Τέτοιου επιπέδου μουσικούς μπορείς να κρατήσεις στην Πάτρα μόνο με αυτόν τον τρόπο. Όπως γνωρίζετε οι μισθοί των μουσικών της Ορχήστρας Πατρών είναι πολύ χαμηλότεροι από τους μισθούς που απολαμβάνουν μουσικοί σε άλλες διεθνείς ορχήστρες. Και οι δικοί μας μουσικοί θα μπορούσαν να έχουν τις σπουδαιότερες θέσεις σε μεγάλες ορχήστρες του εξωτερικού. Είναι κατανοητό λοιπόν ότι ο συνδυασμός ορχήστρας και ωδείου βοηθά οικονομικά.

Το πιο σημαντικό όμως είναι ότι το Δημοτικό Ωδείο δεν προσφέρει μόνο εκπαιδευτικό έργο αλλά συγκεντρώνει πλήθος καλλιτεχνικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων. Και μεις σαν ορχήστρα είμαστε ένα μέρος αυτών των δραστηριοτήτων του ωδείου.

Είχα αποφασίσει να αρχίζω κάθε συναυλία της ορχήστρας με μια εμφάνιση ενός ταλαντούχου μαθητή του ωδείου. Τους καλύτερους μαθητές του ωδείου τους ακούμε σε ειδικές ακροάσεις και επιλέγουμε αυτούς που ανοίγουν τις συναυλίες. Αυτό είναι μια σημαντική αρχή, που ονομάσαμε «Κύκλος Νέων Σολίστ».

Πιστεύω ότι στο ωδείο γίνεται σπουδαίο εκπαιδευτικό έργο και οι μουσικοί της ορχήστρας διδάσκουν πολύ καλά στις σχολές τους. Αυτό το καταλαβαίνεις όταν ακούσεις να παίζουν μερικοί από τους μαθητές του ωδείου. Έτσι πιστεύω ότι ίσως και την ερχόμενη χρονιά να κάνουμε μια συναυλία όπου μαζί με τους μουσικούς της ορχήστρας και καθηγητές να παίζουν και μαθητές του ωδείου σε ένα ενιαίο πρόγραμμα. Με αυτό το ρυθμό της ανάπτυξης του ωδείου και της ορχήστρας, ελπίζω ότι οι μαθητές του ωδείου μελλοντικά θα στελεχώσουν την ορχήστρα και θα βρουν μια πολύ καλή δουλειά εργαζόμενοι στο πολύ καλό σύνολο και με πολύ μέλλον.

Ερ.: Πώς βλέπετε τη διεύρυνση αριθμητικά της ορχήστρας και τη μετατροπή της σε συμφωνική για το οποίο τελευταία γίνεται αρκετός λόγος; Ποιο το κέρδος από μια τέτοια εξέλιξη;

Απ.: Η Ορχήστρα με τη σημερινή της μορφή έχει πολύ περιορισμένες δυνατότητες. Ο περιορισμός αυτός αφορά πάνω απ' όλα στο ρεπερτόριο. Δεν μπορείς να

αποφύγεις επαναλήψεις κάποιων έργων. Βέβαια υπάρχουν καταπληκτικά έργα που πρέπει να ακούγονται κάθε χρόνο – ίσως και τρεις φορές το χρόνο – στην ίδια πόλη, αλλά επειδή η ορχήστρα βρίσκεται ως επί το πλείστον στην Πάτρα, οι δυνατότητες του ρεπερτορίου περιορίζονται πάρα πολύ. Οπότε θα πρέπει να μεγαλώσει η ορχήστρα για να υπάρχει δυνατότητα για μεγαλύτερο ρεπερτόριο.

Ταυτόχρονα επιτυγχάνεται και κάτι εξίσου σημαντικό. Προσθέτοντας επιλεκτικά ορισμένα παραπάνω όργανα – κυρίως πνευστά – το σχήμα αποκτά μια εντελώς διαφορετικού επιπέδου φυσιογνωμία και αυξάνεται κατακόρυφα το κύρος του.

Με μια τέτοια διευρυμένη συμφωνική ορχήστρα θα μπορούσαμε να ανεβάσουμε και όπερες. Δεν είναι τίποτα δύσκολο. Προετοιμάζεις την ορχήστρα και καλείς τους σολίστες – τραγουδιστές που έχουν στο ρεπερτόριό τους τις γνωστές όπερες. Έτσι σε μια εβδομάδα έχεις έτοιμο το ανέβασμα μιας όπερας.

Ερ.: Θα μπορούσε η Ορχήστρα Πατρών να παίξει έναν πιο κυρίαρχο ρόλο στα μουσικά πράγματα της επικράτειας και να καλύψει ένα μεγαλύτερο χώρο από τον περιορισμένο της Πάτρας; Ποια η γνώμη σας για το σημερινό μουσικό χάρτη;

Απ.: Είναι πολύ σημαντικό να μεγαλώσουν οι δραστηριότητες της ορχήστρας και στο εσωτερικό. Μια τέτοια ορχήστρα δεν μπορεί να παίξει μόνο 10 συναυλίες το χρόνο. Είναι προτιμότερο να αυξήσεις ελάχιστα τον προϋπολογισμό και με τη μικρή αυτή αύξηση να μπει σε ένα εντελώς διαφορετικό πλαίσιο δουλειάς. Σκεφτείτε ότι κάθε συναυλία που παίζουμε στην Πάτρα θα μπορούσαμε με το ίδιο πρόγραμμα να παίζουμε σε 2-3 άλλες πόλεις της Ελλάδας.

Παρατηρώ ότι το ενδιαφέρον του κοινού για τις συναυλίες της ορχήστρας έχει αυξηθεί σημαντικά. Σχεδόν όλες γίνονται σε γεμάτες αίθουσες. Αν αυξήσουμε τη διαφήμιση και κάνουμε μια συνολική πολιτιστική πολι-

τική για όλη την Πελοπόννησο για παράδειγμα, θα μπορούσε η Πάτρα να είναι ο κυριότερος εκπρόσωπος. Δεν ξέρω γιατί λείπουμε, αλλά θα έπρεπε να είμαστε στα προγράμματα των φεστιβάλ και της Αθήνας.

Είχαμε παίξει στο Γαλλικό Ινστιτούτο στην Αθήνα με τον Ιγκόρ Όιστρακ και αποσπάσαμε καταπληκτικές κριτικές. Και κάτι τέτοιο πρέπει να συνεχιστεί, όπως και στη Θεσσαλονίκη. Χωρίς να θέλω να υποτιμήσω τις ορχήστρες της Αθήνας, νομίζω ότι θα μπορούσαμε να βγούμε και εμείς στην Αθήνα και κάτι να τους δείξουμε.

Αλλά και εκτός Αθήνας – Θεσσαλονίκης υπάρχουν σπουδαία μουσικά φεστιβάλ στην Ελλάδα, όπου κανένας διοργανωτής ποτέ δεν μας κάλεσε. Καλούν ορχήστρες από το εξωτερικό πληρώνοντας υπέρογκα ποσά, χωρίς να εξασφαλίζουν καλύτερη ποιότητα από αυτή που θα τους προσφέρουμε εμείς. Αυτό το «σπρώξιμο» θα πρέπει να γίνει όμως πολιτικά. Θα πρέπει να έχουμε μια πολιτική στήριξη για την έξοδο αυτή.

Ερ.: Μιλήσατε για τα φεστιβάλ της υπόλοιπης Ελλάδας. Τη σχέση του σχήματος με το δικό μας Διεθνές Φεστιβάλ πώς την εισπράττετε;

Με τον Κ. Πεντερέσκι στο Βίλνιους το 1999

Με τον Α. Παρτ στη Στουτγκάρδη το 1995

Απ.: Η Ορχήστρα θα έπρεπε να παίζει και πιο σημαντικό ρόλο στο Διεθνές Φεστιβάλ Πατρών. Είναι μεγάλο λάθος μια πόλη σαν την Πάτρα να διαθέτει μια τόσο καλή ορχήστρα και να μην την εκμεταλλεύεται σωστά.

Επειδή το φεστιβάλ έχει δικό του προϋπολογισμό θα μπορούσε να ανοιχτεί μια περίοδος σχέσεων με την ορχήστρα. Και θα έκανε καλό και στις δημόσιες σχέσεις και των δύο. Θα μπορούσε να γίνει μια συνεργασία και να καλέσουμε διάσημους σολίστ, που να συμπράξουν με την ορχήστρα στα πλαίσια του Διεθνούς Φεστιβάλ. Εκμεταλλεύόμενος τις σχέσεις μου με το εξωτερικό, θα μπορούσα να φέρω μεγάλα ονόματα με σχετικά χαμηλές τιμές, που θα ανέβαζαν το επίπεδο των εκδηλώσεων, βοηθώντας σε αυτή την κατεύθυνση.

Ερ.: Τα επόμενα χρόνια η Πάτρα θα βρεθεί αντιμέτωπη με την πρόκληση της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας και λίγο πριν η χώρα ολοκληρωθεί με την Πολιτιστική Ολυμπιάδα. Η Ορχήστρα Πατρών, νομίζετε, ότι θα μπορέσει να εκμεταλλευτεί ικανό μερίδιο από τις σχετικές χρηματοδοτήσεις που θα δοθούν για τα μεγάλα αυτά πολιτιστικά γεγονότα;

Απ.: Είναι πολύ σημαντικό ότι στην Πάτρα και γενικότερα στην Ελλάδα δίνονται πολλά χρήματα για τον πολιτισμό. Υπάρχουν όμως ελλείψεις. Η Πάτρα χρειάζεται ένα σημαντικό σοβαρό μουσικό κέντρο, που θα παίξει κυρίαρχο ρόλο στις δραστηριότητες που γίνονται τώρα και που θα ακολουθήσουν ενόψει Πολιτιστικής Ολυμπιάδας και Πολιτιστικής Πρωτεύουσας. Το 2004 και το 2006 όμως θα περάσουν. Το 2007 όμως τι θα μείνει; Για παράδειγμα αν μεγαλώσει η ορχήστρα σε συμφωνική πού θα στεγαστεί; Πού θα γίνονται οι πρόβες και οι συναυλίες; Τα δύο κτίρια, που έχει σήμερα το Δημοτικό Ωδείο, είναι πολύ καλά, αλλά δεν ταιριάζουν σε ένα ίδρυμα με τεράστιο εκπαιδευτικό έργο και με μια ορχήστρα στο ενεργητικό του. Πρέπει να χτιστεί ένα σύγχρονο κτίριο με καλή ηχομόνωση, με αίθουσες προετοιμασιών, με αίθουσες προβών, με αίθουσα για μεγάλες συναυλίες, με αίθουσα για εκπαιδευτικές συναυλίες. Ακόμα πρέπει να υπάρχει μια αίθουσα όπου θα βρίσκεται εκκλησιαστικό όργανο. Μπορείτε να καταλάβετε τι τεράστιο περιθώριο δραστηριοτήτων μπορεί να προσεγγίσει κανείς. Τότε θα μπορούσαμε να παίξουμε ένα τεράστιο ρεπερτόριο. Στο εξωτερικό δεν υπάρχει τέτοιο πρόβλημα αφού υπάρχουν οι εκκλησίες με τα εκκλησιαστικά όργανα και εκεί παίζουν οι ορχήστρες, στις πόλεις βέβαια που δεν υπάρχουν υπερσύγχρονα κτίρια.

Ο Δήμος θα πρέπει να εκμεταλλευτεί τα χρήματα, που θα έρθουν για την Πολιτιστική Πρωτεύουσα, και να κατασκευάσει ένα τέτοιο κτίριο με αίθουσα συναυλιών 2000 θέσεων. Αλλά να το κατασκευάσει μέσα στην πόλη και όχι όπως στην περίπτωση του Συνεδριακού και Πολιτιστικού Κέντρου του Πανεπιστημίου, που βρίσκεται στο Ρίο και δυσκολεύεται η μετακίνηση του κοινού εκτός πόλης.

Ερ.: Θα ήθελα να κλείσουμε με μια ερώτηση επιστρέφοντας στη μουσική αυτή καθ' εαυτή. Επί των ημερών σας η Ορχήστρα Πατρών έδωσε ιδιαίτερο βάρος στη σύγχρονη πρωτοποριακή μουσική και στην παρουσίαση ανάλογων έργων. Θεωρείτε σημαντική την ενασχόληση της ορχήστρας με το σύγχρονο ρεπερτόριο, εξίσου με το κλασικό;

Απ.: Η σύγχρονη μουσική είναι πάνω από όλα αναζήτηση για ένα μουσικό. Αυτό δεν γίνεται προς μία μόνο κατεύθυνση. Το κοινό γίνεται μάρτυρας αυτής της αναζήτησης. Σε μια συναυλία το κοινό μπορεί να αναρωτηθεί για το αν ένα σύγχρονο έργο έχει ενδιαφέρον. Εμείς όμως σαν επαγγελματίες μουσικοί πρέπει να συμμετέχουμε σε αυτή τη διαδικασία της αναζήτησης. Αν όμως βρεις έστω και ένα καταπληκτικό έργο, σημαίνει ότι όλη αυτή η αναζήτηση έπιασε τόπο.

Μετά την απόδοση του «Concerto Grosso No1» του πρωτοποριακού συνθέτη Α. Σνίτκε (καθήμενος). Δίπλα του η Τατιάνα Γκριντιένκο. Όρθιοι ο βιολιστής Γ. Κράμερ και ο Σοντέσκις

Με το βλέμμα... απέναντι

Μικτή Χορωδία Ναυπάκτου

Μια γιορτή με διεθνή ακτινοβολία για τα δεκαπέντε χρόνια

Ένα Διεθνές Χορωδιακό Φεστιβάλ
θεσμοθετείται από το Νοέμβριο
στη Ναύπακτο προς τιμήν του
Μίκη Θεοδωράκη

Με το βλέμμα... απέναντι

Στους κρυφούς πόθους κάθε χορωδίας που μετά από κάποια χρόνια έχει εξασφαλίσει μια διεθνή αναγνώριση και εμπειρία, ανήκει και η διοργάνωση ενός Διεθνούς Χορωδιακού Φεστιβάλ. Μέσα από ένα τέτοιο φεστιβάλ, η διοργανώτρια χορωδία όχι μόνο ανταποδίδει τη φιλοξενία και τη συνεργασία άλλων σχημάτων, όχι μόνο κάνει ένα βήμα πιο μπροστά στην καλλιέργεια της χορωδιακής τέχνης, αλλά δίνει και μια ιδιαίτερη ώθηση, τουριστική, οικονομική και καλλιτεχνική, στην περιοχή της.

Κάπως έτσι πρέπει να το σκέφθηκαν και στη Μικτή Χορωδία Ναυπάκτου και προετοιμάζουν για το τέλος του χρόνου τη διοργάνωση του 1ου Διεθνούς Χορωδιακού Φεστιβάλ. Η διοργάνωση αυτή μάλιστα έρχεται στην πιο κατάλληλη στιγμή, αφού η Χορωδία ετοιμάζεται να γιορτάσει τα δεκαπέντε της χρόνια και ως εκ τούτου το Φεστιβάλ θα αποκτήσει και συμβολικό χαρακτήρα.

Δύο χρόνια προσπαθειών από την πλευρά των υπεύθυνων της χορωδίας απέδωσαν καρπούς, βρέθηκαν πόροι και συνεργάτες κι έτσι το Διεθνές Χορωδιακό Φεστιβάλ Ναυπάκτου θα γίνει πραγματικότητα φέτος από 2 - 4 Νοεμβρίου, μαζί μάλιστα με έναν άλλο στόχο: Να είναι αφιερωμένο στο Μίκη Θεοδωράκη.

Ο ίδιος έδωσε και την έγκρισή του για να πάρει και το όνομά του το πρώτο βραβείο που θα απονέμεται στο Φεστιβάλ και το οποίο θα αντιστοιχεί σε οικονομική χορηγία ύψους 1 εκατομμυρίου δραχμών.

Το Φεστιβάλ θα τελεί υπό την αιγίδα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αιτωλακαρνανίας και στην πληρη του ανάπτυξη θα περιλαμβάνει ξεχωριστούς χορωδιακούς διαγωνισμούς νέων συνθετών για χορωδιακές συνθέσεις, νέων ταλέντων (παιδιών), βυζαντινών χορωδιών και βέβαια χορωδιών ενηλίκων.

Στην πρώτη του χρονιά του Φεστιβάλ θα έχει δεκατρείς συμμετοχές, ενώ φιλοδοξία είναι να γίνει ένας θεσμός, γνωστός σε όλους τους ενασχολούμενους με τη χορωδιακή μουσική, τουλάχιστον στην Ελλάδα.

Όσο για τη Μικτή Χορωδία Ναυπάκτου, δε σταματά τις δραστηριότητές της με αυτό το φεστιβάλ. Ήδη προγραμματίζει μια σειρά εμφανίσεων ανά την Ελλάδα, ενώ το καλοκαίρι θα λάβει μέρος σε εκδηλώσεις των Δήμων της Αιτωλακαρνανίας, όπως της Ναυπάκτου (29/7), του Αντιρρίου (1/8) και Αποδοτίας (8/8).

Η Χορωδία αριθμεί σήμερα 65 συνολικά μέλη και είναι μέλος της Ένωσης Χορωδικών Ελλάδας. Στο ρεπερτόριό της συμπεριλαμβάνονται έργα της αναγέννησης, του 20ού αιώνα, εκκλησιαστικοί ύμνοι, αλλά και τραγούδια Ελλήνων συνθετών.

Τα τελευταία τέσσερα χρόνια διευθυντής της είναι ο Βούλγαρος μαέστρος Todor Kabakchiev, βραβευμένος σε διαγωνισμούς στη Γερμανία και την Ισπανία και μέλος της κριτικής επιτροπής ελληνικών και ευρωπαϊκών φεστιβάλ. Επίσης ενεργά συμβάλλουν οι διευθύντριες μουσικών σχολών και ωδείων της Ναυπάκτου Κούλη Τσουλοδήμου, Σόφη Τουμπάνου και Ζιζή Κορκοντζέλου.

Το «δ» στη Ναύπακτο!

Μπορείτε πλέον να μας βρίσκετε και στη Ναύπακτο στα παρακάτω σημεία:

Παπαχαράλαμπειος Δημοτική Βιβλιοθήκη
Καφέ «Αρωμα», λιμάνι
Μουσική Σχολή «Εμμέλεια»
Καφέ «Acktion», Γρίμποβο

Από 19 - 7 μέχρι 3 - 9 - 2001

προσεχώς... 15

«Πειρασμός» του Γρ. Ξενοπούλου από το ΔΗΠΕΘΕ Αγρινίου σε σκηνοθεσία Θεοδωρή Γκόννη

προσεχώς... στην Πάτρα

19/7 Ρωμαϊκό Ωδείο. Συναυλία με την Άλκηστης Πρωτοψάλτη. Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας.

20/7 Ρωμαϊκό Ωδείο. Καλλιτεχνικός Οργανισμός «Εκφραση». Σοφοκλή «Ηλέκτρα» Σκηνοθεσία, Θωμάς Κινδύνης. Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας.

21/7 Κάστρο Πάτρας. Συναυλία με τα «Διάφανα Κρίνα». Συμμετέχουν οι «Raining Pleasure».

22/7 Ρωμαϊκό Ωδείο. Συναυλία των αδελφών Κατσιμίχα. Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας.

23/7 Ρωμαϊκό Ωδείο. Αφιέρωμα στην Κύπρο Συναυλία με την Κωνσταντίνα. Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας.

25/7 Ρωμαϊκό Ωδείο. Συναυλία της Ορχήστρας Πατρών. «Εισαγωγές και άριες από όπε-

ρες εμπνευσμένες από την Αρχαία Ελλάδα» Σολίστ : Άρης Χριστοφύλλης, Τζούλια Σουγλάκου, Βαγγέλης Χατζισίμος. Διεύθυνση Ορχήστρας: Σαούλιους Σοντέσκis. Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας.

26-27/7 Ρωμαϊκό Ωδείο. Εταιρία Θεάτρου «Commedia». «Μικρός Ήρωας», με το Δημήτρη Πιατά. Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας.

30-31/7 Ρωμαϊκό Ωδείο. Οργανισμός Ελληνικού Θεάτρου. Αριστοφάνη «Νεφέλες» με τον Θύμιο Καρακατσάνη. 20ό Φεστιβάλ Πάτρας.

3/8 Ρωμαϊκό Ωδείο. «Δον Ζουάν» του Μολιέρου από τον θίασο «Μινώα», 20ό Φεστιβάλ Πάτρας.

6-9/8 Ρωμαϊκό Ωδείο. «Απάχηδες των Αθηνών»

- του Νίκου Χατζηαποστόλου από την Εθνική Λυρική Σκηνή 20ό Φεστιβάλ Πάτρας.
- 10-11/8** Ρωμαϊκό Ωδείο «Γιατρός με το στανιό» του Μολιέρου από το ΔΗΠΕΘΕ Λαμίας. Σκηνοθεσία: Γιάννης Μαργαρίτης. Πρωταγωνιστούν: Πάνος Σκουρολιάκος, Μαρία Κανελλοπούλου, Νατάσα Μανίσσαλη, Παύλος Ορκόπουλος, Κώστας Φλωκατούλιας. 20ό Φεστιβάλ Πάτρας.
- 13-14/8** «Ορέστεια» του Αισχύλου από το Εθνικό Θέατρο. Σκηνοθεσία-Σκηνικά: Γιάννης Κόκκος. Πρωταγωνιστούν: Νικήτας Τσακίρογλου, Λυδία Κοιρόδου, Όλγα Τουρνάκη, Αιμιλία Μουτούση, Όλια Λαζαρίδου, Νίκος Κουρής. 20ό Φεστιβάλ Πάτρας.
- 16-17/8** Χορευτική παράσταση από τα Μπαλέτα Bolshoi. Για το εορτασμό των 225 χρόνων από την ίδρυσή τους. 20ό Φεστιβάλ Πάτρας.
- 17-18/8** «Σωκράτης... Φωτιά και Αέρας» από το ΔΗΠΕΘΕ Καβάλας. Σκηνοθεσία: Γιώργος Σίσκος. Μουσική: Διονύσης Τσακνής. Πρωταγωνιστούν: Σταύρος Παράβας, Γιώργος Γραμματικός, Θοδωρής Σκούρτας, Γιάννης Νέζης. 20ο Φεστιβάλ Πάτρας.
- 20-21/8** Ρωμαϊκό Ωδείο. Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου Αισχύλου, «Επτά επί Θήβας» με το Γιάννη Βούρο. Σκηνοθεσία: Βαρνάβας Κυριαζής.
- 22/8** Αφιέρωμα στην Ευρωπαϊκή Συμφωνική Μουσική από την Κρατική Ορχήστρα Ιασίου Ρουμανίας. 20ο Φεστιβάλ Πάτρας.
- 23/8** Συναυλία με τον Γιάννη Κότσιρα. 20ό Φεστιβάλ Πάτρας.
- 23/8** Κινηματογράφος «Αελλώ». «Ηλέκτρα» σε σκηνοθεσία Μ. Κακογιάννη. Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας.
- 24/8** Κινηματογράφος «Αελλώ». «Αντιγόνη» σε σκηνοθεσία Γ. Τζαβέλλα. Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας.
- 24/8** Συναυλία με το Γιώργο Νταλάρα. 20ό Φεστιβάλ Πάτρας.
- 24-25/8** «Βεγγέρα» του Ηλία Καπετανάκη από το ΔΗΠΕΘΕ Σερρών-Κομοτηνής. Σκηνοθεσία:
- Νίκος Αρμάος. Πρωταγωνιστούν: Αντώνης Καρυστινός, Καλλιόπη Ταχτοσόγλου, Χρύσα Δαρκοπούλου, Χρήστος Μωραϊτης, Λένα Σαββίδου, Γαλήνη Χατζηπασχάλη, Μαρία Σαλτίρη, Γιώργος Καρύδας, Αλέξανδρος Τσακίρης, Έλενα Μασίδου, Μυρσίνη Λατζουράκη. 20ό Φεστιβάλ Πάτρας.
- 25/8** Κινηματογράφος «Αελλώ». «Ιφιγένεια» σε σκηνοθεσία Μ. Κακογιάννη. Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας.
- 26/8** Κινηματογράφος «Αελλώ». «Μήδεια» σε σκηνοθεσία Πιέρ Πάολο Παζολίνι. Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας.
- 27/8** Ρωμαϊκό Ωδείο. Αμφιθέατρο Σπ. Ευαγγελιάτου. Ευριπίδη «Μήδεια» με τη Λήδα Τασσπούλου. Σκηνοθεσία: Σπύρος Α. Ευαγγελιάτος. Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας.
- 29/8** Ρωμαϊκό Ωδείο. Συναυλία με την Ορχήστρα Νυκτών Εγχόρδων. Συμμετέχει ο Πέτρος Γαϊτάνος. Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας.
- 30-31/8** Ρωμαϊκό Ωδείο. Θέατρο Τέχνης «Κάρολος Κουν». Αριστοφάνη «Πλούτος» με τον Ευγένιο Σπαθάρη και την Σ. Φιλιππίδου. Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας.
- 31/8-1/9** «Εκάβη - Κύκλωπας» του Ευριπίδη από το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος. 20ό Φεστιβάλ Πάτρας. Σκηνοθεσία «Εκάβης»: Διαγόρας Χρονόπουλος. Σκηνοθεσία «Κύκλωπας»: Γιάννης Ρήγας. Πρωταγωνιστούν: Κώστας Καζάκος, Δέσποινα Μπεμπεδέλη, Χρήστος Βαλαβανίδης, Κώστας Σαντάς
- 2/9** Συναυλία με τον Αντώνη Βαρδή. 20ό Φεστιβάλ Πάτρας.
- 3/9** Ρωμαϊκό Ωδείο. Απλό Θέατρο. Ευριπίδη «Τρωέδες». Σκηνοθεσία: Αντώνης Αντύπας Μουσική Ελένη Καραϊνδρού. Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας.

Με τα «Ελίχεια» υποδέχεται και φέτος ο Δήμος Αγίου το καλοκαίρι. Επιλέγουμε:

26/7 Συναυλία Δημήτρη Μπάση, Μαρίας Ρουσσέα και Κώστα Θωμαΐδη. Πλατεία παραλίας Αγίου (οδός Ζωοδόχου Πηγής).

Το «Catamaran» διοργανώνει φέτος για δεύτερη χρονιά εκδηλώσεις για τους παραθεριστές και τους επισκέπτες της Παναγοπούλας. Μέχρι τις 19/7 θα διαρκέσει η έκθεση φωτογραφίας της Ακριβής Σπυριδωνος και της Θεώνης Τζαμάκου. Ακολουθούν:

19/7-2/8 Έκθεση ζωγραφικής του Γιάννη Κοψίνη.

20/7 Συναυλία με Indian Latin

Μια σειρά από εκδηλώσεις στα κατά τόπους δημοτικά διαμερίσματα διοργανώνει το καλοκαίρι ο Δήμος Συμπολιτείας με τη συνεργασία των τοπικών πολιτιστικών και άλλων συλλόγων.

20/7 Λαϊκή βραδιά στο Δημοτικό Διαμέρισμα Δημητρόπουλου.

21/7 2ο παραδοσιακό χορευτικό πανόραμα με συμμετο-

Πέντε χρόνια συμπληρώνει φέτος ο κύκλος εκδηλώσεων «Ρυπικά» που από το 1999 τελεί υπό την αιγίδα του Δήμου Ερινεού. Ο τίτλος των εκδηλώσεων προέρχεται από την περιοχή της Αρχαίας Ρυπικής που εκτεινόταν από το Δρέπανο ως τον ποταμό Μεγανίτη.

20/7 Ζήρια (πλατεία): Συνάντηση παιδικών χορευτικών συγκροτημάτων.

20/7 Ν. Ερινεός (Δημ. Σχολείο): Θεατρική παράσταση «Ο Λε-

8/8 Παραδοσιακή βραδιά με το συγκρότημα του Αριστεΐδη Μόσχου. Πλατεία Υψηλών Αλωνίων.

10/8 Ροκ βραδιά με τους Μανώλη Φάμελλο και Νίκο Πορτοκάλου στον κήπο του Παλαιού Νοσοκομείου.

από τους «Siran» (11.00 μ.μ.).

2-16/8 Έκθεση φωτογραφίας του Τάσου Σχιζα.

3/8 Συναυλία indian latin με τους «Takillakta» (11.00 μ.μ.).

16/8-30/8 Έκθεση γλυπτικής του Χρήστου Ματινόπουλου.

24/8 Συναυλία σάλσα, λάτιν και τζαζ με τους «Tierra Brava».

χή χορευτικών ομίλων. Δ.Δ. Γρηγόρι.

27/7 Μουσική εκδήλωση, Δ.Δ. Σελιαντικών.

28/7 6ο Φεστιβάλ σταφίδας. Δ.Δ. Γρηγόρι.

2/8 Παράσταση Καραγκιόζη, Δ.Δ. Ροδοδάφνης (Αβυθος).

3/8 Θεατρική παράσταση με το Τμήμα Προοδ. Συλλό-

πρέντης» του Προοδευτικού Συλλόγου Καμαρών «Απόλλων»,

22/7 Σαλμένικο (Δημ. Σχολείο): Συνάντηση ελληνικών χορευτικών συγκροτημάτων.

23/7 Καμάρες (νέα πλατεία): Παράσταση Καραγκιόζη με καραγκιοζοπαίκτη τον Κ. Μακρή.

27/7 Καμάρες (νέα πλατεία): Συναυλία Χορωδίας και κιθάρας με τη γερμανική χορω-

Αίγιο

12/8 «Δον Ζουάν» του Μολιέρου με τους Απόστολο Γκλέτσο, Δήμητρα Χατούπη. Αύλιος χώρος 1ου Γυμνασίου Αιγίου.

Παναγοπούλα

30/8-13/9 Έκθεση υφαντικής της Τασίας Καπινιάρη.

Τα απογεύματα διοργανώνονται στο χώρο μουσικές συναυλίες ροκ και μπλουζ από τους «άτας διδοίσα».

Συμπολιτεία

του Καμαρών «Απόλλων» με το έργο του Μ. Χουρμούζη «Ο Λεπρέντης».

4/8 Φεστιβάλ χορευτικών συγκροτημάτων με τη συμμετοχή των χορευτικών συλλόγων Αβύθου, Καμαρών, Γρηγόρι και Κρήνης.

Ερινεός

δία από το Αννόβερο μαζί με ορχήστρα από Αιγιώτες κιθαρίστες.

28/7 Παραλία Λαμπιρίου «Γιορτή θάλασσας». Μουσικά συγκροτήματα από Ελλάδα, Τουρκία, Ιταλία.

προσεχώς... στο Ρίο

Πανσέληνος με γυναικείο βελούδο, ξημέρωμα με Λουδοβίκο

Η Δήμητρα Γαλάνη θα εμφανιστεί μαζί με την Τάνια Τσανακλίδου στην Αυγουσιάτικη Πανσέληνο στο Κάστρο του Ρίου.

Για τρίτη συνεχή χρονιά φέτος, ο Δήμος Ρίου αποφασίζει να δώσει το στίγμα του στο πολιτιστικό καλοκαίρι τού Νομού. Αποφεύγει έξυπνα τη χρήση της λέξης Φεστιβάλ, ονομάζει το μικρό αλλά ιδιαίτερο κύκλο εκδηλώσεών του «Νύχτες πολιτισμού» και προτείνει αγαπημένους ήχους του ελληνικού τραγουδιού, ελληνικό κινηματογράφο, αλλά και μια ολόκληρη Πολιτεία για τα παιδιά, που θα δουν και φέτος το Κάστρο του Ρίου να γίνεται για μια εβδομάδα το δικό τους σπίτι.

Έτσι οι εκδηλώσεις θα είναι και φέτος ψηλά στις προτιμήσεις του κοινού της περιοχής. Παρ' όλ' αυτά στο Ρίο δεν μπαίνουν στον πειρασμό να συγκριθούν με άλλους κύκλους εκδηλώσεων, όπως αυτόν του Διεθνούς Φεστιβάλ Πάτρας. Χαρακτηριστικά ο Δήμαρχος Ρίου **Βασίλης Ζέρβας** μας λέει: «Δε θεωρώ λογική τη σύγκριση με το Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας. Τα μεγέθη, ο αριθμός των εκδηλώ-

σεων, ο προϋπολογισμός, οι υποδομές, διαφέρουν θεματικά. Ταυτόχρονα, όμως, οφείλω να παρατηρήσω ότι το Διεθνές Φεστιβάλ Πάτρας, ιδιαίτερα των πρώτων χρόνων του, επηρέασε όλους τους ανθρώπους της αυτοδιοίκησης στην περιοχή μας, με τους δρόμους που άνοιξε και τις δυνατότητες που ανέδειξε. Από κει και πέρα θεωρώ άγονο το δρόμο των συγκρίσεων. Στο Δήμο του Ρίου και στο μέτρο των δυνατοτήτων μας, επιχειρούμε να συγκροτήσουμε το δικό μας πολιτιστικό προφίλ...».

Τρία χρόνια μόνο διοργανώνει τις «Νύχτες Πολιτισμού» ο Δήμος Ρίου, πρόλαβε κιόλας να κάνει το δικό του θεσμό. Πρόκειται για τη συναυλία που γίνεται κάθε πανσέληνο του Αυγούστου στο Κάστρο του Ρίου. Φέτος στην καλύτερη πανσέληνο του χρόνου, στις **4 Αυγούστου** θα μας κρατήσουν συντροφιά η **Δήμητρα Γαλάνη** και η **Τάνια Τσανακλίδου**, που το χει-

μώνα αποτέλεσαν το πιο πετυχημένο ερμηνευτικό δίδυμο και που έχουν διαμορφώσει το πρόγραμμά τους ειδικά για τη συγκεκριμένη βραδιά.

Αν, όμως, το Κάστρο θα αποτελέσει το επίκεντρο του εορτασμού (γιατί περί γιορτής πρόκειται) της πανσέληνου, το πρόγραμμα δε θα περιοριστεί αποκλειστικά εκεί. Κι επειδή ο Δήμος Ρίου δεν είναι μόνο αυτό που οι περισσότεροι ξέρουμε ως Ρίο, αλλά περιλαμβάνει και μια σειρά από προάστια και δημοτικά διαμερίσματα, δε θα μπορούσε και το καλοκαιρινό του πρόγραμμα να μην ακολουθεί –έστω συμβολικά– ανάλογους ρυθμούς.

Έτσι στις **11 Αυγούστου** ο **Λουδοβίκος των Ανωγειών** θα τραγουδήσει στα **Σελλά**, σε μια πανέμορφη τοποθεσία που δεν έχει χρησιμοποιηθεί ποτέ ως τώρα για ανάλογους σκοπούς. Στο αίθριο της Αγίας Μαρίας, η συναυλία του Λουδοβίκου θα ξεκινήσει αρκετά μετά τα μεσάνυχτα και αν κρίνουμε από ανάλογες εμπειρίες που έχουμε από τις εμφανίσεις του ευαίσθητου και λυρικού τραγουδοποιού, θα... ξημερωθούμε εκεί!

Πέρυσι ήταν ο Ψαθόπυργος, φέτος τα Σελλά που πλαισιώνουν τις εκδηλώσεις στο Κάστρο... Ρωτήσαμε το Δήμαρχο του Ρίου για την ανταπόκριση που συναντούν τέτοια «ανοίγματα», σε ένα Δήμο που δε φαίνεται να έχει ανάλογες υποδομές. «Αν λάβουμε ως κριτήριο τη συμμετοχή των δημοτών στις εκδηλώσεις μας και τις κριτικές που δεχόμαστε, τότε μπορούμε να μιλάμε για ικανοποιητική ανταπόκριση, που διεκπεραιώθηκε από το Δήμο με τις υπάρχουσες υποδομές. Όμως αν λάβουμε υπ' όψιν ότι το κύριο βάρος των εκδηλώσεων πέφτει στο Κάστρο του Ρίου, ενώ σε άλλες περιπτώσεις δίνονται λύσεις εκ των ενόντων, τότε η πραγματικότητα μας λέει ότι από πλευράς υποδομών –και δεν εννοώ μόνο τους χώρους– υπάρχουν σοβαρές δυσκολίες...»

Οι «Νύχτες πολιτισμού» έχουν, όμως και δεύτερο μέρος που ξεκινά στα τέλη του Αυγούστου. Από τις **29 Αυγούστου μέχρι τις 3 Σεπτεμβρίου** το Κάστρο θα μεταμορφωθεί σε μια μεγάλη «Πολιτεία» για τα παιδιά της ευρύτερης περιοχής. Παιχνίδια, δραστηριότητες, μαθήματα, γιορτές, παραστάσεις, ζωντάνεμα παραμυθιών, κατασκευές είναι μόνο λίγες από τις εμπειρίες που θα ζήσουν τα παιδιά στο δικό τους πενταήμερο, με τη συνοδεία καλλιτεχνών αλλά και πλειάδας ειδικών που θα συνεργαστούν με το Δήμο προκειμένου να έχει η «Πολιτεία των παιδιών» την ίδια

με πέρυσι μεγάλη ανταπόκριση και επιτυχία.

Επιτυχία, όμως, είχε και το περυσινό κινηματογραφικό αφιέρωμα στη Μελίνα Μερκούρη, γι' αυτό και στο Δήμο Ρίου σκέφτηκαν να επιμείνουν στον ελληνικό κινηματογράφο, Ένα διήμερο εκδηλώσεων (**8-9 Σεπτεμβρίου**) θα υπάρχει και φέτος στο πρόγραμμα με προβολές, έκθεση φωτογραφίας και τιμητική εκδήλωση για ένα ακόμα πρόσωπο που σημάδεψε τον ελληνικό κινηματογράφο, που θα ανακοινωθεί σε λίγο καιρό.. Ας υπάρχει και κάποια έκπληξη...

Μουσική, κινηματογράφος, παιδικές δραστηριότητες... Σε ένα Δήμο που δεν του λείπουν τα προβλήματα, μήπως η ενασχόληση με τον πολιτισμό είναι ελαφρώς... πολυτέλεια, ειδικά όταν απαιτεί αρκετά χρήματα (40 εκατομμύρια είναι ο φετινός προϋπολογισμός των εκδηλώσεων, για τον οποίο έχουν βρεθεί και χορηγοί) για να γίνουν όλα όπως πρέπει; Ο κ. Ζέρβας δεν αρνείται τα προβλήματα, όμως διευκρινίζει:

«Η ύπαρξη δυσκολιών σε έναν τομέα δεν πρέπει να αναστέλλει τις προσπάθειες σε άλλα πεδία. Θα γνωρίζετε, ασφαλώς, ότι ακόμα και σε πολεμικές περιόδους συνέβησαν σπουδαία πολιτιστικά γεγονότα και κανείς δεν είπε «Έξω ο κόσμος σκοτώνεται, τι νόημα έχει να κάνουμε εμείς θέατρο;». Σε ό,τι αφορά τα κονδύλια υπάρχει μια παρεξήγηση. Μπορώ για παράδειγμα να έχω χορηγό για μια συναυλία, όχι όμως για την κατασκευή χώρου υγειονομικής ταφής απορριμμάτων. Πρόκειται για διαφορετικά επίπεδα και για διαφορετικούς χειρισμούς και όσοι τα συγχέουν υποφέρουν από άγνοια είτε από λαϊκισμό...».

Ο συνθέτης Γιώργος Χατζηνάσιος, η σοπράνος Κωνσταντίνα Καραγιάννη και ο Δήμαρχος του Ρίου Βασίλης Ζέρβας από τις περυσινές «Νύχτες Πολιτισμού».

Επίδαυρος

3-4/8

Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος

Ευριπίδη: Εκάβη – Κύκλωπας

Μετάφραση *Εκάβη*: Νίκος Χουρμουζιάδης
Κύκλωπας: Κ.Χ. Μύρης
Σκηνοθεσία *Εκάβη*: Διαγόρας
Χρονόπουλος, *Κύκλωπας*: Γιάννης Ρήγας.
Σκηνικά-Κοστούμια *Εκάβη-Κύκλωπας*:
Γιώργος Ζιάκας
Μουσική *Εκάβη*: Κώστας Βόμβολος
Κύκλωπας: Γιώργος Χριστιανάκης
Χορογραφία *Εκάβη-Κύκλωπας*:
Ισιδωρος Σιδέρης

Συμμετέχουν:
Πολύδωρος, Εκάβη, Πολυξένη: Δέσποινα
Μπεμπεδέλη
Οδυσσεάς: Κώστας Σάντας
Ταλθύβιος: Νίκος Βρεττός
Θεράπαινα, Αγαμέμνων: Βασίλης Σεϊμένης
Πολυμήτωρ-Κύκλωπας: Κώστας Καζάκος
Σιληνός: Χρήστος Βαλαβανίδης

10-11/8

Θέατρο Τέχνης Κ. Κουν

Αριστοφάνη: Πλούτος

Μετάφραση: Γιώργος Γιατρομανωλάκης.
Σκηνοθεσία: Μίμης Κουγιουμτζής
Σκηνικά - κοστούμια: Δημήτρης Μυτάρης.
Μουσική: Χρήστος Λεοντής.

17-18/8

Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου

Αισχύλου: Επὶ ἐπὶ Θήβας

Μετάφραση: Κωστής Κολώτας.
Σκηνοθεσία: Βαρνάβας Κυριαζής
Σκηνικά: Άντης Παρτζίλης
Κοστούμια: Σταύρος Αντωνόπουλος
Μουσική: Νίκος Ξυδάκης
Χορογραφίες: Σοφία Σπυράτου

Συμμετέχουν:
Ετεοκλής: Γιάννης Βούρος
Πολυνείκης: Νεοκλής Νεοκλέους

24-25/8

Αμφι-Θέατρο Σπύρου Α. Ευαγγελιάτου

Ευριπίδη: Μήδεια

Μετάφραση & σκηνοθεσία: Σπύρος Ευαγγελιάτος
Μουσική: Μίκης Θεοδωράκης
Σκηνικά: Λαλούλα Χρυσικοπούλου
Κοστούμια: Γιάννης Μετζικώφ
Χορογραφία: Αποστολία Παπαδαμάκη
Μουσική Διδασκαλία: Νίκος Βασιλείου
Συμμετέχουν:
Μήδεια: Λήδα Τασσοπούλου
Ιάσων: Μιχαήλ Μαρμαρινός
Κρέων: Αλέξης Σταυράκης
Αιγέυς: Σπύρος Μαβίδης
Τροφός: Ουρανία Μπασλή
Παιδαγωγός: Φώτης Αρμένης
Αγγελιαφόρος: Νίκος Γιαχαλής
Κορυφαία: Αλεξάνδρα Παντελάκη
Κορυφαία: Γεωργία Καλλέργη

31/8-1/9

ΑΠΛΟ ΘΕΑΤΡΟ

Καλλιτεχνικός Οργανισμός Φάσμα

Ευριπίδη: Τρωάδες

Μετάφραση: Κ.Χ. Μύρης
Σκηνοθεσία: Αντώνης Αντύπας
Σκηνικά - κοστούμια: Γιώργος Πάτσας
Μουσική: Ελένη Καραϊνδρου
Κίνηση: Πέρσα Σταματοπούλου
Φωτισμοί: Ανδρέας Σινάνος

Συμμετέχουν:
Εκάβη: Μάρθα Βούρτση
Ανδρομάχη: Μάνια Παπαδημητρίου
Κασσάνδρα: Ταμίλα Κουλιέβα
Ελένη: Μπέσυ Μάφα
Ταλθύβιος: Γεράσιμος Σκιαδαρέσης
Μενέλαος: Κώστας Αθανασόπουλος

Ένας ακόμα «Μουσικός Ιούλιος» διοργανώνεται φέτος στη Μικρή Επίδαυρο, παράλληλα με την καθιερωμένη τα τελευταία χρόνια «Γιορτή των Καρπών της Γης».

20-21/7 «Από την κλασική στη ρομαντική μουσική». Ρεσιτάλ πιάνου του διάσημου αργεντινού Μπρούνο Λεονάρντο Γκέλμπερ με έργα Μπετόβεν και Σοπέν.

27-28/7 Συναυλίες της Χαρούλας Αλεξίου με συνοδεία έξι ακουστικών οργάνων.

Το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών διοργανώνει τις εκδηλώσεις στους Δελφούς, οι οποίες φέτος είναι αφιερωμένες στο Έτος Σωκράτη, με αφορμή τη συμπλήρωση 2400 χρόνων από το θάνατό του.

14-19/7 Συμπόσιο στο Συνεδριακό Κέντρο γύρω από τις διάφορες μορφές της σωματικής φιλοσοφίας. Επίσης έκθεση βιβλίου με πρώτες εκδόσεις έργων Ελλήνων φιλοσόφων κατά τους πρώτους αιώνες της τυπογραφίας (15ος - 16ος).

Ανανεωμένο το Φεστιβάλ Αρχαίας Ολυμπίας, στην πέμπτη του χρονιά, ξεκίνησε εντυπωσιακά με τη συναυλία της διάσημης σοπράνο Κίρι Τε Κανάουα που φιλοξενήθηκε όπως και όλες του οι εκδηλώσεις στο χωρητικότητας 4000 θεατών θέατρο του χωριού Φλόκα Αρχαίας Ολυμπίας.

21/7 Παράσταση χορού με το διάσημο Ρώσο χορευτή Ιγκόρ Ζελένσκι και το 60μελές μπαλέτο της Εθνικής Λυρικής Σκηνής.

24/7 Συναυλία με την Ελευθερία Αρβανιτάκη και τον Αλκίνοο Ιωαννίδη.

16/7 Θέατρο Ballagan (Γαλλία). Πλάτωνος «Γοργίας» και «Απολογία Σωκράτους». Σκηνοθεσία: Gregoire Ingold.

17/7 Θίασος Μέμης Σπυράτου. «Ο Σωκράτης και οι σκιές του». Κείμενο - σκηνοθεσία: Μέμη Σπυράτου.

18/7 Φιλοσοφία και μουσική: Ρεσιτάλ πιάνου με τους Martyn van den Hoek και Tomiko Kaneko με έργα Μπαχ, Μπετόβεν, Ντεμπισί,

27/7 Συναυλία με το Διονύση Τσακνή και το Λαυρέντη Μαχαιρίτσα.

1/8 «Βάκχες» του Ευριπίδη από το Θεσσαλικό Θέατρο.

4/8 «Ιππής» του Αριστοφάνη με τους Παρτσαλάκη - Χαλκιά.

6/8 Συναυλία του Γιάννη Κότσιρα.

11/8 «Αντιγόνη» του Σοφοκλή σε σκηνοθεσία Γιώργου Κιμούλη.

18/8 Συναυλία της Χαρούλας Αλεξίου και των «Άνεμος».

25/8 «Οι Απάχηδες των Αθηνών» από την Εθνική Λυρική Σκηνή.

Το Σεμινάριο πνευστών οργάνων είναι πλέον ένας αναγνωρισμένος θεσμός με πολλές διεθνείς και ελληνικές συμμετοχές. Διοργανώνεται από το Εθνικό Πολιτιστικό Δίκτυο Πόλεων, το υπουργείο Πολιτισμού, το Δήμο Καλαβρύτων και τη Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Ποιότητας Ζωής Καλαβρύτων. Φέτος θα διαρκέσει από 3 - 12 Αυγούστου και παράλληλα με τις εργασίες του σεμιναρίου θα γίνουν και οι παρακάτω ανοιχτές συναυλίες στην Πλατεία Χελμού Καλαβρύτων (9.30 μ.μ.).

4/8 Τελετή έναρξης - Συναυλία του Ferus Mustafa.

5/8 Συναυλία τζαζ.

Δελφοί

Μότσαρτ, Ξενάκη κ.ά.

19/7 Moskow Theatre School of Dramatic Art (Ρωσία). Πλάτωνος «Συμπόσιο». Διδασκαλία: Anatoli Vassiliev.

22/7 Εθνικό Θέατρο. Αριστοφάνη «Νεφέλες». Σκηνοθεσία: Γιάννης Ιορδανίδης.

Αρχαία Ολυμπία

31/8 - 2/9 «Κάρμιν Μπουράνα» του Καρλ Ορφ από τη Θεατρική Όπερα της Γερμανίας.

Καλάβρυτα

Μικρή Επίδαυρος

- 6/8-8/8 Παρουσίαση συνόλων του σεμιναρίου.
 9/8 Συναυλία των Gomalan Brass Quintet.
 10/8 Συναυλία τζαζ του Vince DiMartino.
 11/8 Ρεσιτάλ των Vince DiMartino, David Ohanian, Scott Hartman, Roger Bobo (9.00 μ.μ.)
 12/8 Συναυλία Ορχήστρας Σεμιναρίου.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων θα ολοκληρωθεί στις 12/8 με ελληνική βραδιά (11.00 μ.μ.) στην Κεντρική Πλατεία Καλαβρύτων με τη συμμετοχή του Χορευτικού Ομίλου Αιγίου και του Χορευτικού του Μουσικού Κέντρου Καλαβρύτων.

Αντίρριο

- Για μια ακόμα χρονιά τα «Ζεύξεια» αποτελούν τον κεντρικό άξονα των εκδηλώσεων στην άλλη άκρη της πολυαναμενόμενης ζεύξης.
- 3/8 Συναυλία έξι συγκροτημάτων με ροκ, τζαζ και έθνικ μουσική.
- 4/8 Δρώμενο με τα έθιμα και τις παραδόσεις του Επαχτίτικου Γάμου από το Σύλλογο Ναυπάκτου «Πολιτιστικές Διαδρομές». Ενετικό Κάστρο Αντιρρίου.
- 21/7 Εγκαίνια βιβλιοθήκης στη Μακήνεια. 7.00 μ.μ.
- 21/7 «Ορέστης... Από το Γιάννη Ρίτσο στους τραγουκούς» από το ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας. Ενετικό Κάστρο Αντιρρίου. 9.00 μ.μ.
- 28/7 Η θεατρική ομάδα «Εμμέλεια» παρουσιάζει το έργο «Περλιμπλίν και Μπελίσα». Αρχαίο Θέατρο Μακήνειας
- 1/8 Συναυλία της Μικτής Χορωδίας Ναυπάκτου με αφιέρωμα στο ελληνικό τραγούδι. Ενετικό Κάστρο Αντιρρίου.
- 18/8 Γιορτή του Δάσου στον Αγραπιδόκαμπο με συναυλία του Αριστείδη Μόσχου και του συγκροτήματός του.
- 1/9 Παραδοσιακοί χοροί από συγκροτήματα της Κίνας, της Ρωσίας, της Γιουγκοσλαβίας και του Αγρινίου. Ενετικό Κάστρο Αντιρρίου.

Χαλιδική

Με κεντρικό σύνθημα «Ελληνικοί ήχοι στα πέρατα της γης» ξεκίνησε το 9ο Φεστιβάλ Κασσάνδρας στις 7 Ιουλίου. Οι κεντρικές εκδηλώσεις θα φιλοξενηθούν στο Αμφιθέατρο της Σίβηρης, ενώ θα υπάρχει κι ένας εμβόλιμος κύκλος με τίτλο «Η Άφυτος της Αθύτου».

- 21/7 Συναυλία της Χαρούλας Αλεξίου και των «Άνεμος».
 25/7 «Εκάβη – Κύκλωπας» του Ευριπίδη από το ΚΘΒΕ.
 28/7 Συναυλία με τη Μίλβα.

- 1/8 «Αντιγόνη» του Σοφοκλή σε σκηνοθεσία Γιώργου Κιμούλη.
 4/8 Συναυλία του Γιάννη Κότσιρα.
 8/8 «Ιππής» του Αριστοφάνη με τους Γ. Παρτσαλάκη – Τ. Χαλκιά.
 11/8 Συναυλία της Άλκηστις Πρωτοψάλτη.
 19/8 «Δον Κιχώτης» με τους Π. Χαϊκάλη – Β. Κυριακίδη.
 22/8 «Ηλέκτρα» του Σοφοκλή με τους Ολ. Πολίτου, Θ. Κινδύνη και Μ. Τσιγκούνη.
 25/8 Συναυλία της Νάντια Γουάινμπεργκ.

Τριάντα χρόνια συμπληρώνει φέτος το Φεστιβάλ Ολύμπου. Οι εκδηλώσεις θα φιλοξενηθούν στο αρχαίο θέατρο του Δίου, στο βυζαντινό κάστρο Πλαταμώνα και για πρώτη φορά στον περίβολο του βυζαντινού ναού της Παναγίας στην Κονταριώτισσα.

28/7 «Ηρακλής Μαινόμενος» του Ευριπίδη από το Θέατρο «Άττις».
 29/7 Συναυλία ροκ μουσικής με το συγκρότημα «Ξανά μανά»

3/8 «Αγγέλα Παπάζογλου» με την Άννα Βαγενά από το Θέατρο Μεταξουργείο.
 4/8 Συναυλία της Μίλβα με τίτλο «Μεσόγειος, η θάλασσα της αγάπης και της φιλίας».
 5/8 Συναυλία με το συγκρότημα Trio Shadaj από τη Μόσχα
 11/8 Συναυλία της Χαρούλας Αλεξίου και των «Άνεμος».
 12/8 Αρχαιολογικές ομιλίες στο «Δίον».

Στην Ανδρο παρουσιάζεται το σημαντικότερο εικαστικό γεγονός του φετινού καλοκαιριού. Μέχρι τις 23/9 στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης διοργανώνεται η έκθεση έργων του Τουλούζ – Λοτρέκ με τίτλο «Ο μύθος μιας γυναίκας». Αφορμή για την έκθεση η συμπλήρωση εκατό χρόνων από το θάνατο του μεγάλου ζωγράφου. Ελαιογραφίες, σχέδια και χαρακτηριστικά στις αίθουσες του Μουσείου που κάθε καλοκαίρι κάνει αισθητή την παρουσία του σε όλη την Ελ-

λάδα. Τα πιο πολλά από τα έργα του Λοτρέκ που θα εκτεθούν, έρχονται για πρώτη φορά στην Ελλάδα.
 Μια ακόμα έκθεση που φιλοξενείται στο νησί είναι αυτή που θα εγκαινιαστεί στις 21/7 στο Ίδρυμα Πέτρου και Μαρίκας Κυδωνίως και θα διαρκέσει μέχρι τις 30/9. Θα εκτεθούν ταπισερί, πίνακες και χαρακτηριστικά του ζωγράφου Μάριου Πράσινου και μικρά γλυπτά από μέταλλο και «πλυμένο μπετόν» του γλύπτη Φιλόλαου.

Το 5ο Φεστιβάλ «Μανόλης Καλομοίρης» θα έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν όσοι βρεθούν φέτος στο πανεμορφο νησί.

- 20/7 Ελληνικά, κυπριακά και διεθνή τραγούδια για χορωδία και σολίστ από τη Λυρική Σκηνή Λεμεσού Κύπρου υπό τη διεύθυνση της Ιόλης Μουστερή. Καρλόβασι – Δημ. Σχολείο.
 22/7 «Ομήρου Οδύσσεια» από το Παιδικό Τμήμα του Εθνικού Θεάτρου. Αρχαίο Θέατρο Πυθαγορείου.
 26/7 Συναυλία της Φιλαρμονικής Ορχήστρας Βουδαπέστης. Διευθύνει ο

Όλυμπος

- 18/8 «Νεφέλες» του Αριστοφάνη από το Εθνικό Θέατρο.
 25/8 «Εκάβη – Κύκλωπας» του Ευριπίδη από το ΚΘΒΕ.
 1/9 «Ορέστεια» του Αισχύλου από το Εθνικό Θέατρο.

Άνδρος

Σάμος

Η. Βουδούρης. Σολίστ: Ε. Μουζάλα. Αρχαίο Θέατρο Πυθαγορείου.

- 28/7 Συναυλία της «Opera Aegean» με τη διεύθυνση του Πέτερ Τίμπορις. Αρχαίο Θέατρο Πυθαγορείου.
- 1/8 Συναυλία του Ιάπωνά πιανίστα Μάσα Γιούκι Ταγιάμα. Δημαρχείο Καρλοβασίου.
- 4/8 «Συναστρία», μουσικό δρώμενο αφιερωμένο στον Πυθαγόρα. Αρχαίο Θέατρο Πυθαγορείου.
- 8/8 Ελληνικά παραδοσιακά τραγούδια. Μαραθόκαμπος.
- 12/8 «Νεφέλες» του Αριστοφάνη από το Εθνικό Θέατρο σε σκηνοθεσία Γιάννη Ιορδανίδη. Αρχαίο Θέατρο Πυθαγορείου.
- 19/8 Συναυλία των Κ. Μακεδόνα – Δ. Μπάση. Γήπεδο Καρλοβασίου.
- 22/8 Αφιέρωμα στο Μάνο Χατζιδάκι. Ρεσιτάλ της Σαβίνας Γιαννάτου και του Μίλτου Λογιάδη. Αρχαίο Θέατρο Πυθαγορείου.

Λευκάδα

Οι «Γιορτές Λόγου και Τέχνης» διοργανώνονται και φέτος με την καλλιτεχνική διεύθυνση του Κυριάκου Σφέτσα.

- 22/7 «Σαλώμη» του Όσκαρ Ουάιλντ από τον ιαπωνικό θίασο Room Roudence. Κηποθέατρο «Άγγελος Σικελιανός»
- 23-24/7 Διεθνές Φεστιβάλ Κρουστών. Συμμετέχουν: Fredy Studer, Gunter Sommer, Jeff Boudraux, Marc Amdrans, τα Κρουστά της Τάκη, κουβανοί μουσικοί και μουσικοί από τη Βουλγαρία. Κηποθέατρο «Άγγελος Σικελιανός»
- 28-30/7 Συναντήσεις φιλαρμονικών ορχηστρών. Κηποθέατρο «Άγγελος

Σικελιανός».

3/8

«Αντιγόνη» του Σοφοκλή σε σκηνοθεσία Γιώργου Κιμούλη. Ανοιχτό Θέατρο Πνευματικού Κέντρου.

5/8

«Πνευματικό Εμβαστήριο» του Αγγ. Σικελιανού, σε μουσική Μίκη Θεοδωράκη. Από τους πολιτιστικούς φορείς της Λευκάδας: Φιλαρμονική, Ορφείας, Νέα Χορωδία Αρίων. Κηποθέατρο «Άγγελος Σικελιανός»

7/8

Βραδιά σύγχρονου χορού από το μπαλέτο Incar Danssspektakel του Βελγίου. Ανοιχτό Θέατρο Πνευματικού Κέντρου.

9-11/8

Συμπόσιο για τον Άγγελο Σικελιανό από την Εταιρεία Λευκαδικών Μελετών. Αίθουσα Συνεδρίων Πνευματικού Κέντρου.

10/8

Συναυλία της χορωδίας του Εθνικού Ωδείου Κύπρου. Κηποθέατρο «Άγγελος Σικελιανός»

11/8

Θεατρική παράσταση βασισμένη στο έργο «Ο Διθύραμβος του Ρόδου» του Άγγ. Σικελιανού, σε σκηνοθεσία Πέτρου Αυγερινού από την εταιρεία θεάτρου «Εντός». Κηποθέατρο «Άγγελος Σικελιανός».

12/8

Βαρκαρόλα. Από τη Νέα Χορωδία Λευκάδας. Κανάλι Δυτικής Παραλίας.

14/8

«Βάκχες» του Ευριπίδη από το Θεσσαλικό Θέατρο σε σκηνοθεσία Βασιλή Νικολαΐδη. Ανοιχτό Θέατρο Πνευματικού Κέντρου.

16/8

Συναυλία της ορχήστρας Καμεράτα Λευκάδας. Κηποθέατρο «Άγγελος Σικελιανός»

17-27/8 Έκθεση του γερμανού γλύπτη Uwe Gripp. Παλαιό Σχολείο Τσουκαλάδων.

19-26/8 Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ. Συγκροτήματα από 15 χώρες και

διάφορες περιοχές της Ελλάδας. Ανοιχτό Θέατρο Πνευματικού Κέντρου.

Για 14η χρόνια αυτό το καλοκαίρι το Σαϊνοπούλειο Αμφιθέατρο, χτισμένο τη δεκαετία του '80 με πρωτοβουλία του τέως δημάρχου Σπάρτης Γιώργου Σαϊνόπουλου, σε ένα πανέμορφο άλσος 150 στρεμμάτων, πέντε χιλιόμετρα έξω από τη Σπάρτη, ακριβώς απέναντι από την καστροπολιτεία του Μυστρά, διοργανώνεται από το Δήμο Σπάρτης και το Σαϊνοπούλειο Ίδρυμα με την επωνυμία «Πολιτιστικό Καλοκαίρι». Στο φετινό πρόγραμμα συναντάμε και τα εξής:

21/7 «Πειρασμός» του Ξενόπουλου σε σκηνοθεσία Θωδωρή Γκόνη από τα ΔΗΠΕΘΕ Αγρινίου και Βέροιας

25/7 Συναυλία του Γιάννη Κότσιρα

2/8 «Βάκχες» του Ευριπίδη από το ΔΗΠΕΘΕ Λάρισας

11-12 /8 «Οι Απάχηδες των Αθηνών» από την Εθνική Λυρική Σκηνή

21/8 Συναυλία της Ελευθερίας Αρβανιτάκη

3/9 «Νεφέλες» του Αριστοφάνη από το θίασο του Θύμιου Καρακατσάνη

Οι διοργανωτές των εκδηλώσεων προσφέρουν δωρεάν μετάβαση με λεωφορεία στους κατοίκους ολόκληρης της Λακωνίας αλλά και τους τουρίστες.

Για ένα ακόμα καλοκαίρι το Διεθνές Φεστιβάλ Χορού στην Καλαμάτα μοιάζει να είναι το μοναδικό ελληνικό φεστιβάλ με τόσο ξεκάθαρη ταυτότητα.

19/7

Ultima Vez & Wim Vandekeybus "Scratching the Inner fields" του Wim Vandekeybus Αμφιθέατρο Κάστρου, 9.30 μ.μ.

Ομάδα Χορού «Μετακίνηση» «Not a thing in common» της Μαρίας Τσουβαλά Δημοτικό Πνευματικό Κέντρο, 8.00 μ.μ.

20/7

Lanonima Imperial Company «Eco de silenci» & «La Nit Transfigurada» του Juan Carlos Garcia

Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Καλαμάτας, 10.00 μ.μ

21/7

Ο Jerome Bel παρουσιάζει το έργο:

«Nom donne par l' auteur» του Jerome Bel Δημοτικό Πνευματικό Κέντρο, 8.00 μ.μ.

Lanonima Imperial Company

Σπάρτη

Καλαμάτα

«Eco de silenci» & «La Nit Transfigurada» του Juan Carlos Garcia Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Καλαμάτας, 10.00 μ.μ

22-23/7

«Ομάδα Εδάφους» «Για Πάντα» του Δημήτρη Παπαιωάννου Αμφιθέατρο Κάστρου, 9.30 μ.μ

Αθήνα

22/7 Ηρώδειο: «Ρέκβιεμ» του Βέρντι από την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών. Συμμετέχει η Εθνική Χορωδία Αρμενίας.

Θέατρο Ρεματιάς: «Flying Shams», από τον ιρανικό θίασο «Anench Theater».

24/7 Ηρώδειο: «Λίμνη των κύκνων» του Τσαϊκόφκι από το Κρατικό Ακαδημαϊκό Θέατρο Μαρίσκι (μπαλέτα Κιροφ), Χορογραφία Μ. Πετίπα – Λ. Ιβάνοφ.

25/7 Ηρώδειο: «Λίμνη των κύκνων».

Θέατρο Ρεματιάς: «Μικρός Ήρωας» με το Δημήτρη Πιατά.

26/7 Θέατρο Βράχων Βύρωνα: «Νεφέλες» του Αριστοφάνη από το Εθνικό Θέατρο.

27/7 Λυκαβηττός: Συναυλία του Πάκο Ντε Λουθία.

28/7 Ηρώδειο: «1901–2001: Ένας αιώνας ελληνικό τραγούδι». Με τη Μαρία Φαραντούρη, την Ορχήστρα των Χρωμάτων και πολλούς νέους τραγουδιστές.

29/7 Ηρώδειο: Συναυλία του συνόλου εγχόρδων «Οι σολίστ του Ζάγκρεμπ» με σολίστα τον Δημήτρη Σγούρο.

Θέατρο Ρεματιάς: «Η βεγγέρα» του Ηλία Καπετανάκη από τα ΔΗΠΕΘΕ Σερρών και Κομοτηνής σε σκηνοθεσία Νίκου Αρμάου.

30/7 Ηρώδειο: Ρεσιτάλ πιάνου του Κυπριανού Κάτσαρη με έργα Γκριγκ, Σούμαν και Σοπέν.

31/7 Θέατρο Ρεματιάς: Συναυλία με την ορχήστρα Intrarti και σολίστ την πιανίστα Santal Styliani.

1/8 Ηρώδειο: Η βιενέζικη ορχήστρα «Φιλαρμονική Χάιντν» υπό τη διεύθυνση του Άνταμ Φίσερ με σολίστ την πιανίστα Αλέξανδρα Παπαστεφάνου.

2/8 Ηρώδειο: Η βιενέζικη ορχήστρα «Φιλαρμονική Χάιντν» υπό τη διεύθυνση του Άνταμ Φίσερ με σολίστ τον Γιάννη Τσιτσελίκη στο βιολοντσέλο.

5/8 Ηρώδειο: «Βάκχες» του Ευριπίδη από το Θεσσαλικό Θέατρο σε σκηνοθεσία Βασιλη Νικολαΐδη.

6/8 Ηρώδειο: «Βάκχες» του Ευριπίδη από το Θεσσαλικό Θέατρο

18/8 Ηρώδειο: «Νεφέλες» του Αριστοφάνη σε σκηνοθεσία Θύμιου Καρακατσάνη. Πρωταγωνιστεί ο ίδιος.

20/8 Ηρώδειο: «Νεφέλες» του Αριστοφάνη σε σκηνοθεσία Θύμιου Καρακατσάνη.

Θέατρο Βράχων: Συναυλία της Ελευθερίας Αρβανιτάκη και του Αλκίνου Ιωαννίδη.

21/8 Ηρώδειο: Συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Ελληνικής Μουσικής (ΚΟΕΜ) υπό τη διεύθυνση του Σταύρου Ξαρχάκου στο έργο του «Ωδή – Πορεία Εγκώμιον»

Θέατρο Βράχων: «Ιππής» του Αριστοφάνη σε σκηνοθεσία Κώστα Μπάκα με τους Γ. Παρτσάλακη – Τ. Χαλκιά.

22/8 Θέατρο Βράχων: «Ιππής» του Αριστοφάνη σε σκηνοθεσία Κώστα Μπάκα με τους Γ. Παρτσάλακη – Τ. Χαλκιά.

23/8 Ηρώδειο: Συναυλίας της ΚΟΕΜ (όπως 21/8).

Θέατρο Βράχων: Συναυλία του Μίλτου Πασχαλίδη.

26/8 «Νεφέλες» του Αριστοφάνη σε σκηνοθεσία Θύμιου Καρακατσάνη.

27/8 Ηρώδειο: Αφιέρωμα στη μνήμη της Τζίνας Μπαχάουερ. Ο Βλαδμίρ Ασενάτζι διευθύνει και συμπράττει σαν σολίστ στο πιάνο με την «Φιλαρμονία Όρχεστρα» του Λονδίνου.

Θέατρο Βράχων: «Βάκχες» του Ευριπίδη από το Θεσσαλικό Θέατρο σε σκηνοθεσία Βασιλη Νικολαΐδη.

28/8 Συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας της Ουγγαρίας με σολίστα στο πιάνο την Ελένη Μουζάλα.

29/8 Θέατρο Βράχων: Συναυλία με το Γιώργο Νταλάρα και τον Μπάμπη Στόκα.

30/8 Θέατρο Βράχων: Συναυλία με τον Γιάννη Κότσιρα και την Ελένη Καπηλίδου.

31/8 Ηρώδειο: Συναυλία Γιάννη Μαρκόπουλου. Τους «24 Πυρρίχιους χορούς» ερμηνεύουν η Εθνική Ορχήστρα της Όπερας της Σόφιας και το σύνολο «Παλίπτονος αρμονία»

Θέατρο Βράχων: Συναυλία έντεχνης μουσικής με τους Σωκράτη Μάλαμα, Μελίνα Κανά και Θανάση Παπακωνσταντίνου.

2/9 Ηρώδειο: Παραδοσιακοί χοροί από τη Δόμνα Σαμίου.

Θέατρο Πέτρας (Πετρούπολη): «Δον Κιχώτης» από το ΔΗΠΕΘΕ Κέρκυρας.

Θεόφιλος Κάββουρας (1930 – 1974)

Απρόσμενη κατάληξη για μια μουσική ιδιοφυΐα

Η περίπτωση του Θεόφιλου Κάββουρα χωρίς αμφιβολία είναι από αυτές που συνδέθηκαν με ορισμένες από τις πιο ξεχωριστές στιγμές της πατραϊκής δημιουργίας. Το κεφάλαιο των ντόπιων δημιουργιών στον καλλιτεχνικό χώρο και ειδικότερα στο μουσικό είναι αυτό που πολλές συγκινήσεις έχει να προσφέρει στους παλαιότερους, αναμοχλεύοντας τη μνήμη, αλλά και ξέχωρα από συναισθηματισμούς αποτελεί ολοζώντανο κομμάτι της παράδοσης, που, εκμεταλλευόμενο κατάλληλα, μπορεί να ανοίξει τους ορίζοντες μιας γόνιμης επεξεργασίας, ιδιαίτερα χρήσιμης για το παρόν και το μέλλον.

Ο Θεόφιλος Κάββουρας, γεννημένος στην Πάτρα το 1930, όπου τελείωσε το Γυμνάσιο, πήρε τα πρώτα μαθήματα μουσικής στο Πατραϊκό Ωδείο. Παιδί ακόμα, πριν περάσει το κατώφλι του ωδείου, σκάρωνε μελωδίες και τραγούδια, ενώ πολύ νωρίς έδειξε εξοικείωση και ευχέρεια στη χρήση μουσικών οργάνων (κιθάρα, μαντολίνο και αργότερα πιάνο). Από τα πρώτα χρόνια της ζωής του η έφεση στη μουσική που είχε, εκκολάφτηκε με τον ιδανικότερο τρόπο σε ένα οικογενειακό κλίμα όπου η μουσική κατείχε περίοπτη θέση.

Έχοντας ήδη μια πρώτη κατάρτιση, μεταβαίνει σε ηλικία 20 ετών στην Αθήνα, όπου φοιτά για μια τριετία (1950 – 1953) στο Εθνικό Ωδείο ως μαθητής του μεγάλου Μανώλη Καλομοίρη. Το πέρας των σπουδών του σηματοδοτείται με τα πτυχία αρμονίας, ενορχήστρωσης, αντίστιξης και φούγκας με άριστα. Είναι αξιοσημείωτο ότι σε πολύ σύντομο, ελάχιστο θα έλεγα διάστημα, ολοκλήρωσε τις μουσικές του σπουδές. Αμέσως με την επιστροφή του στην Πάτρα, το 1953 προσλαμβάνεται ως υπαρχιμουσικός στη Δημοτική Μουσική Πατρών – αρχιμουσικός ήταν τότε ο Βασίλης Σωζόπουλος – και λίγα χρόνια αργότερα γίνεται αρχιμουσικός. Τη θέση αυτή τη διατήρησε μέχρι του αιφνίδιου θανάτου του από εγκεφαλικό το 1974, που συγκλόνισε την τότε πατραϊκή κοινωνία.

Από το 1953 λοιπόν, ο Θεόφιλος Κάββουρας καταβάλλει υπεράνω θρωπες προσπάθειες για την καλλιτεχνική άνοδο της μπάντας του

Του Γιάννη Μουγγολιά

Δήμου. Διασκευάζει πληθώρα καλλιτεχνικών έργων για το σύνολο, πλουτίζοντας το ρεπερτόριο της Μουσικής του Δήμου. Σημαντικός αριθμός αυτών είναι ενοργανώσεις δικές του. Το ενδιαφέρον του κοινού ήταν φυσικό να κινητοποιηθεί με την ανανέωση του ρεπερτορίου. Για πρώτη φορά επί των ημερών του ακούστηκαν έργα γνωστά μόνο κατ' όνομα ή από μία μόνο μελωδία: «Αλιείς Μαργαριταριών» του Μπιζέ, «Τα παραμύθια του Χόφμαν» του Όφενμπαχ, «Ο Ορφέας στον Άδη» επίσης του Όφενμπαχ κ.ά. Ιδιαίτερα ενθουσίαζαν το ευρύ κοινό τα ποτ πουρί του, που περιελάμβαναν κάθε είδους μελωδία και ρυθμό (παλιά τραγούδια, τραγούδια της εποχής, ελληνικά και ξένα, λαϊκά, δημοτικά, σύγχρονα, καντάδες, οπερέτες και εμβατήρια). Τα ποτ πουρί αυτά, μοναδικά σε ποικιλία, φαντασία και ενοργανωτικό πλούτο, καθήλωναν τους Πατριούς στις καθιερωμένες λαϊκές συναυλίες της μπάντας, στις πλατείες της πόλης, δημιουργώντας ατμόσφαιρα άμεσης συμμετοχής και παρακολούθησης ακόμα και στους αμήνητους ακροατές του.

Με το ταπεραμέντο του, το νεύρο του, τη θεαματική όσο και αυστηρή διεύθυνσή του, είχε καταφέρει να κατακτήσει το κοινό, που σε κάθε συναυλία συγκεντρωνόταν γύρω από το βήθρο της μουσικής.

Ο τρόπος διεύθυνσης της ορχήστρας παρέμενε ολοζώντανος σε όσους τον παρακολουθούσαν. Πολλοί θυμούνται τη θεαματική του, αλλά όχι επιδεικτική διεύθυνσή του, που με το δυναμισμό, το νεύρο, τις πλαστικές κινήσεις, τη φαντασία που τη διέπνεε, αναδείκνυε, υπογράμιζε, τόνιζε αυτό που υποδείκνυε η παρτιτούρα, σε χρώμα, ρυθμό, ένταση. Δεν μπορεί επίσης να λησμονηθεί η ικανότητά του να διευθύνει απέξω, χωρίς παρτιτούρα.

Ως αρχιμουσικός της μπάντας, υπήρξε ταυτόχρονα,

ικανότατος εκπαιδευτής των νέων της και κατάρτιζε αξιόλογους σολίστες, οι οποίοι διέπρεψαν στην κατοπινή μουσική τους πορεία. Μια σχέση αγάπης του μαέστρου με τους μουσικούς του, που επεκτάθηκε και σε παράλληλες μορφές του βίου τους, αφού ο Κάββουρας στάθηκε συμπαραστάτης τους ποικιλοτρόπως. Μνημειώδεις υπήρξαν και οι πρόβες της μπάντας, όπως θα θυμούνται όσοι συμμετείχαν σε αυτές. Το επίπονο έργο του κατά τις δοκιμές επισφράγιζε και ήταν εγγύηση για την άριστη εκτέλεση των έργων.

Όμως μνημειώδεις θα μπορούσε να χαρακτηρίσουμε το συνθετικό του έργο.

Ο Θεόφιλος Κάββουρας έγραψε φωνητική και οργανική μουσική. Έγραψε τραγούδια για μια φωνή και χορωδιακά, λειτουργίες και διάφορες άλλες εκκλησιαστικές συνθέσεις, καθώς επίσης και δύο κύκλους λαϊκότροπων τραγουδιών.

Ο συνθέτης άρχισε να συνθέτει μαθητής, ενώ ήταν στις πρώτες τάξεις του ωδείου.

Για τα έργα, που συνέθεσε, ενώ ήταν πια μαθητής του Εθνικού Ωδείου, απέσπασε από το δάσκαλό του Μανώλη Καλομοίρη ευνοϊκούς χαρακτηρισμούς και ενθαρρυντικά σχόλια. Από τα έργα αυτά – με εξαίρεση κάποια τραγούδια – δεν κράτησε τίποτα, αφού ήταν πεποίθησή του ότι ένα μουσικό έργο δεν αρκεί να παρουσιάζει κάποιο ενδιαφέρον, αλλά πρέπει να θέλει να πει κάτι περισσότερο, να συγκινεί και να έχει πρωτοτυπία και δύναμη. Και προπαντός να είναι δουλεμένο καλά, να έχει σωστή δομή και επάνω σε αυτή την βάση να πατάει και να οικοδομεί η έμπνευση και η φαντασία. Ό,τι έγραψε από κει και πέρα το έγραψε με γνώση, έμπνευση και πολλή αυτοκριτική.

Τα τραγούδια του χαρακτηρίζονται από βαθύ αίσθημα, λεπτότητα και ευγένεια ύφους. Σημαντική ενότητα των τραγουδιών αυτών αποτελούν τα λυρικά και έντεχνα που γράφτηκαν για φωνή σε στίχους Σπεράντζα, Συμυριώτη, Βαλαωρίτη, αλλά και φίλων του.

Τα χορωδιακά του τραγούδια αποδόθηκαν κατά καιρούς, από μικτή και ανδρική χορωδία, ακαπέλα, ή συνοδεία μαντολινάτας. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι δύο κύκλοι λαϊκότροπων τραγουδιών (12ο καθένας, σε στίχους του αδερφού του Δημήτρη), χάρη στην πρωτοτυπία του στυλ τους, που δε θυμίζουν αυτό που ακριβώς εννοούμε σαν λαϊκό τραγούδι.

Η θεματική ποικιλία και η στιχουργική πολυμορφία των ποιημάτων οδήγησαν το συνθέτη σε ποικίλες μουσικές λύσεις, ώστε κανένα τραγούδι να μη θυμίζει κάποιο άλλο. Τα τραγούδια αυτά έχουν γραφεί με καταπλη-

κτική ευχέρεια και μαρτυρούν αστείρευτη φαντασία.

Η εκκλησιαστική μουσική του – καρπός ευλάβειας και πίστης – παραπέμπει σε οικείους, για μας τους ελληνορθόδοξους, τρόπους. Περιέχει λειτουργίες, ύμνους, τροπάρια για ανδρική χορωδία.

Στην οργανική, συμφωνική του μουσική, ο συνθέτης είχε δώσει ξεχωριστό βάρος. Προσέχει τη φόρμα, δουλεύει την ορχήστρα. Πρωτοτυπία και βάθος διακρίνουν τα θέμάτα του. Η ωριμότητα, η συγκρότηση, ο κόσμος των ιδεών του συνθέτη – πλούσιος σε σύλληψη και αισθαντικότητα – όλα αυτά είναι εμφανή στα συμφωνικά του έργα, μεγάλης κατά το πλείστον διάρκειας και χαρακτήρα εν πολλοίς προγραμματικού.

Στην κατηγορία αυτή έχουμε τρία σπουδαία συμφωνικά ποιήματα: «Πορεία και κορυφή», «Αποχώρηση», τα οποία εκτελέστηκαν από την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών υπό τη διεύθυνση του Ανδρέα Παρίδη και από τη Συμφωνική Ορχήστρα του Ραδιοφωνικού Σταθμού Αθηνών (τότε Ε.Ι.Ρ.Τ.). Το τρίτο συμφωνικό του ποίημα φέρει τον τίτλο «Αφήγηση ενός θρύλου».

Τρεις ήταν ουσιαστικά οι συμφωνίες που έγραψε, αλλά τη δεύτερη ο ίδιος ο συνθέτης την κατέστρεψε. Έτσι αναφερόμαστε στην πρώτη συμφωνία του ή αλλιώς «Συμφωνία του Λαού» και στην «Τρίτη συμφωνία» εμπνευσμένη από θέματα δημοτικών τραγουδιών.

Στην οργανική του μουσική, ξεχωριστή θέση κατέχουν επίσης οι δύο εισαγωγές που έγραψε και ενοργάνωσε για την μπάντα. Η πρώτη είναι «Η Κυρία της Λίμνης» και η δεύτερη αυτή που έγραψε λίγες ημέρες πριν το θάνατό του. Ακόμα το εξαιρετικό «Κουαρτέτο Εγχόρδων» τα κομμάτια για πιάνο και βεβαίως τα εμβατήριά του: το πασίγνωστο καρναβαλικό εμβατήριο «Μπουρμπούλι» που έγραψε το 1960, το εμβατήριο για τον Πολιούχο Άγιο Ανδρέα, το Corpus Domini και άλλα στρατιωτικού ύφους.

Η συνθετική γραφή του Θεόφιλου Κάββουρα διακρίνεται για την πρωτοτυπία της και παρότι βασίστηκε στη δυτική μουσική, έφερε έντονη τη δημιουργική σφραγίδα του ελληνικού χρώματος. Πάντως δεν πρέπει να ξεχνάμε τη μεγάλη αγάπη που έτρεφε ο συνθέτης για τον Τσαϊκόφσκι και το έργο του.

Κάτω από διαφορετικές συνθήκες – αν δηλαδή άρχιζε να διδάσκεται μουσική πιο νωρίς και όχι από ηλικία 15 ετών – κι αυτό λόγω της γερμανικής κατοχής και των δυσχερειών που παρουσίαζε τότε η μουσική παιδεία στην επαρχία – ο Θεόφιλος Κάββουρας θα μπορούσε να προβληθεί σαν ένα πρώιμο μουσικό ταλέντο.

Η κατοπινή του πορεία απέδειξε το μεγάλο ειδικό του

βάρος στο συνθετικό χώρο. Αλλά εκείνο το πρωινό της 19ης Μαρτίου του 1974, που τον βρήκε στην οικία του, Καρόλου και Κορίνθου και ανέκοψε την ανοδική του πορεία, σε ηλικία μόλις 44 ετών, πραγματικά στέρησε την Πάτρα από ένα μεγάλο δημιουργό.

Θα ήθελα να κλείσω την αναφορά μου με τα λεγόμενα του γνωστού συμπολίτη και τότε δημοτικού συμβούλου Λεονάρδου Μενδρινού στη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου της Τρίτης 20 Μαρτίου 1974, την επόμενη του θανάτου του μεγάλου συνθέτη.

Πρόκειται για απόσπασμα της ομιλίας του, όπου στην αρχή εξήρε τη δραστηριότητά του σαν συνθέτη και σαν μαέστρο της Μπάντας του Δήμου.

Ο κ. Μενδρινός κατέληγε ως εξής:

«Ο Θεόφιλος Κάββουρας ουδέποτε απέβλεπε εις χρηματικά ωφέλη. Η αθόρυβη αλλά παραγωγική του μουσική εργασία, ως λίαν περιληπτικής δύναμης να εκτεθεί εις την αίθουσαν αυτήν, επροχώρησε εις μίαν δυσανάλογον προς τας δυνατότητας της ηλικίας του επιτυχίαν. Ατυχώς η πόλις έχασεν προύρωως νέον, νεώτατον διαπρεπή μουσικόν και εις καιρούς μάλιστα κατά τους οποίους γενικώς η θεία τέχνη κακοποιείται ανά την υφήλιον και διάφοροι κερδοσκόποι επιχειρούν μίαν αναπίτρεπτον και απαράδεκτον εκτροπήν της.

Εις την ευγενή πόλιν των Πατρών δυσαναπλήρωτον θα είναι το κενόν, το οποίον αφήνει εις τον μουσικό μας τομέα ο αποθανών. Ο Θεόφιλος Κάββουρας πιστεύω ότι θα καταστή παράδειγμα προς μίμηση εις τας τάξεις των νέων μουσικών μας αλλά και γενικώτερον εις ολόκληρον την κοινωνίαν μας δια τον χαρακτήρα και το ήθος του.

Εξετιμάτο υφ' όλων των συμπολιτών του και ήτο εις όλους αγαπητός. Από της θέσεώς του ετίμησεν την πόλιν των Πατρών. Το Δημοτικό Συμβούλιον μετά το αδελφάτον της Δημοτικής Μουσικής αισθάνεται την υποχρέωσιν να τιμήση και αυτό την μνήμη του ευγενούς τέκνου της πατραϊκής γης».

(*) Το κείμενο αποτελεί προσαρμοσμένη εκδοχή για το περιοδικό «το δόντι» της αναφοράς του γράφοντος στην εναρκτήρια εκδήλωση των Ημερών Σύγχρονης Μουσικής – αφιέρωμα στο Θεόφιλο Κάββουρα, που διοργάνωσε το Δημοτικό Ωδείο Πατρών στο Επιμελητήριο Αχαΐας το Σάββατο 28 Απριλίου.

(*) Οφείλω να ευχαριστήσω τον αγαπητό, σεμνότατο συμπολίτη και εκλεκτό ποιητή μας Δημήτρη Κάββουρα για την ενημέρωση και τους δρόμους που μου άνοιξε κατά τη διάρκεια της αναζήτησης των στοιχείων μου.

Λειτουργικός τρόπος

Αρχιμ. Βασιλείου, καθηγουμένου Ι.Μ. Ιβήρων

εκδ. Ι.Μ. Ιβήρων, 2000

Σε μια εποχή, όπου ακούγεται από άμβωνος λόγος ρητορικός, επιδεικτικός και κενός ουσίας και νοήματος πολλές φορές, νομίζω, ότι έχουμε ανάγκη από τον απλό, ουσιαστικό και ορθόδοξο εκκλησιαστικό λόγο και ως χριστιανοί και ως άνθρωποι. Θεωρώ ότι τα κείμενα του γνωστού, από καιρό, για τις γνώσεις και τη βαθιά παιδεία του πατρός Βασιλείου κομίζουν αυτό που μας λείπει. Φέρνουν κοντά μας και κάνουν σημερινό το ζωογόνο λόγο της εκκλησιαστικής μας παράδοσης και αναδεικνύουν το μεγαλείο και τη διαχρονική αξία του λειτουργικού λόγου.

Πρόκειται για μία συλλογή κειμένων. Αν και αδικείται το βιβλίο έτσι, εδώ θα γίνει λόγος για τα τέσσερα από τα εννέα.

— ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΘΡΩΠΙΑ

ΣΤΗ ΘΕΑΝΘΡΩΠΙΑ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Με αφορμή το βιβλίο της Ευφροσύνης Δοξιάδη, «Τα πορτρέτα του Φαγιούμ» Αθήνα 1996, τονίζει δύο πράγματα: α) ότι από την τεχνική αυτή των πορτρέτων, που βρέθηκαν κυρίως στην Αίγυπτο, περνάμε στην αιογραφία και την εκκλησιαστική εικονοποιία. Αυτή η ελληνική τέχνη προετοίμασε το έδαφος. Έτσι ο «Ελληνισμός του δόγματος, της λατρείας και της εικόνας, και όχι ο «φυλετικός Ελληνισμός» έχει καταστεί «αιώνια» κατηγορία του χριστιανισμού.

β) Και στα πορτρέτα και στις εικόνες γίνεται προσπά-

θεια με τρόπο απλό να προβληθεί και να καταξιωθεί το ανθρώπινο πρόσωπο κατά τρόπο ώστε να καταφάσκει στη ζωή, αλλά με μια γλυκιά ελπίδα και προσμονή χωρίς να το αλλοιώνει ο θάνατος και χωρίς να το φτιασιδώνει η ύλη και ο πλούτος.

Γι' αυτό στην ορθόδοξη παράδοση η χαρά του Πάσχα εκφράζεται όχι με σκηνοθεσίες μελοδράματος, αλλά με το «Χριστός Ανέστη» σε αργό μέλος, που ακούγεται ως θρήνος βαρύς και μοιρολόι».

— ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ, ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΟΣ
Μόνο μέσα στη Θεία Λειτουργία ο άνθρωπος καταξιώνεται ως πρόσωπο, ως κοινωνικό και πνευματικό ον. Η ορθόδοξη λειτουργική θεολογία δεν αφορά τους ειδικούς. «Αλλά χορταίνει τους πεινασμένους, παρηγορεί τους πονεμένους και τους κλαμένους.

Αφορά τον Άνθρωπο, όχι την ειδικευσί».

Οι άνθρωποι αντιμάχονται και μάταια βασανίζονται, γιατί νομίζουν ότι στον καθένα ανήκει ένα κομμάτι. Δεν έχουν καταλάβει ότι σε όλους ανήκουν όλα.

«Δεν είναι ο άνθρωπος σώμα μόνο ή ψυχή μόνο. Δεν είναι νέος ή γέρος. Χαρούμενος ή θλιμμένος. Ζωτανός, ή πεθαμένος. Είναι όλα. Και το κάθε τι πρέπει να το ζη μέσα στο όλο». Αυτόν τον τρόπο ζωής μας προτείνει η Θεία Λειτουργία. Μέσα σ' αυτήν καταξιώνεται το οικουμενικό πνεύμα του Χριστιανισμού. Μέσα στην αγαπητική αλληλοπεριχαράκωση χωρούν όλα εκτός από την ΑΜΑΡΤΙΑ.

— ΔΙΔΟΝΤΑΣ ΨΥΧΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

«Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΟΥ ΠΙΣΤΟΥ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ».

Είναι γνωστό, όσο κι αν το ξεχνούν κάποιοι, ότι η Ορθοδοξία είναι τρόπος ζωής και σκέψης και όχι διακηρύξεις και ταμπέλες.

Αυτός, ο τρόπος ζωής, το βίωμα, δεν έχουν να κάνουν μόνο με το χώρο της Εκκλησίας, του ναού, αλλά και με την καθημερινή μας δραστηριότητα. Η Θεία Λειτουργία μας δείχνει το δρόμο της προσφοράς. Όλοι μέσα στο ναό προσφερόμεθα και προσφέρουμε. Και να μην ξεχνάμε ότι «προσφέρεται η Θεία Λειτουργία και υπέρ της Οικουμένης» υπέρ του Σύμπαντος Κόσμου.

Μέσα από τα λειτουργικά κείμενα και την υμνολογία φαίνεται το μεγαλείο και το «φοβερόν» του Θεού. «Ο Θεός είναι φοβερός για την αγάπη Του. Σε αγαπά. Αγαπά κάθε άνθρωπο. Δίδει νόημα άφατο στη ζωή του καθενός».

Από αγάπη για τον πεπτωκότα άνθρωπο ανέβηκε στο Σταυρό. Γι' αυτό κέντρο του μυστηρίου της Θείας Λειτουργίας «είναι ο σταυρός, ο πόνος, η θυσία, η προσφορά». Αν αυτό το νιώθουμε και το ζούμε, κατανούμε και ζούμε και τη σταυροανάσταση ευλογία και ομολογία: «ΐδου γαρ ήλθε δια του σταυρού χαρά εν όλω τω κόσμω».

Ο Χριστιανός χαίρεται επειδή έρχεται χαρά σε όλο τον κόσμο. Χαιρόμαστε ως πιστοί γιατί νικήθηκε ο θάνατος, γιατί «ο Χριστός εξήλθε νυμφίος λαμπρός, ως εκ παστάδος νυμφικής, από τον τάφο».

Η μοναδική ή άμυνά μας σε όσα «κακά» μας λένε ότι θα έρθουν από τη Δύση, από την Ευρώπη, από την παγκοσμιοποίηση και όλα τα ηχηρά παρόμοια είναι η αγάπη. Τα λόγια του πατρός Βασιλείου είναι σαφή:

«Και να αγαπάτε τους αγνώστους και τους αδιάφορους ως αδελφούς. Και να αφήνετε το τρεμάμενο είναι σας

να αγαπά την κτίσι και τα ζώα, τα χώματα, τα δέντρα, τα ποτάμια, τα βουνά... και όλη τη δημιουργία, που περιμένει την ευλογία της αγάπης σας. Και να βρίσκετε μια γωνιά να κλαίτε, σαν τον Πέτρο, χωρίς συχνά να ξέρετε γιατί...».

— Η ΕΛΛΑΣ, Η ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Είναι γνωστά τα μεγάλα προβλήματα και τα αδιέξοδα της εποχής μας (μόλυνση περιβάλλοντος, λατρεία του χρήματος, εμπορευματοποίηση του ανθρώπου, κλωνοποίηση και παρέμβαση στους νόμους της Φύσης, τρελές αγελάδες, πόλεμοι, απληστία, αποθέωση της δύναμης της επιστήμης και της τεχνικής...). Από την Εκκλησία δεν περιμένουμε κινδυνολογίες και φοβέρες. Χέρι βοηθείας περιμένουμε. Να μας πει ότι υπάρχει ελπίδα και να μας τη δείξει, να μας στηρίξει. Με στατιστικά δεδομένα, με υπογραφές και με κραυγές, όπως «θα αφομοιωθούμε, θα διαλυθούμε, θα χαθούμε...» δεν προσφέρουμε τίποτε και δεν λειτουργούμε χριστιανικά.

Πρώτα – πρώτα ο πιστός χριστιανός, επειδή ξέρει σε ποιον ανήκει η νίκη, δε φοβάται.

«Μέσα στη Μεγάλη Παρασκευή φωτίζει η χαραυγή της Αναστάσεως. Μέσα στην Εκκλησία η ζωή είναι σταυροανάσταση και το πένθος χαροποιό. Δια του Σταυρού έρχεται η όντως χαρά...».

Ο άνθρωπος είναι ένα θαύμα, ένα μυστήριο. «Η βασιλεία του Θεού εντός ημών εστί». Ο άνθρωπος μπορεί να μετανοήσει και μέσα από τη μυστηριακή ζωή να κερδίσει το παν. Στην Ευρώπη αν θέλουμε να βρούμε το δρόμο μας θα πρέπει η εκκλησία να μη γίνει κράτος, κοσμικός οργανισμός, και εμείς να μη γίνουμε απλοί καταναλωτές της καλοπέρασης και των αγαθών της σύγκλισης.

Οφείλουμε να δώσουμε τη μαρτυρία μας. Δηλαδή, να ζήσουμε χριστιανικά.

«Δεν θα μας φάνε. Οφείλουμε να φαγωθούμε, για να δώσουμε στους πεινασμένους “τον ουράνιο άρτον, την τροφήν του παντός κόσμου”, που μελίζεται και δε διαιρείται, εσθίεται και ουδέποτε δαπανάται...»

... Δεν φοβόμαστε και δεν τα χάνουμε. Όχι επειδή είμαστε δυνατοί, αλλ' επειδή είναι δυνατός Αυτός που μας αγαπά, και αγαπά τον κάθε άγνωστο και ανώνυμο άνθρωπο με την αγάπη που αγαπά την οικουμένη». Από τέτοια λόγια στήριξης και προοπτικής έχουμε ανάγκη. Η ελληνική και ορθόδοξη παράδοσή μας, όταν τις γνωρίσουμε και τις ζήσουμε, μας δίνουν δύναμη και μας εξασφαλίζουν στήριγμα.

Βιβλιοπαρουσιάσεις για το Καλοκαίρι

«Ιστορίες από τις Γραφές»

ΘΕΟΦΑΝΩ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ
Ωκεανίδα, Αθήνα, 2001

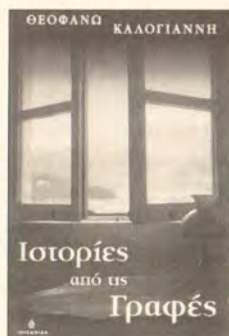
Πριν από 15 περίπου χρόνια βρέθηκα μαζί με τον Κώστα Λογαρά στην γκαλερί «ΩΡΑ» του αειμνήστου Μπαχαριάν όπου παρουσιάζονταν νέοι λογοτέχνες. Μέσα σ' αυτούς εκτός από τον Κώστα Λογαρά, ήταν και η Θεοφανώ Καλογιάννη, η οποία από τότε είχε ξεχωρίσει ως ύφος και ήθος γραφής. Από το πρώτο της βιβλίο «Ο Θάνατος του ιππότη Τσελάνο» πέρασαν δεκατρία χρόνια για να έρθει το δεύτερο.

Η Καλογιάννη, αν και έζησε και ζει μεταξύ Αθήνας, Τυνησίας και Λήμνου, τα πρόσωπα και τις ιστορίες αυτού του βιβλίου τις τοποθετεί στη Θεσσαλονίκη.

Στη συλλογή διηγημάτων καταγράφονται ιστορίες που άκουσε ένα κορίτσι από τη Ρωσοεβραία γιαγιά της που ζει στη Θεσσαλονίκη. Πρόκειται για ιστορίες – παραβολικές αφηγήσεις που αναφέρονται σε ιστορικά γεγονότα ή κοινωνικά γεγονότα και καταστάσεις και έχουν ως σκοπό και ένα έμμεσο διδακτισμό.

Λαϊκές παραδόσεις, ιστορικά γεγονότα και ακούσματα από τον προφορικό πολιτισμό δίνονται με φαντασία και στοχασμό σε αυτόνομες ιστορίες που έχουν και το δικό τους επιμύθιο.

Έχει επισημανθεί χαρακτηριστικά το εξής: «Εδώ πρόκειται για παραμύθια και μάλιστα παραβολικά παραμύθια, τα οποία ερμηνεύουν και σχολιάζουν την πραγματικότητα. Το ιδιαίτερο τέχνασμα στην περίπτωση τους είναι ότι η γιαγιά που τα διηγείται τα παρουσιάζει σαν ιστορικά γεγονότα, ή σαν απόκρυφες «ιστορίες από τις Γραφές», ενώ η εγγονή, που τα θυμάται έπειτα από καιρό, προσποι-

είται χαριτωμένα πως εξακολουθεί να τα πιστεύει και γι αυτό τα επικαλείται».

«Ο Παραθεριστής»

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΑΡΗΣ
Εκδ. Εστία, 2001

Ο Κώστας Κατσουλάρης ανήκει στους νέους συγγραφείς, αφού γεννήθηκε στην Άρτα το 1968. Έχει δώσει δύο βιβλία και τώρα ήρθε το τρίτο.

«Ιστορίες από τον αφρό» Εστία, 1997, «Το σύνδρομο της μαργαρίτας», Εστία 1998, «Ο παραθεριστής» Μυθιστόρημα 2001.

Διακρίνεται για το φρέσκο και ζωντανό γράψιμο και την ενασχόλησή του με θέματα και προβλήματα καθημερινά, σύγχρονα, δικά μας.

Μέσα από την περιπέτεια του βασικού ήρωα, του Λεωνίδα, αναδεικνύονται σκέψεις, αδιέξοδα, συγκρούσεις και προβλήματα του σύγχρονου ανθρώπου, του σύγχρονου νέου, που ζει τις απρόσωπες σχέσεις και μία ζωή εξ αποστάσεως ως θεατής.

Δεν παρακολουθούμε μόνο τα πάθη της οικογένειας του Λεωνίδα, αλλά και της ευρύτερης κοινωνίας, της οποίας μέλη είμαστε κι εμείς.

Ταξιδεύοντας για το Αιγαίο και με αφορμή τη μαγεία που θα ασκήσει πάνω του το πιο μοναχικό κορίτσι του πλοίου, ο Λεωνίδας θα ξαναζήσει το παρελθόν του από το χαμό της μάνας του, όταν γεννούσε τον αδελφό του το Μάνθο, μέχρι τη στιγμή που θα έρθει στο σπίτι η Αλεξάνδρα η αμφιλεγόμενη και γοητευτική αυτή μορφή της μητριάς (:).

Άτομο ευαίσθητο αλλά και αδύναμο ζει τις αντιφάσεις και τη σκληρότητα του κόσμου και ίσως διαπι-

στώνει ότι τελικά τη ζωή του τη ζει σαν παραθεριστής. Διαβάζουμε στο οπισθόφυλλο.

«Ένας μυστηριώδης ψυχίατρος, μια καλλίφωνη νεαρή που δεν ξέρει τι θέλει, ο λαμπερός κόσμος των λάιφ στάιλ περιοδικών, μα κι εκείνος των απανταχού αδύναμων πλασμάτων, όλα βιώνονται ξανά και ξανά όσο διαρκεί το πολύωρο γεμάτο εκπλήξεις ταξίδι του, οπότε ο Λεωνίδας θα βρεθεί πρόσωπο με πρόσωπο με την πιο σκοτεινή επιθυμία του».

«Γη των Πατέρων και των Προδοτών»

ΜΑΞΙΜ ΜΠΙΛΕΡ

Μετάφραση: Αλεξάνδρα Ιωάννου

Εκδ. ΠΟΛΙΣ, 2001

Ο Μάξιμ Μπίλερ γεννήθηκε στην Πράγα το 1960. Από το 1970 ζει και εργάζεται ως δημοσιογράφος στο Μόναχο.

Συνεχίζει, μπορούμε να πούμε, την παράδοση της γερμανόφωνης λογοτεχνίας. Οπωσδήποτε το γεγονός ότι έζησε τις μεγάλες αλλαγές στη χώρα του (Ανοιξη της Πράγας, 1968) έστω και αν ήταν πολύ μικρός, και τις μεγάλες αλλαγές (κοινωνικές, οικονομικές, πολιτικές) από το 1970 και μετά στον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο, τον σημάδεψε ως συγγραφέα και άνθρωπο.

Στα 16 διηγήματα (άλλα μεγαλύτερα και άλλα μικρότερα) φωτίζει τη ζωή των τελευταίων εξήντα χρόνων της Ευρώπης του 20ου αιώνα. Από τον πόλεμο μέχρι την πτώση των καθεστώτων του υπαρκτού σοσιαλισμού, μας δίνει εικόνες και πτυχές αυτής της περιόδου μέσα από τη ζωή ανθρώπων που έζησαν στη δίνη των γεγονότων. Δίνει την «ιστορία, μέσα από τις προσωπικές ιστορίες των ανθρώπων».

«Ο Μπίλερ, με κινηματογραφικές εικόνες, με γλώσσα σκληρή, διαγράφει αντιφατικούς χαρακτήρες, εγκλωβισμένους σε έναν εξίσου αντιφατικό κόσμο. Η ελευθερία, η αξία της ανθρώπινης ζωής, τα κοινωνικά οράματα, η πολιτική αφήνουν τα ίχνη τους στην καθημερινότητα των ανθρώπων».

Όποιος έζησε τη φρίκη του χτες, όποιος έφτασε κάποτε στα όριά του, δύσκολα βολεύεται σε «τακτοποιημένες ζωές».

Το παρελθόν σε βαραίνει και πολλές φορές λίγο σε

βοηθάει να δώσεις νόημα στη ζωή σου μέσα σ' έναν κόσμο κατακερματισμένο.

Με τη γραφή του ο Μπίλερ δεν εξωραίζει, αλλά αναδεικνύει την τραγικότητα και τις αντιφάσεις της Ευρώπης του δεύτερου μισού του 20ου αιώνα και παραπάνω.

«Φόνος στη βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας»

JOHN MADDOX ROBERTS

Στους φίλους του αστυνομικού μυθιστορηματος ή αν θέλετε του ιστορικού – αστυνομικού μυθιστορηματος η γραφή του Ρόμπερτς είναι γνωστή. Τα βιβλία του είναι γνωστά. Αν διαλέξαμε το «ΦΟΝΟΣ ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ» από τις εκδόσεις «ΠΕΡΙΠΛΟΥΣ» σε μετάφραση Ελεονώρας Χαρίλαου. Το κάναμε για δυο λόγους: α) Γιατί μας θυμίζει κάπως το «ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΡΟΔΟΥ» του ΕΚΟ, όπου κι εκεί γίνονται κάποιιοι φόνοι στη βιβλιοθήκη του μοναστηριού και παράλληλα αναδεικνύεται ένας κόσμος με αφορμή την απόκρυψη ή εξαφάνιση του 2ου βιβλίου της «Ποιητικής» του Αριστοτέλη. β) Γιατί «μαθαίνει» πολύ καλύτερα την ιστορία μιας εποχής ο αναγνώστης, όταν αυτή δίνεται με αστυνομική – μυθιστορηματική πλοκή (θυμίζω εδώ της Mosse το Έγκλημα στην Αρχαία Αγορά).

Ο συγγραφέας μας μεταφέρει στην Αλεξάνδρεια σ' αυτήν «την χοάνη της οικουμένης», και με πολύ ενδιαφέροντα τρόπο, μέσα από τη δράση του συγκλητικού Δεκίου Καϊκίλιου Μέτελλου του νεότερου, μας γνωρίζει με τους σοφούς της περίφημης Αλεξανδρινής Βιβλιοθήκης και του «Μουσείου», αλλά και με τη ζωή και τις θρησκευτικές αναζητήσεις της αυλής των Πτολεμαίων».

«Η δολοφονία του μαθηματικού Ιφικράτη του Χίου, μαθητή του Αρχιμήδη, τον αναγκάζει ν' ασχοληθεί με τις δολοπλοκίες των Μακεδόνων στρατηγών και των ξένων βασιλιάδων που εποφθαλιούν τα πλούτη της Αιγύπτου».

Εκτός των άλλων, πέρα από την εξιχνίαση του φόνου, τον συγγραφέα απασχολεί το δημιουργικό μεγαλείο του Αρχιμήδη, τον οποίο ως μαθηματικό και επινοητή μηχανών πολεμικού τον θαυμάζει απεριόριστα.

Ποίηση

Ανέκδοτα ποιήματα του Vittorino Curci

Ο Vittorino Curci γεννήθηκε το 1952 στην πόλη Noci της Απουλίας όπου μένει και σήμερα. Έχει ασχοληθεί με την ποίηση και τη μουσική καθώς και με το συνδυασμό τους. Παίζει σαξόφωνο και είναι καλλιτεχνικός διευθυντής του Europa Jazz Festival di Noci από το 1989. Έχουν εκδοθεί δέκα βιβλία του και έχει λάβει μέρος σε πολλούς δίσκους ως ποιητής και ως μουσικός. Του έχουν απονεμηθεί δύο βραβεία ποίησης: το βραβείο Bodini το 1997 και το βραβείο Montale το 1999.

Τα έξι ποιήματα που δημοσιεύονται είναι γραμμένα σε μία από τις διαλέκτους της Απουλίας. Ο συνθέτης και φλαουτίστας Vincenzo Mastropirro έχει επιλέξει αυτά τα ποιήματα και τα έχει μελοποιήσει για ένα πρόγραμμα που θα παρουσιαστεί φέτος το καλοκαίρι στην Ιταλία από ένα τρίο στο οποίο συμμετέχει ο ίδιος καθώς και η Γεωργία Συλλαίου και ο Σάκης Παπαδημητρίου.

Malati du viaggio

Αρρώστια του ταξιδιού.
Τα άνθη της νύχτας.
σκέψεις που περνούν
και λιτανείες.
Ήχος από ασήμι
Η γεύση των λέξεων
στο στόμα.
Μαχαίρι στο μισοφέγγαρο.

Museca lundene

Μουσική μακρινή από το σώμα μου
όπως όταν ήμουν δυνατός, ένας αμαξάς
που τη νύχτα τραγουδούσε για να μην κοιμηθεί
και να μη φοβάται,
η φωνή της μητέρας το πρωί
στο σπίτι
που μύριζε ζεστό ψωμί.
Τραγουδί που φεύγει από τ' αυτιά μου
και όσο χάνονται οι λέξεις
αυτό, ακόμα πιο δυνατά με καλεί.

Cirte volte

Μερικές φορές με πιάνει πυρετός
νιώθω την ηδονή κάποιου
που έκλεψε από το Θεό το ρόλο του.
Αλλά μετά, αν το σκεφτώ καλά, τι είμαι;
Μια χούφτα βρεγμένη γη
που νομίζει πως είναι κάτι
το σάλιο του φεγγαριού που λαμπυρίζει
σ' ένα χορταράκι
στην άκρη του πεζοδρομίου.

A mamme n'a fasceve assi

Η μητέρα της απαγόρευε να βγει
κι έτσι ο εραστής, με την ελπίδα
να τη δει από κάποιο παράθυρο
περνούσε κάτω απ' το σπίτι της
εκατό φορές τη μέρα.
Στο πάνω πάτωμα, έμενε
μια κοπέλα άσχημη, όπως τα χρέη.
Έτσι πάνω από ένα χρόνο
αυτό κορδωνόταν πως ο νεαρός
περνούσε από κει γιατί
την είχε ερωτευτεί.

A museche, cia c' entra?...

Η μουσική, τι σχέση έχει με το «εδώ» του κόσμου
ετούτου;...
είναι κάτι που πλανιέται στον αέρα,
τώρα υπάρχει, τώρα σκορπίζεται
είναι μια σκέψη δίχως μάτια
ένα δώρο των χεριών, της ανάσας...
Κάτι που δεν γεμίζει το στομάχι...

Chjamibbe a carne

Κάλεσα τη σάρκα
με τ' όνομά της, και ο άγγελος
που στεκόταν δίπλα
κάλεσε το Χριστό.
Το γεγονός είναι ότι ο Θάνατος τριγυρούσε
στο σπίτι κι εγώ κοιμόμουν.
Δεν αντιλήφθηκα τίποτε.
Ο πατέρας μου του είπε:
«Μια στιγμή, ν' ανάψω ένα τσιγάρο».

Μετάφραση: Μαρία Κωνσταντινίδου

Εκδόσεις χωρίς... αντάλλαγμα

Του Ανδρέα Τσιλίρα

Όταν το 1957 επί προεδρίας Ανδρεάδη η Εμπορική Τράπεζα ανακοίνωνε την έκδοση ενός πολύτιμου και πολυτελέστατου βιβλίου για τους «Έλληνες ζωγράφους του δεκάτου ενάτου αιώνας» με υπεύθυνο τον Ε. Κ. Φραντζισκάκη, πολλοί ήταν αυτοί που εξεπλάγησαν. Τι δουλειά έχει, δηλαδή, μια τράπεζα να εκδώσει ένα βιβλίο για τη ζωγραφική;

Γρήγορα αποδείχθηκε ότι η Εμπορική Τράπεζα είχε και με το παραπάνω λόγο να ασχοληθεί με αυτό τον τομέα, που αντικειμενικά, μόνο ζημία μπορούσε να αποφέρει στα οικονομικά της. Ο Ανδρεάδης, όμως, εκτός από τα επιχειρηματικά του ενδιαφέροντα, είχε και καλλιτεχνικές ενασχολήσεις, ίσως και λόγω της συζύγου του, στην οποία γρήγορα ανέθεσε τη διεύθυνση του νεσύστατου εκδοτικού οίκου και των άλλων πολιτιστικών δράσεων της Εμπορικής

Το εγχείρημα με την έκδοση του 1957 πήγε πάρα πολύ καλά κι έτσι αποφασίστηκε η συνέχισή του. Οι εκδόσεις, όμως, στις δεκαετίες του '50 και του '60 δεν ήταν ό,τι πιο εύκολο. Πόσο μάλλον οι εκδόσεις που φιλοδοξούσαν να ακολουθήσουν το επίπεδο του βιβλίου του Φραντζισκάκη...

Έτσι η Εμπορική εμφανίζεται ξανά στον εκδοτικό χώρο δέκα χρόνια μετά, με δύο λευκώματα που παραμένουν ακόμα κλασικά. Ένα για το Θεόφιλο με την επιμέλεια του Γιάννη Τσαρούχη κι ένα για τη νεοκλασική αρχιτεκτονική στην Ελλάδα με την επιμέλεια του Ιωάννη Τραυλού. Το λεύκωμα για το Θεόφιλο, μάλιστα, είχε και ξεχωριστή σημασία, όχι μόνο γιατί σύστηνε ουσιαστικά στην Ελλάδα το σημαντικό αυτό ζωγάφο, αλλά και επειδή επιβεβαιωνόταν με τον πιο ουσιαστικό τρόπο η σχέση του Γιάννη Τσαρούχη με την Εμπορική. Τη δεκαετία του '60 ο Τσαρούχης ήταν σύμβουλος της Εμπορικής για τα πολιτιστικά κι αυτό δε συμβαίνει κάθε μέρα σε ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα...

Από τότε οι εκδόσεις της Εμπορικής Τράπεζας εμφανίζονται αρκετά πιο συχνά στο προσκήνιο. Μέχρι σήμερα έχουν κυκλοφορήσει 15 μελέτες οικονομικού περιεχομένου (αρκετές από τις οποίες είναι πλέον πανεπιστημιακά συγγράματα) και 28 ογκώδη βιβλία για διάφορα θέματα. Ανάμεσά τους εκδόσεις για την Αρχαία Ελλάδα και την κληρονομιά της, για το παρελθόν συγκεκριμένων περιοχών (Σαντορίνη, Χίος, Ερμούπολη, Ναύπλιο), για το θέατρο, για σημαντικά καλλιτεχνικά ρεύματα και προσωπικότητες στη γλυπτική, την αρχιτεκτονική και τη ζωγραφική (Ελ Γκρέκο, Κόντογλου, Χαλεπάς), ακόμα και για την περιβαλλοντική προστασία και κληρονομιά του ελληνικού χώρου.

«Δε θα μπορούσε να μας ενδιαφέρει η οικονομική ανταποδοτικότητα αυτών των εκδόσεων», μας λέει ο κ. Χρήστος Αδαμόπουλος, υπεύθυνος του σχετικού τομέα στην Εμπορική Τράπεζα και εξηγεί ότι όλα τα έσοδα από τις πωλήσεις των βιβλίων πηγαίνουν απευθείας σε φιλανθρωπικά ιδρύματα. «Είναι εκδόσεις που μόνο αν δε σε ενδιαφέρει το κόστος μπορείς να κάνεις. Γι' αυτό και δεν έχουμε τη συχνότητα εκδόσεων που έχει ένας ιδιωτικός εκδοτικός οίκος. Έχουμε φτάσει στο σημείο να κυκλοφορούμε ένα – δύο βιβλία κάθε χρόνο, συχνότητα που είναι αρκετά ικανοποιητική, αν σκεφτούμε ότι όλη η διαδικασία της έκδοσης γίνεται από την ίδια την Τράπεζα...».

Οι εκδόσεις είναι ο κυριότερος πολιτιστικός τομέας

στον οποίο δραστηριοποιείται η Εμπορική. Παράλληλα διατηρεί μια σπουδαία συλλογή σε έργα τέχνης από μεγάλους Έλληνες ζωγράφους, που σπάνια εκτίθεται στο ευρύ κοινό, ενώ τις καλύτερες κριτικές έχει αποσπάσει μέχρι τώρα και η Χορωδία της Τράπεζας.

Η Χορωδία, μάλιστα, εξέδωσε πρόσφατα και ένα CD με την ηχογράφηση της συναυλίας που έδωσε το 1998 στο Ηρώδειο σε συνεργασία με το Γ' Πρόγραμμα της Ελληνικής Ραδιοφωνίας ερμηνεύοντας μελοποιημένα ποιήματα του Διονύσιου Σολωμού και του Ρήγα Φεραίου.

Μια ταπεινή Πάτρα που χάνεται

Γράφει ο Ξενοφών Παπαευθυμίου

Εμείς σαν ήμασταν νέοι, αγαπήσαμε την Ελλάδα τη φτωχική και κατεστραμμένη, αντιδρώντας στον επίσημο κυβερνητικό μεγαλοϊδεατισμό εκείνου του καιρού.

Εκείνοι θέλανε να μας φορέσουν χλαμύδες και εμείς από αντίδραση σκύβαμε στο μικρό και ταπεινό, ανακαλύπτοντας τον караγκιόζη, το ρεμπέτικο, την απλή πέτρα, τον επιτάφιο, λατρεύοντας τους λαϊκούς συναισθηματισμούς μας που τροφοδοτούσαν την μετακατοχική ευαισθησία μας.

Μα όλα αυτά κάποτε εξαφανίστηκαν. Ήρθε το '60 και η εσωτερική μετανάστευση είχε σχεδόν ολοκληρωθεί. Ήρθε η εποχή της πλασματικής ευμάρειας, του τουρισμού με την ερωτική εκπόρνευση, ήρθε η εποχή των εργολάβων, που κατέστρεψαν «χτίζοντας» ό,τι είχε απομείνει.

Επίκαιρα ακόμα και σήμερα αυτά τα λόγια του Μάνου Χατζιδάκι μας συνοδεύουν στις περιδιαβάσεις μας στους δρόμους και τις συνοικίες της πόλης μας, καθώς η ματιά μας πέφτει πάνω σε κτίσματα ταπεινά, ταξιδεύει σε αυλές με γεράνια και γιασεμί, σε στέγες από κεραμίδια και τοίχους πατιναρισμένους από το πέρασμα του χρόνου, σε πεζούλια και σκαλοπάτια σημαδεμένα από την ανθρώπινη χρήση και παρουσία.

Αυτή η ιερή ταπεινότητα, η ταπεινοφροσύνη των κατασκευαστών που πηγάζει από αυτή των ανθρώπων που τις έφτιαξαν και τις βίωσαν, έρχεται σε αντίθεση με την αυθάδεια και την αλαζονεία της σύγχρονης κοινωνίας, που αντικατοπτρίζονται στα περισσότερα σημερινά δημιουργήματα, αντιπροσωπευτικά των πόθων μίας ζωής χωρίς ισορροπίες και στόχους, χωρίς μνήμες και ανθρωπιά.

Αυτές τις μνήμες και την ανθρωπιά που θυσιάζονται στο βωμό της όποιας πρακτικής και κερδοφόρας αντίληψης, μπορούμε ακόμα να τις βρούμε ζωντανές σε κάποιες γωνίες της πόλης μας, σε κάποια στενά του Μαρκάτου, στα ανηφορικά στενοσόκακα που απλώνονται σαν ιστός αράχνης στο Βλατερό και το Τριτάκι, στις συνοικίες της Πάνω Πόλης που εκτείνονται δεξιά και αριστερά της Γερμανού, η οποία της διασχίζει σαν ραχοκοκαλιά, στα Ταμπάχανα και τα Προσφυγικά.

Εκεί έχουν αποτυπωθεί το μεράκι και ο μόχθος του ανώνυμου τεχνίτη, το γέλιο και το κλάμα, η ανάσα και ο ιδρώτας όσων έζησαν εκεί, στα σημάδια που άφησε ο χρόνος στο σκαμμένο από τον ήλιο και τη βροχή ξύλο, στη ροδαλή σκουριά του μαντεμιού, την αδρή επιφάνεια της πέτρας και του ξεθωριασμένου σοβά, όπου πάνω τους έχουν γαντζωθεί τα ίχνη και οι μνήμες μιας ζωής, που όμως γλιστρούν, φεύγουν και χάνονται πάνω στις λείες επιφάνειες του αλουμινίου, του πλαστικού, του γυαλού και του μπετόν.

Όλα αυτά, αν και συχνά εγκαταλελειμμένα και αχρησιμοποίητα διατηρούν μέσα τους ζωή, αλλάζουν όψη και υφή κάθε στιγμή της ημέρας, καθώς ο ήλιος παίζει μαζί τους αέναο εικαστικό παιχνίδι και αποκτούν μια αυτονομία, αφού από απλά μπατζούρια, πέτρινα

πεζούλια, κάγκελα, ρόπτρα ή τζινέττα μεταβάλλονται σε οντότητες που η κάθε μία έχει τα δικά της ιστορία να διηγηθεί.

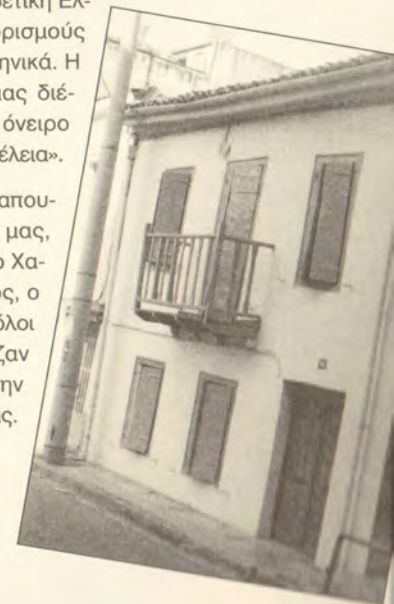
Και όμως πρέπει κανείς να περπατήσει σε αυτές τις ταπεινές και σεμνές μεριές της Πάτρας για να συναντήσει τη συνειδησή της, τη συλλογική της μνήμη, καταγεγραμμένες σε απλές μορφές και στοιχεία των οποίων η αξία δεν έχει αποτιμηθεί, αφού δεν είναι φανταχτερά, δεν κολακεύουν την ματαιοδοξία, δεν έχουν ίσως την επώνυμη υπογραφή ενός Χάνσεν ή ενός Τσίλλερ, είναι όμως καμωμένες με την στοργική φροντίδα για τη ζωή που θα φώλιαζε μέσα τους, προσαρμοσμένα σε πραγματικές καθημερινές ανάγκες.

Όλα αυτά φυλάνε μέσα στη δομή και τη μορφή τους, στις χαραμάδες και τους ρόζους, τη σκουριά και τα ξεθωριασμένα, τις αξίες που χρειαζόμαστε σαν άνθρωποι, για να αντιπαλέψουμε την αλλοτρίωσή μας.

Δεν είναι τίποτα ίδιο με το άλλο. Κάθε κτίσμα, κάθε κάγκελο, κάθε μπατζούρι και κάθε πορτοσιά έχει το δικό της χαρακτήρα και επικρατεί μια ελευθερία στη σύνθεση των όγκων και των μορφών, η οποία δεν ξεπέφτει σε φτηνή ασυδοσία, καθώς όλα διαπνέονται από μία «πειθαρχημένη αναρχία» κληρονομημένη από τη μεγάλη λαϊκή μας παράδοση.

Και όλα αυτά σιγά – σιγά χάνονται, σβήνουν, εκτοπίζονται από τη ζωή μας, φτωχαίνοντας τη ματιά και τη μνήμη μας, καθώς όπως λέει κάπου ο Μάνος Χατζιδάκις, «το ταπεινό έγινε γραφικό και υπήρχε μια ειρωνία όταν λέγαμε "Οδός Ονειρών". Υπήρξε μια εποχή που εμείς οι νέοι μετά τον πόλεμο ονειρευόμασταν μία διαφορετική Ελλάδα, χωρίς περιορισμούς και όρια, δίχως σκηνικά. Η πραγματικότητα μας διέψευσε. Σήμερα το όνειρο αποτελεί μια πολυτέλεια».

Σήμερα το όνειρο απουσιάζει από τη ζωή μας, όπως απουσιάζει ο Χατζιδάκις, ο Γκάτσος, ο Προβελέγκιος και όλοι αυτοί που καθόριζαν μέτρα και αξίες στην καθημερινή ζωή μας.

Το νερό είναι ζωή.

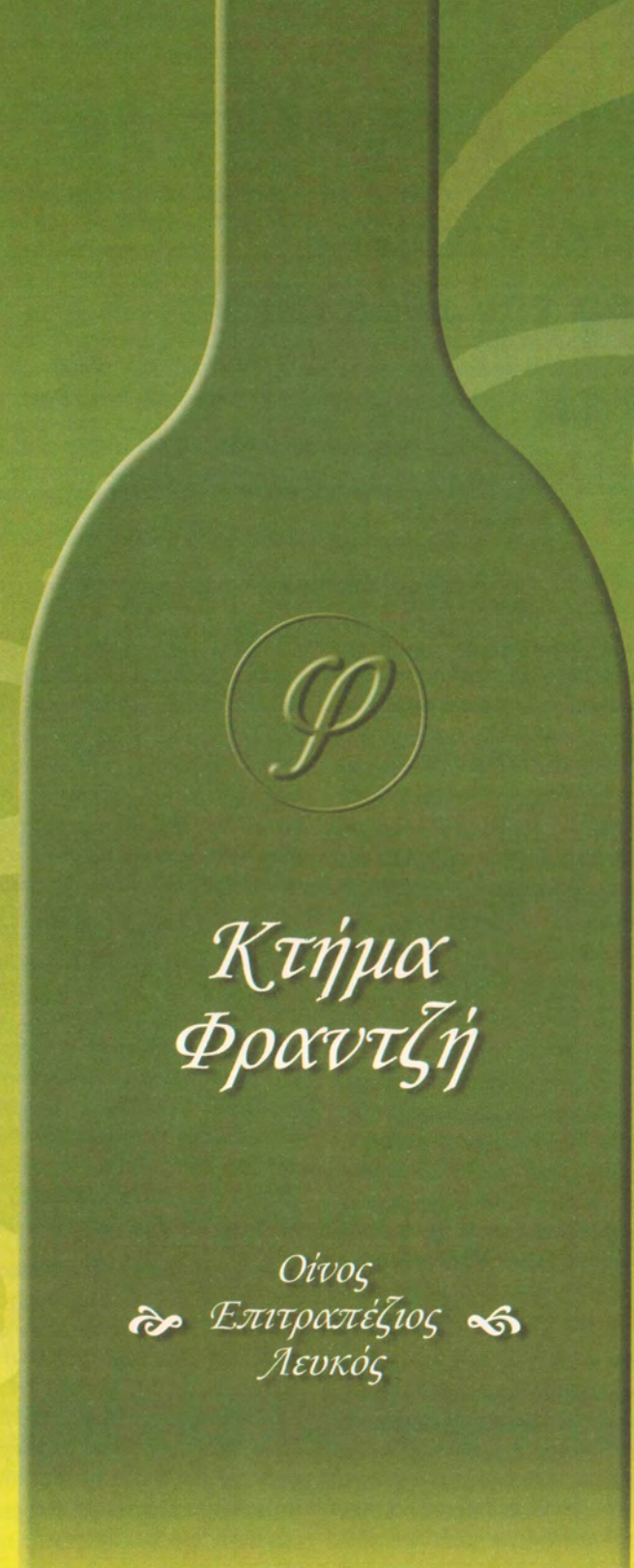
ΔΕΥΑΠ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
ΥΔΡΕΥΣΗΣ
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ
ΠΑΤΡΑΣ

ΠΑΤΡΑ 2001

το ταμείο συνοχής
συγχρηματοδοτεί το έργο μας

*Κτήμα
Φραντζή*

*Οίνος
Επιτραπέζιος
Λευκός*

ΧΑΪΚΑΛΙ ΑΧΑΪΑΣ • Τηλ. 0610 647004 • Κιν. 0944 589936

Αναρχία στην Πάτρα!

Το εργατικό κίνημα στο τέλος του 19ου αιώνα

Του Ισιδώρου Σιδερόπουλου

Η Πάτρα, κατά το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα, γνώρισε μια αξιοσημείωτη διαδικασία αστικοποίησης. Δεν υπήρξε μόνο το φυτώριο των πολιτικών της «Παλαιάς Ελλάδας», αλλά και η μήτρα των αρχικών εκφράσεων της σοσιαλιστικής σκέψης και δράσης (αναρχοσυνδικαλισμός, αγροτικός αναρχισμός, χριστιανοαναρχισμός ακόμη και ατομική τρομοκρατία).

Ένας από τους πιστούς οπαδούς της, ο **Δημήτριος Καραμπήλιος**, γράφει το Μάιο του 1947 μια από τις πολυάριθμες επιστολές του στον **Γιάννη Κορδάτο**, για να διασαφηνίσει, όπως τονίζει ο ίδιος, κάποια από τα γεγονότα που παρουσιάζονται στο έργο *Ιστορία του Ελληνικού Εργατικού Κινήματος*, που είχε εκδοθεί – πρώτη φορά – το 1931.

«Η Πάτρα υπήρξε πρωτοπόρος μεταξύ όλων των Ελληνικών πόλεων, στο εργατικό κίνημα», τόνιζε ο Δ. Καραμπήλιος στις Αναμνήσεις του. «Πριν ακόμη δημιουργηθούν βιομηχανίες, η κίνησης περιωριζότο στους διανοούμενους, που εμπήκαν επί κεφαλής του αγώνος για την μόρφωση και χειραφέτηση της εργατικής τάξεως».

Σε μια σημαντική προσωπικότητα με αναρχική προβληματική, στον ηγέτη του *Δημοκρατικού Συλλόγου Πατρών*, **Διονύσιο Αμπελικόπουλο**, αναφέρεται το πρώτο από τα ενδιαφέροντα σημεία της επιστολής, διορθώνοντας τον Κορδάτο που επαναλάμβανε ότι ήταν μηχανικός. Για να τονίσει την αυθεντικότητα της πληροφορίας ο Καραμπήλιος γράφει ότι προέρχεται από τον παλαιό φίλο και αργότερα συνεργάτη του στο «*Επί τα πρόσω*» **Βασίλη Καλλιωντζή**.

«Τρία χρόνια προ της εκδόσεως της «*Ελληνικής Δημοκρατίας*» (1874), καθηγητής των μαθηματικών ήτο στην Πάτρα ο Ζαλούχος. Ο Ζαλούχος επαρέδιδε και μαθήματα κατ' οίκον, προγυμναστής. Ήτο όμως και ένθερμος παιδαγωγός. Μίαν ημέραν δεν ημπούρεσε ο άνθρωπος και προέβη εις τον βιασμόν ενός παιδιού, μαθητή του. Έγινε μεγάλο σκάνδαλο στην Πάτρα.»

Πράγματι ο **Δημήτριος Ζαλούχος** (1862–1927) εργάστηκε ως εκπαιδευτικός της Μέσης στην Πάτρα, από το Σεπτέμβριο του 1883 στο Β' Γυμνάσιο. Το γεγονός, που περιγράφει ο Καραμπήλιος, είχε ως αποτέλεσμα να συλληφθεί από τη Δημοτική Αστυνομία, να φυλακιστεί μέσα στην αίθουσα του σχολείου, ενώ «*επαύθη αμέσως από της θέσεώς του*», στις 16 Μαρτίου 1884. Μάλιστα καταδικάστηκε και ο **Ηλίας Συνοδινός**, που τον σατίριζε γι' αυτό το σκάνδαλο.

Στη συνέχεια έγινε υφηγητής του Δικαίου στη Νομική Σχολή Αθηνών. Στις πανεπιστημιακές παραδόσεις του διέυρνε τον κοινωνιστικό του ορίζοντα, προσδοκώντας ο «*δήμος*» να μεταβληθεί σε «*μέγα κτηματία*», ενώ η κοινωνική επανάσταση να αναδειχτεί σε «*κυριώτατον μέσον της προόδου*». Από την άνοιξη του 1894 ανέλαβε την αρχισυνταξία του «*Μεταρρυθμιστή*» με σκοπό την «*διά του λόγου και της πειθούς*» εξάπλωση και κατίσχυση των κοινωνιστικών ιδεών. Τέλος, θα αποσυρθεί το 1904 και θα αφιερωθεί στην Πτηνοτροφική Σχολή Καλλιθέας.

Ο **Δ. Αμπελικόπουλος**, ο οποίος ήταν εκπαιδευτικός στο Μεσολόγγι, πήρε τη θέση του Ζαλούχου στο Γυμνάσιο της Πάτρας. Από την άφιξή του «*αρχίζει η σοσιαλιστική κίνηση*», καθώς ο καθηγητής των Μαθηματικών υπήρξε ηγετικό στέλεχος, η «*ψυχή*» του Δημοκρατικού Συνδέσμου του Λαού. Την ίδια χρονιά (1884) προσελήφθη «*εις την υπηρεσίαν του Δήμου Πατρών επί μισθώ*», με αρμοδιότητα την βοήθεια των σταφιδοπαραγωγών (είχε σπουδάσει και γεωπονία με υποτροφία του Ζάππα).

Ένα ακόμη ενδιαφέρον σημείο της επιστολής αφορά την εφημερίδα «*Εμπρός*», μια εκδοτική προσπάθεια των αρχών του 1896 με στόχο την δραστηριοποίηση του πολιτικού ομίλου της «*Σοσιαλιστικής Αδελφότητας*». Ο **Κων. Χ. Σταυρόπουλος**, ο τυπογράφος **Π. Κοτζιάς** και ο **Δ. Καραμπήλιος** στην προσπάθειά τους να προλάβουν την διάλυση της οργάνωσης και με σκοπό να «*μορφώσουν*» τα νέα μέλη, αποφάσισαν να εκδώσουν αυτή τη σοσιαλιστική εφημερίδα, με βραχύβια παρουσία, καθώς σταμάτησε η κυκλοφορία της στο τρίτο φύλλο «*λόγω απενταρίας*», όπως υποστηρίζει χαρακτηριστικά και ο Γ. Κορδάτος.

Ο Καραμπήλιος στην επιστολή του μας δίνει σημαντικά στοιχεία, τόσο για το περιεχόμενό της εφημερίδας, όσο και σε ένα γεγονός που συνέβαλε αποφασιστικά στη διακοπή της κυκλοφορίας της.

«*Στο δεύτερο φύλλο*», γράφει στην επιστολή του ο Καραμπήλιος, «*εδημοσιεύσαμε ένα κύριο άρθρο γραμμένο από τον Βασίλη Δουδούμη, με τον τίτλο «Συμπόσια και Κόλαφος».* Το θέμα ήταν ότι εκείνη την εβδομάδα, κάποιοι κύριοι του Αρχοντάτου των Πατρών, επήραν ένα αμάξι και μετέβησαν εις μίαν έπαυλην, όπου ελάμβανον χώραν γλέντια και όργια. Επί πολλήν ώραν ο δυστυχής αμαξάς επιρίμενε την πληρωμή του, ενώ όταν επιτέλους την εζήτησε, εδάρη από τους κυρίους άρχοντες».

Ο δικηγόρος **Βασίλης Δουδούμης** ήταν ο πρόεδρος της Σοσιαλιστικής Αδελφότητας, ένθερμος υποστηρικτής του Πλάτωνα Δρακούλη, με τον οποίο ήταν συμμαθητές στο Γυμνάσιο της Πάτρας. Μάλιστα είχε παραφράσει την «*Μασσαλιώτιδα των εργατών*» διατηρώντας το μέτρο και το ρυθμό για να τραγουδιέται στις απεργιακές κινητοποιήσεις των Πατρινών εργατών.

Στη συνέχεια ο Καραμπήλιος επικεντρώνει το ενδιαφέρον του σε ένα περιστατικό με πρωταγωνιστή τον Τρικουπικό βουλευτή της Πάτρας, **Γεώργιο Παπαδιαμαντόπουλο**, ο οποίος ένα βράδυ εκείνης της εβδομάδας «*μπεκρούλιαζε σε ένα καφενείο των Αθηνών, στο τέλος έδρηε ανηλεώς το γκαρσόνι που του ζήτησε την πληρωμή*».

Αυτές οι αναφορές της εφημερίδας προκάλεσαν το έντονο ενδιαφέρον των Πατρινών. «*Το «Εμπρός» έγινε ανάρπαστον, αλλά την επομένη Κυριακήν οι ενδιαφερόμενοι προπορευομένου του Αλ. Ευμορφοπούλου, μετέβησαν εις το Πρακτορείον των Εφημερίδων και απαίτησαν την μη κυκλοφορίαν του Εμπρός.»*

Ο Καραμπήλιος καταφέρεται επανειλημμένα κατά του μεγαλοτυπογράφου της Πάτρας και ενός από τους

πρωτεργάτες του Δημοκρατικού Συνδέσμου **Αλ. Ευμορφόπουλου**, ο οποίος είχε διατελέσει υπεύθυνος σοσιαλιστικών εκδόσεων (μηνιαία εφημερίδα *Ελληνική Δημοκρατία*), είχε φυλακιστεί για τις «*αναρχικές*» δράσεις του αλλά και συνεργαστεί μαζί του στην έκδοση της εφημερίδας *Επί τα πρόσω*, χαρακτηριζοντάς τον ως «*σαμποταριστή του κινήματος*», καθώς εξαίτια της «*παλιανθρωπιάς*» του οδήγησε σε αντιδράσεις εναντίον του σοσιαλιστικού κινήματος της Πάτρας. Μάλιστα ο συγγραφέας της επιστολής δίνει την αιτιολογία της συμπεριφοράς του: «*Ο Ευμορφόπουλος, υποκριτής του χειρίστου είδους, αντιπροσώπευε στην Πάτρα τον Βουλευτήν Πατρών Γεώργιο Παπαδιαμαντόπουλο*». Φαίνεται ότι αφορμή για να βγουν στην επιφάνεια όλοι αυτές οι κατηγορίες ήταν η πώληση, στα τέλη του 1895, στον αναρχικό **Ιωάννη Μαγγανέρα**, της εφημερίδας *Επί τα πρόσω*, η οποία έγινε και το ιδεολογικό όργανο της ομώνυμης αναρχικής κίνησης.

Ο Γιάννης Κορδάτος παραπέμπει συχνά σε πληροφορίες που του έχει δώσει ο Δ. Καραμπήλιος, αφού του είχε γράψει πάρα πολλές φορές. Στο τέλος της συγκεκριμένης επιστολής δήλωνε ότι και ο ίδιος είχε αρχίσει να γράφει την Ιστορία του Κινήματος από το 1878 μέχρι το 1900. Επιστούσε μάλιστα την προσοχή του Κορδάτου, με τη χαρακτηριστική φράση: «*Εάν έλθει κανένας και σου ζητήσει δήθεν εκ μέρους μου εφημερίδες ή άλλο τι, βιβλία που σου έχω δώσει, να μη δώσεις τίποτε. Αν καμιά φορά τα οικονομίσω, θα έλθω ο ίδιος προς αντάμωσή σου.»*

Κάποιοι από τις αναμνήσεις του παραθέτει ο Καραμπήλιος στην εφημερίδα «*Η Σημερινή*», στις 30 Απριλίου 1950, «*επ' ευκαιρία της Πρωτομαγιάς*». Φαίνεται ότι η έκδοση του «*Εμπρός*» συνέτεινε στην εκδήλωση της πρώτης απεργίας που εκδηλώθηκε στην Πάτρα, τον Αύγουστο του 1896, όταν «*το νεαρό σωματείο των Ξυλουργών εκήρυξε την πρώτη του απεργία, που έληξε με νίκη των εργατών μέσα σε μια εβδομάδα.*» Τα σημαντικά αυτά στοιχεία διασώζονται και στην τρίτη έκδοση της *Ιστορίας του Ελληνικού Εργατικού Κινήματος*.

Ο Γιάννης Κορδάτος ολοκληρώνει το κεφάλαιο που αφιερώνει στους αναρχικούς της Πάτρας (1894–1899) με τα παρακάτω λόγια: «*Από τους αναρχικούς κύκλους της Πάτρας και του Πύργου εκείνος που εξελίχθηκε σε σοσιαλιστή κι έμεινε πιστός οπαδός του σοσιαλισμού ήταν ο Δ. Καραμπήλιος. Ως τα τελευταία του (πέθανε στις 13 του Σεπτεμβρίου του 1954 στην Πάτρα) έζησε με τις παλιές του αναμνήσεις και με την πίστη πως ο σοσιαλισμός θα νικήσει.»*

Το πρόσωπο: ΣΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Ανάμεσα στο έντεχνο και το παραδοσιακό

Οποιαδήποτε ομοιότητα του προσώπου που επέλεξε το «δόντι» σε αυτό το τεύχος με το σπουδαίο συνθέτη, αυτοσχεδιαστή της τζαζ και συγγραφέα Σάκη Παπαδημητρίου από την Καβάλα, που ζει και δημιουργεί στη Θεσσαλονίκη, έγγυται μόνο στη συνωνυμία.

Ο Σάκης Παπαδημητρίου, φιλόλογος, υποψήφιος διδάκτωρ του Παιδαγωγικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Πατρών και επικεφαλής και υπεύθυνος του Μουσικού Εργαστηρίου Αιγίου, μιας εξαιρετικής μπάντας με κύρια κατεύθυνση στη διαφύλαξη και παρουσίαση της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής, έχοντας ήδη σαν παρακαταθήκη μια δημιουργική πορεία που σχετίζεται με το ρόλο του μουσικού παιδαγωγού αλλά και με μια ολοζώντανη παρουσία σε συναυλίες και εμφανίσεις, ήρθε φέτος στο προσκήνιο δυναμικά μέσω δύο εξαιρετικών δισκογραφικών εργασιών.

Η πρώτη αφορά στο παρθενικό CD των εκδόσεων του Πανεπιστημίου Πατρών «Έρωτος ποιήσεις, αγάπης μέλος» που με ιδιαίτερη ευαισθησία επιμελήθηκε η λέκτορας Φιλολογίας του ιδρύματος Κατερίνα Κωστίου, επιχειρώντας τη σύνδεση ποιητικού λόγου και τραγουδιού με θέμα τον Έρωτα και την Αγάπη. Ένα πραγματικό κομψοτέχνημα αισθητικής, που φιλοδοξεί να καλύψει ένα ευρύτατο χρονολογικά και υφολογικά φάσμα Λόγου και Μέλους, από τη λυρική Σαπφώ, στο εκκλησιαστικό μέλος, από το δημοτικό στο λαϊκό τραγούδι, από το έντεχνο τραγούδι σε αν-

θολογημένα ποιήματα που σημάδεψαν την πορεία αυτού του τόπου.

Ο Σάκης Παπαδημητρίου, έχοντας τη μουσική επιμέλεια της έκδοσης κάνοντας την εννοχρήστρωση και επιλέγοντας τα τραγούδια από κοινού με την αισθητική τραγουδίστρια και υπεύθυνη του Βιοχημικού Εργαστηρίου Π.Π.Ν.Π., Δρ. Βιολογίας του Πανεπιστημίου Άννη Ονουφρίου, δημιούργησε ένα σπονδυλωτό μουσικό σώμα, που σε συνδυασμό με τις γέφυρες λόγου από αποσπάσματα κορυφαίων Ελλήνων ποιητών, απελευθερώνει ένα χείμαρρο συγκίνησης και μια λεπτή αίσθηση ακριβού γούστου. Έχοντας σαν συμπαράστατες εκλεκτούς Πατρινοί μουσικούς συνεργάτες και την ορχήστρα του, το Μουσικό Εργαστήριο Αιγίου, με μια τρομερή εσωτερικότητα και μια άμεση αλληλουχία και διαδοχή των μουσικών τμημάτων, περιδιαβαίνει τα πιο συναρπαστικά τοπία του ελληνικού τραγουδιού, ξενατώντας μας από το δημοτικό στο ρεμπέτικο, στο παραδοσιακό, στο έντεχνο και στις υπόλοιπες εκφάνσεις του, εναρμονίζοντάς τες απόλυτα στη γενικότερη άποψη του δίσκου, η οποία δεν περιχαρακώνεται από ένα τυπικό άθροισμα μου-

σικών ανθολογημάτων. Ο αντικατοπτρισμός λόγου και μουσικής επιτυγχάνεται πλήρως και γι' αυτό συνέβησαν τα μέγιστα η ιδιαίτερα προσεγμένη δουλειά της Κατερίνας Κωστίου, η πραγματικά λυρική ερμηνεία της Άννης Ονουφρίου και η εκφραστική απαγγελία των μελών της Θεατρικής Ομάδας των Εργαζομένων του Πανεπιστημίου. Ιδιαίτερη μνεία επίσης πρέπει να γίνει και για την πρωτότυπη σύνθεση του Σάκη Παπαδημητρίου «Ερωτικός λόγος» πάνω στο ομώνυμο έργο του Γιώργου Σεφέρη.

Όμως ο Σάκης Παπαδημητρίου με το Μουσικό Εργαστήριο Αιγίου συμμετείχαν και στην έσοχη έκδοση «η παράδοση ταξιδεύει...» του Χορευτικού Ομίλου Καμαρών «Οι Αρχαίες Ρύπες». Πρόκειται για μια συλλογή 18 τραγουδιών από τη Γηραιά Ήπειρο, όπου λαμβάνουν μέρος 8 παραδοσιακά σύνολα από τη Βουλγαρία, τη Γαλλία, τη Γιουγκοσλαβία, την Ελλάδα, την

Εσθονία, την Ιταλία, την Ουγγαρία και τη Σλοβενία, αποσιτώνοντας τον απόηχο των σημαντικών εκδηλώσεων «Ρυπικά» που φιλοξενήθηκαν από το Χορευτικό Όμιλο Καμαρών τα καλοκαίρια από το 1996 ως το 1999. Μια αξιοσημείωτη πρωτοβουλία, η οποία παρουσίασε ένα πανόραμα λαϊκών παραδόσεων και πολιτισμού, που συχνά άγγιξε υψηλά ποιοτικά επίπεδα. Στον εν λόγω ψηφιακό δίσκο το Μουσικό Εργαστήριο Αιγίου, που ιδρύθηκε το 1992, με την καθοδήγηση του Σάκη Παπαδημητρίου (λαούτο, καβάλ) αποδίδει τρία δημοτικά τραγούδια: «Απάνω στην τριανταφυλλιά», «Βασίλειψε ο αυγερινός» και «Προσφυγοπούλα».

Όσοι ενδιαφέρονται να αποκτήσουν τη σημαντική αυτή μη εμπορεύσιμη παραγωγή, μπορούν να απευθυνθούν στο τηλέφωνο 06910 31164 ή στον πρόεδρο του Χορευτικού Ομίλου Καμαρών Μαρίνο Σκανδάμη, τηλ. 0610 312090, 0610 320041.

Ξεχωριστό δείγμα από την πρόσφατη δισκογραφική παραγωγή της τοπικής εταιρείας «Παλμός» του Σάββα Γεωργιάδη, αποτελεί το ντεμπούτο του πατρινού συγκροτήματος «Αγνοούμενοι».

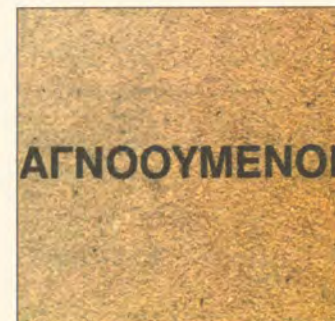
Μια εντυπωσιακή απόπειρα από ένα νεανικό συγκρότημα, που ξαφνιάζει ευχάριστα για τη σοβαρότητα και τον πλούτο των μουσικών ιδεών. Ο φυσικός χώρος των «Αγνοούμενων» είναι το ροκ, διανθισμένος από πινελιές του νιου γουέιβ προηγούμενων δεκαετιών, παιγμένες με σύγχρονη διάθεση. Συχνά η παρουσία του τενόρο σαξοφώνου και της τρομπέτας κάνουν αισθητές τις συγγένειες με μουσικές περιοχές από την τζαζ-ροκ και το progressive ροκ. Με την πρώτη κιόλας ακρόαση γίνεται εμφανής η συνοχή των μουσικών, αποδεικνύοντας την πολλή δουλειά που έχει προηγηθεί. Οι στίχοι στα ελληνικά, εσωτερικοί, χωρίς ίχνος εντυπωσιασμού, συχνά θλιμμένοι αποτελούν ένα από τα γερά χαρτιά του συγκροτήματος.

Ο Διονύσης Κανάκης στην κιθάρα, υπογράφει και την πλειοψηφία των στίχων και των συνθέσεων –δύο υπογράφονται από τον μπασίστα Ασημάκη Θεοδωρόπουλο– ενώ ο Στάθης Σταθόπουλος αποδεικνύεται ιδανικός ερμηνευτής στα μικρά κομψοτεχνήματά τους, που ισορροπούν με περισσή άνεση ανάμεσα στον αυθεντικό δυναμισμό και τον έμφυτο λυρισμό και τη μελαγχολία τους.

Η δημιουργική παρέα διευρύνεται από το Φώτη Καλλιντέρη και το Σπύρο Αρμένη στα ντραμς. Συμμετέχουν σαν προσκεκλημένοι οι Γιάννης Δριμάλας, Κωνσταντίνος Σπυράτος (πλήκτρα), ο Παύλος Αναστασόπουλος (τρομπέτα) και η Χριστίνα Παπανικόλα (φωνή) που υπογράφει και τους στίχους τριών κομματιών.

Το ηχογράφημα των «Αγνοούμενων», πολύ ψηλότερα από το μέσο όρο της σύγχρονης ελληνικής παραγωγής του ροκ, δίνει πολλές υποσχέσεις για το μέλλον. Αξίζει κάποιος να ενσκήψει με εν-

ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΟΙ (ΠΑΛΜΟΣ)

διαφέρον πάνω στις ανησυχίες τους, για να μη χαθούν κι αυτοί όπως τόσες ενδιαφέρουσες μπάντες στο παρελθόν. Έως τότε η ακρόαση του δυναμικού τους ρομαντισμού στα «Χωρίς να υπάρχω», «Αγони γη», «Δώστα» επιβάλλεται. Μην προσπεράσετε αδιάφορα, επιζητώντας τα πολυδιαφημισμένα αθηναϊκά γκρουπ. Είναι θέμα ουσίας και όχι τοπικών προτεραιοτήτων.

GAIL THOMPSON

J A D U

(ENJA/A&N)

Μια τρανή απόδειξη για το πώς μπορεί να συνδυαστούν αρμονικά οι υψηλού αισθητικού και ποιοτικού επιπέδου μουσικές προτάσεις με την ηχητική απόλαυση και ευφορία των ακροατών. Μια ώρα καυτής διονυσιακής μουσικής που υπαγορεύεται από τις παρτιτούρες της δαιμόνιας Gail Thompson και εκτέμπεται από την εκρηκτική δωδεκαμελή Jazz Africa All Nations Big Band. Ένας οργανισμός ήχων, ρυθμών και μελωδιών με προεξέχοντα τα πνευστά, αλλά και το πιάνο, την κιθάρα, το μπάσο, τα ντραμς και τα κρουστά να συμπληρώνουν το συναρπαστικό αυτό αριστούργημα.

Ένα παραδοσιακό όργανο, το ντιντζερίντου, έδωσε την αφορμή γι' αυτό το δίσκο. Παιγμένο από τον εκλεκτό προσκεκλημένο Sean Farrenden, δίνει πνοή και έννοια στο πρότζεκτ, την ιδέα του οποίου συ-

νέλαβε η Gail Thompson μετά την επιστροφή της από μια περιπετειώδη διαμονή στη Βόρεια Αυστραλία.

Στη μια ώρα που διαρκεί ο απόηχος του ταξιδιού αυτού, ο ακροατής αποκαλύπτει ένα τέλεια επεξεργασμένο μείγμα, όπου η τζαζ και η αφρικάνικη μουσική, άλλοτε σαν φανερές παρουσίες κι άλλοτε σαν διακριτικές υπομνήσεις οδηγούν τις αναμφισβήτητες δεξιότητες των θαυμάσιων μουσικών. Ο ρυθμός πανταχού παρών, δεσπόζει και με δεδομένη τη γοητευτική εξωστρέφεια των μουσικών θεμάτων, σχεδιάζει ποικίλες χορευτικές φόρμες.

Ένας δίσκος γεμάτος χρώματα, αρώματα, που απευθύνεται σε ένα ευρύ κοινό χωρίς προκαταλήψεις και αποβλέπει στην ικανοποίησή του. Ένας δίσκος που κερδίζει με το πρώτο κιόλας άκουσμα.

JAVIER PAXARINO

T E M U R A

(ACT/A&N)

Ο πολυοργανίστας των πνευστών Javier Paxarino είναι ο κύριος υπεύθυνος της διαπολιτισμικής αυτής συνύπαρξης, που δηλώνεται από μια σοβαρή και εις βάθος προσέγγιση διαφορετικών παραδόσεων. Οι δέκα συνθέσεις του, επιζητούν τη σύμπραξη παντός τύπου και διαφορετικών εθνικών προελεύσεων αυθεντικών και εξελιγμένων οργάνων και διαχειρίζονται με βαθύ σεβασμό μουσικές φόρμες και εθνικές ιδιομορφίες σαν ένα απεριόριστο σύμπαν μιας απεριόριστης και ενιαίας τέχνης.

Μέσα από εκεί γεννιέται το «Temura» σαν αυθόρμητη συνισταμένη των πολλαπλών μουσικών επιρροών του και αποκτά συγκεκριμένη μορφή από τις δημιουργικές παρεμβάσεις ενός επιτελείου

εκλεκτών μουσικών, που δίνουν τον καλύτερο εαυτό τους στο μελωδικό και εσωτερικό αυτό ταξίδι.

Στην κορυφή της δεκαπενταμελούς αυτής πυραμίδας ο διάσημος περκασιονίστας και πνευστός Glen Velez, που οδηγεί το ήρεμο αυτό κομψοτέχνημα, διατηρώντας ανόθευτο το ζητούμενο κάθε μουσικής απόπειρας. Την πρόκληση της αυθεντικής συγκίνησης και την κινητοποίηση του συναισθήματος. Ένα από τα ομορφότερα δείγματα, όπου οι παραδοσιακές μουσικές σαν πεδίο έκφρασης έδωσαν το έναυσμα για τη δημιουργία πραγματικά ξεχωριστών σύγχρονων μουσικών προτάσεων.

Ελάτε στην παρέα μας!

Θέλετε να δημιουργήσουμε μαζί μια μεγάλη παρέα; Να βρίσκομαστε σε κοινά ραντεβού, να επικοινωνούμε, να ανταλλάσσουμε ιδέες και απόψεις και να αξιοποιούμε ευκαιρίες και προ-
σφορές; Αν ναι, τότε συνεχίστε να διαβάζετε. Το «δόντι» έχει για σας μια πολύ καλή πρόταση...

Με μια ετήσια συνδρομή 7000 δρχ., όσοι επιθυμούν μπορούν να γίνουν μέλη μιας μεγάλης παρέας, αξιοποιώντας τις παρακάτω προσφορές, μόνο με την επίδειξη της σχετικής κάρτας που θα λάβουν το αργότερο σε ένα μήνα από την αποστολή της αίτησης και της επιταγής στην Τ.Θ. 3008, 26222 Πάτρα (υπ' όψιν Ανδρέα Τσιλίρα).

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

- Φοιτητικό εισιτήριο στις εκδηλώσεις του Διεθνούς Φεστιβάλ Πάτρας.
- Φοιτητικό εισιτήριο στις εκδηλώσεις του 20ού Φεστιβάλ Πάτρας του Οργανισμού Καλλιτεχνικών Εκδηλώσεων.
- Φοιτητικό εισιτήριο στις συναυ-

λίες της «Ορχήστρας Πατρών» (πρώην «Σολίστ της Πάτρας») και του Δημοτικού Ωδείου.

- Φοιτητικό εισιτήριο στις παραστάσεις και τις μετακλήσεις του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Πάτρας.
- 20% έκπτωση στην εμφάνιση και εκτύπωση φωτογραφιών και 10% έκπτωση στην αγορά φωτογραφικών ειδών από το εργαστήριο-κατάστημα «Φωτογραφία» (Κωνσταντινουπόλεως 63).
- 20% έκπτωση στις εκδόσεις και τα λευκώματα της Δημοτικής Πινακοθήκης και του Πολιτιστικού Τομέα του Δήμου Πάτρας.
- 25% έκπτωση επί της αρχικής τιμής των βιβλίων από το βιβλιοπωλείο «Πρωτοπορία» (για τα βιβλία που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις

του νόμου ενιαίας τιμής).

- 10% έκπτωση σε όλα τα είδη από τη «Γωνιά του βιβλίου».
- 10% έκπτωση στις αγορές σας από το κατάστημα «Hartopolis» (Ρ. Φεραίου 131).
- 20% έκπτωση στις προβολές του «Γυμνού οφθαλμού» όταν το εισιτήριο ξεπερνά τις 1000 δρχ.
- 20% έκπτωση στη χρήση 'Inter-νετ στο καφέ «Rocky Raccoon».
- 10% έκπτωση στην αγορά δίσκων από το «Sticky finger» (Κανακάρη 66).

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθύνεστε στο τηλ. φαξ 623669 ή στην ηλεκτρονική διεύθυνση του περιοδικού www.todonti.gr. Σας περιμένουμε!

ΟΝΟΜΑ

ΕΠΩΝΥΜΟ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ (οδός, αριθμός)

T.K.

ΠΟΛΗ / ΠΕΡΙΟΧΗ

ΤΗΛ.

FAX

EMAIL

WEB SITE

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ / ΙΔΙΟΤΗΤΑ

ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΤΑΓΗΣ

ΕΠΙΘΥΜΕΙΤΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΑΣ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ - ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ; (υπογραμμίστε)

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Πώς μπορείς να φτιάξεις ατμόσφαιρα;

www.melodia.gr

Πιάσε Μελωδία

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΕΡΕΥΝΗΤΗ - ΣΧΟΛΙΑ: ΣΕΝΟΦΩΝ ΑΡΧ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΤ. ΦΩΤΙΟΥ

Η Πάτρα στις αρχές του 20ού αιώνα

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΓΥΑΛΙΝΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΛΑΚΕΣ - ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΓΥΛΙΚΟ -

[Α 12-3] Νέος Παναγής Αλεξάνδρου. Είναι και τούτο του αρχαιότερου κτηρίου...

ΤΥΡΟΡΑΜΑ

[Α 24] Πλατεία «Σάββα» - Κωφελός. Είναι αλφειογενή Λαριναία κτίση για τα πρώτα να αναχρημάτισαν στην πόλη.

Στη γνήση του Γεώργιου Παπασοφιστου...

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Αλονόητος στο Βίτου είχε διαμορφώσει τους όρους της επένδυσης... Η ανακάλυψη από τον Λουί Νικολά, ο οποίος τον εισαγωγικά... Η ανακάλυψη από τον Λουί Νικολά, ο οποίος τον εισαγωγικά... Η ανακάλυψη από τον Λουί Νικολά, ο οποίος τον εισαγωγικά...

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΥΡΟΡΑΜΑ

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ

Γράφει ο Γιάννης Μουγγολιάς

Μάτια που δε βλέπονται...

Μια ακόμα άκαπνη και χλιαρή διοργάνωση προστίθεται φέτος στη συγκομιδή του Διεθνούς Φεστιβάλ Πάτρας. Ένα σύνολο εκδηλώσεων – κυρίως θεατρικού προσανατολισμού – έρχεται να υπενθυμίσει 15 χρόνια μετά την έναρξη του φιλόδοξου τότε θεσμού ότι η Πάτρα διαθέτει ακόμα Διεθνές Φεστιβάλ, ανεξάρτητα αν το περιεχόμενο, η μορφή και η ανταπόκρισή του σε πανελλαδική κλίμακα, σε καμιά περίπτωση δε θυμίζουν την αλλοτινή αίγλη του.

Το Διεθνές Φεστιβάλ της Πάτρας, ή για να κυριολεκτούμε το Φεστιβάλ του Δήμου της Πάτρας τα δύο τελευταία χρόνια και μετά τη διακοπή της συνεργασίας του με τον Αλέξανδρο Μυράτ – άγνωστο για ποιους λόγους, αφού οι δικαιολογίες που είχαν παρουσιαστεί τότε κατέρρευσαν σαν χάρτινα κατασκευάσματα από το μέλλον του ίδιου του θεσμού και των επιλογών των υπεύθυνων – ζήτησε τη στήριξη του διάσημου μουσικοσυνθέτη Σταύρου Ξαρχάκου.

Γύρω από το όνομα αυτό πολύ μελάνι έπεσε, πολύ ντόρος έγινε. Κυρίως για το πόσο η ανάμιξή του με το θεσμό θα μπορούσε να προσφέρει καρπούς, δεδομένου του φόρτου εργασίας του σε πολιτικές και πολιτιστικές δράσεις που δεν έχουν στα πλάνα τους την Πάτρα. Ως γνωστόν η μισή καρδιά του στην Ευρωβουλή και η άλλη μισή στην ΚΟΕΜ βρίσκεται. Έτσι σιγά σιγά η πόλη συμβιβάστηκε με την ιδέα ότι ο Ξαρχάκος θα απέχει σκανδαλωδώς από την πόλη και απ' ο,τιδήποτε έχει σχέση με το φεστιβάλ της. Αυτό που προωθήθηκε εντέχνως από τα στόματα των υπευθύνων για τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να κολλήσει ο Ξαρχάκος με την πόλη, ήταν οι συμβουλές εξ αποστάσεως, όπως λέμε πολιτισμός μέσω email... Αλλά όπως αποδείχτηκε στην πορεία, ούτε αυτή η ιδιόρρυθμη ισορροπία δεν επιτεύχθηκε, αφού οι ίδιοι οι υπεύθυνοι εντός συνόρων, ήσαν αυτοί που προστάθισαν να στελεχώσουν το πρόγραμμα εκδηλώσεων.

Αργότερα προέκυψε μια άλλη δικαιολογία περί προβολής της πόλης σε όλη την επικράτεια, αφού το όνο-

μα του Σταύρου Ξαρχάκου εμπνέει σεβασμό. Όμως εκ των πραγμάτων καμία προβολή δεν έγινε, κανένας δεν μίλησε έξω από την πόλη μας για το φεστιβάλ του Ξαρχάκου. Χώρια που ακόμα και πολλοί συμπολίτες μας αγνοούν την ανάμιξή του με το φεστιβάλ ή την έχουν ξεχάσει. Μάτια που δε βλέπονται, γρήγορα λησμονιούνται...

Ταυτόχρονα ο δαίμων του τυπογραφείου, ή ο δαίμων της «πολιτικής» πρακτικής αφάιρεσε φέτος το όνομά του από το έντυπο πρόγραμμα τσέπης που διανέμεται στους θεατές των εκδηλώσεων και ο ίδιος δαίμων τον ανέγραψε ως σύμβουλο περί των πολιτιστικών, σε πρόσκληση του Διεθνούς Φεστιβάλ.

Περίεργες συμπτώσεις αναμφίβολα που μπερδεύουν όλους μας σχετικά με ρόλους και προσφορές. Το σίγουρο είναι ότι ο Δήμος της Πάτρας οφείλει μια ξεκάθαρη απάντηση περί του θέματος. Αν ο Ξαρχάκος είναι σύμβουλος περί των πολιτιστικών, η προσφορά του μεταφράζεται στο σχεδιασμό πλάνου για ανάπτυξη των δραστηριοτήτων, στην κατάθεση της γνώμης του για τη λειτουργία των φορέων του Δήμου (ΔΗΠΕΘΕ – Δημοτικό Ωδείο – Δημοτική Πινακοθήκη – Ορχήστρες), στις προτάσεις του για τη δημιουργία θεσμών κ.λπ.

Αν πάλι είναι επικεφαλής του Διεθνούς Φεστιβάλ, η απουσία του από τις εκδηλώσεις καθόλη τη διάρκεια της διοργάνωσης αλλά και η σκανδαλώδης υποτιμητική στάση του στο κοινό και τους φορείς της πόλης σίγουρα προκαλεί έντονες αντιδράσεις. Μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα, δηλαδή για το συμπαθή συνθέτη και το Δήμο μας που ήθελε να εξοφλήσει πολιτικές επιταγές στην πλάτη των πολιτιστικών ευαισθησιών μας.

Εκτός αν όλα και όλοι στρέφουν τα βλέμματα στο ώριμο φρούτο της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας, οπότε οι καλοί φίλοι είναι πάντα δεκτοί έστω και δι' αλληλογραφίας. Πόσο μάλλον τώρα που η Πολιτιστική αποκτά τη δική της δικτύωση στο Ίντερνετ...

Το νέο Ραδιόφωνο

92,5 FM Πάτρα
102,4 FM Πύργος
92 FM Μεσολόγγι

Επτά χώρες, τρεις θάλασσες μία ελληνική ναυτιλιακή

www.superfast.com

Θ. ΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ & Κ. ΠΑΡΘΕΝΟΠΟΥΛΟΣ
 Όθωνος Αμαλίας 12, 262 23 Πάτρα, Τηλ.: (061) 622 500, Fax: (061) 623 574